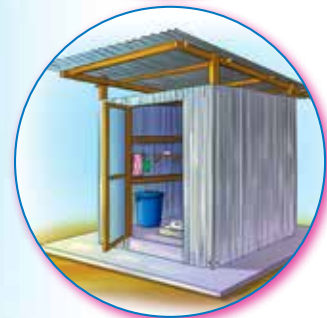

ຄູ່ມືແນະນຳ ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍໃນຊຸມຊົນ

Guidelines for household latrine construction

ຄູ່ມືແນະນຳ ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍໃນຊຸມຊົນ

Guidelines for household latrine construction

ໂດຍ

ແຜນງານສຸຂະພາບ ແລະ ໂພຊະນາການ
ອົງການແພລນສາກິນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ

ເດືອນເມສາ 2024

ຄໍາເຫັນຂອງຜູ້ອໍານວຍການອົງການແຜນສາກົນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ

ໃນນາມຜູ້ອໍານວຍການອົງການແຜນສາກົນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ, ຂໍຢັ້ງຢືນວ່າໂຄງການນໍ້າສະອາດ, ສຸຂາພິບານ ແລະ ສຸຂານາໄມ ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການຄື: ແຂວງບໍ່ແກ້ວ, ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ແຂວງສາລະວັນ ເຊິ່ງໄດ້ເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ປີ 2010 ເປັນຕົ້ນມາ ແລະ ປະຈຸບັນນີ້ (2024) ແມ່ນຍັງຄົງສືບຕໍ່ພາຍໃຕ້ໂຄງການເຊື່ອມສານວຽກງານ ຮັກສາສຸຂະພາບ, ໄຜຊະນາການ, ນໍ້າສະອາດ ແລະ ສຸຂານາໄມ ຢູ່ເມືອງປາກແບງ (ແຂວງອຸດົມໄຊ) ແລະ ເມືອງສາລະວັນ (ແຂວງສາລະວັນ). ຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ ເພື່ອເປັນການປະກອບສ່ວນ ແລະ ສະໜັບສະໜູນວຽກງານ ຊຸມຊົນເປັນເຈົ້າການວຽກງານສຸຂານາໄມ (ຊຸສ). ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ, ເປັນການສົ່ງເສີມ ແລະ ປຸກຈິດສຳນຶກໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ໃນການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳ, ມີຄວາມຕ້ອງການ, ເປັນເຈົ້າການໃນການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍດ້ວຍຕົວເອງ ແລະ ນຳໃຊ້ວິດຖ່າຍ ເປັນປະຈຳ. ລວມໄປເຖິງສົ່ງເສີມການລ້າງມືໃສ່ສະບູ, ນໍ້າດື່ມ-ນໍ້າໃຊ້ທີ່ສະອາດ ແລະ ການຮັກສາອະນາໄມສິ່ງແວດລ້ອມ ພາຍໃນຄົວເຮືອນກໍ່ຄືພາຍໃນຊຸມຊົນ.

ປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼັ້ມນີ້ ຖືກຮຽບຮຽງ ແລະ ພັດທະນາຂຶ້ນໃນ ປີ 2023, ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກສູນນໍ້າສະອາດ ແລະ ອະນາໄມສິ່ງແວດລ້ອມ, ພະແນກສາທາລະນະສຸກແຂວງອຸດົມໄຊ, ຫ້ອງການສາທາລະນະສຸກເມືອງປາກແບງ ແລະ ອົງການ ແຜນສາກົນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ທີ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ທາງດ້ານວິຊາການໃນການພັດທະນາຄູ່ມືສະບັບນີ້ ຈົນສຳເລັດຕາມລະດັບ ຄາດໝາຍທີ່ວາງໄວ້.

ໃນນາມ ອົງການແຜນສາກົນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈເປັນຢ່າງສູງ ແລະ ຍ້ອງຍໍຊົມເຊີຍມາຍັງ ທຸກພາກສ່ວນທີ່ໄດ້ທຸ່ມເທຫ້ອແຮງ ແລະ ສະຕິປັນຍາ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼັ້ມນີ້. ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າ ປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼັ້ມນີ້ຈະເປັນປະໂຫຍດທີ່ສຳຄັນໃຫ້ທາງຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ/ຊຸມຊົນ ໃນການຕິດຕາມຊຸກຍູ້- ສົ່ງເສີມ ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ ແລະ ຖ່າຍໃສ່ວິດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ

26 APR 2024

Carol

ແຄໂຣລ ໄມແທນສັນ

ຜູ້ອໍານວຍການອົງການແຜນສາກົນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ

ຄໍານໍາ

ປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼັ້ມນີ້ ຖືກຮຽບຮຽງ ແລະ ພັດທະນາມາຈາກບົດຮຽນ, ປະສົບການຕົວຈິງໃນການເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ ຊຸມຊົນ ແລະ ບົດຮຽນຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອເປັນແນວທາງໃຫ້ແກ່ທີມງານ ຊາສ ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ ໃນການແນະນຳຂັ້ນຕອນ, ວິທີການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼັ້ມນີ້ ອາດຍັງມີເນື້ອຫາທີ່ ບໍ່ທັນສົມບູນ ແລະ ຄົບຖ້ວນ ເຊິ່ງທີມງານມີຄວາມຍິນດີຮັບເອົາຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ຄໍາຕຳນິຕິຊົມຕ່າງໆ ໃນລັກສະນະສ້າງສັນ ທີ່ເປັນການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ແລະ ປະສົບການ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄູ່ມືເຫຼັ້ມນີ້ຄົບຖ້ວນ ແລະ ສົມບູນຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ໃນການພັດທະນາປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼັ້ມນີ້ ແມ່ນອີງໃສ່ຍຸດທະສາດ, ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ກໍຄືຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເຊັ່ນ:

1. ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍ ນໍ້າ, ສຸຂາພິບານ ແລະ ອະນາໄມ. ເລກທີ 0215/ສຫ. ລົງວັນທີ 30 ມັງກອນ 2019.
2. ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດດ້ານການສະໜອງນໍ້າສະອາດ, ສຸຂາພິບານ ແລະ ອະນາໄມ ເຂດຊົນນະບົດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ປີ 2019-2030. ເລກທີ 0947/ສຫ. ລົງວັນທີ 19 ເມສາ 2019.
3. ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ (ສະບັບປັບປຸງ) 2018.
4. ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການອະນາໄມ ແລະ ສິ່ງເສີມສະພາບ (ສະບັບປັບປຸງ) ທີ່ໄດ້ຖືກຮັບຮອງໃນວາລະການດຳເນີນ ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນເທື່ອທີ 8 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດຊຸດທີ VIII ໃນເດືອນ ພະຈິກ 2019.
5. ເປົ້າໝາຍ SDG # 6: ຮັບປະກັນ ການມີນໍ້າສະອາດ ແລະ ສຸຂາພິບານ ສຳລັບທຸກຄົນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງແບບຍືນຍົງ.
6. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VIII ແລະ IX ແລະ ສືບຕໍ່ສ້າງຄັ້ງທີ IX ແລະ ທີ X ເພື່ອບັນລຸ SDG ປີ 2030.
7. ບົດສະຫຼຸບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາສາທາລະນະສຸກ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VIII (2016-2020) ແລະ ແຜນພັດທະນາ ສາທາລະນະສຸກ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025). ລົງວັນທີ 3 ທັນວາ 2020.
8. 11 ຕົວຊີ້ບອກຂອງກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ຕາມແຜນປີ 2022-2025 ແລະ ປີ 2030.
9. ການເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມລະດັບລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍວຽກງານນໍ້າ ແລະ ສຸຂາພິບານ ຂອງທ່ານຮອງລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ໃນເດືອນ ເມສາ 2019. ຢູ່ປະເທດ ຄອດສະຕາຣິກາ (ທະວີບອາເມລິກາກາງ): ດ້ວຍການ ໃຫ້ຄໍາໝັ້ນສັນຍາຕໍ່ກອງປະຊຸມວ່າ “ໃນປີ 2025 ຕ້ອງສຸ້ນໃຫ້ໄດ້ຢຸດຕິການຖ່າຍຊະຊາຍໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ສປປ ລາວ”.
10. ປຶ້ມຄູ່ມືການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຊຸມຊົນເປັນເຈົ້າການວຽກງານສຸຂາພິບານ (ຊາສ) ສະບັບ ປີ 2019.

ປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼັ້ມນີ້ ປະກອບມີຂັ້ນຕອນ, ວິທີການ, ອຸປະກອນ, ເຄື່ອງມື, ການເລືອກສະຖານທີ່ ແລະ ພູມສັນຖານໃຫ້ ແທດເໝາະກັບຊຸມຊົນ ແລະ ໃນການການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ ແລະ ເໝາະສົມກັບເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ສູງອາຍຸ, ຄົນພິການ ແລະ ຜູ້ ດ້ອຍໂອກາດ.

ເພື່ອແນໃສ່ໃຫ້ບັນລຸການປະກາດບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ປະເທດຢຸດຕິການຖ່າຍຊະຊາຍ ໃນປີ 2025 ແລະ ເປັນການຕອບສະໜອງຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດດ້ານການສະໜອງນໍ້າສະອາດ, ສຸຂາພິບານ ແລະ ອະນາໄມ ເຂດຊົນນະບົດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ປີ 2019-2030.

ສາລະບານ

ຄໍາເຫັນຂອງຜູ້ອໍານວຍການ ອົງການແພລນສາກົນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ.....	1
ຄໍານຳ.....	2
ອະທິບາຍຄໍາສັບ.....	6
ພາກທີ I : ພາກສະເໜີ.....	7
1.1. ຈຸດປະສົງຂອງປຶ້ມຄູ່ມື.....	7
1.2. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມື.....	7
1.3. ຄວາມຄາດຫວັງທີ່ຈະໄດ້ຮັບຈາກປຶ້ມຄູ່ມື.....	7
ພາກທີ II : ອົງປະກອບ ແລະ ຄວາມໝາຍ ແຕ່ລະພາກສ່ວນຂອງອົດຖ່າຍ.....	8
2.1. ພາກສ່ວນຊຸມວິດ	8
2.2. ພາກສ່ວນແຜ່ນປົກວິດ ແລະ ຫົວວິດ.....	9
2.3. ພາກສ່ວນເຮືອນວິດ.....	9
ພາກທີ III : ການເລືອກສະຖານທີ່ປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ.....	10
3.1. ການເລືອກສະຖານທີ່ທີ່ເໝາະສົມໃນການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ.....	10
ພາກທີ IV : ການຂຸດຊຸມວິດ ແລະ ປະເພດຂອງຊຸມວິດ.....	11
4.1. ປະເພດຂອງຊຸມວິດ.....	11
4.1.1. ຊຸມວິດທີ່ບໍ່ມີກັນເຈື່ອນ	11
4.1.2. ຊຸມວິດທີ່ໃຊ້ແຫ່ງສ້າງວາງຢູ່ປາກຊຸມ.....	12
4.1.3. ຊຸມວິດທີ່ໃຊ້ໄມ້ລຳເນື້ອແຂງ, ໄມ້ແກ່ນຫຼ້ອນ ຫຼື ໄມ້ຜັ່ລຽນລຳ ເພື່ອກັນດິນເຈື່ອນ.....	12
4.1.4. ຊຸມວິດທີ່ໃຊ້ໄມ້ຜັ່ສານແບບກວຍເພື່ອກັນເຈື່ອນ.....	14
4.1.5. ຊຸມວິດທີ່ໃຊ້ໄມ້ເນື້ອແຂງ/ໄມ້ຜັ່ລຽນລຳເພື່ອກັນເຈື່ອນ ແລະ ມີແຫ່ງສ້າງຢູ່ປາກຊຸມ.....	14
4.1.6. ຊຸມວິດທີ່ໃຊ້ກະຝູຍ.....	15
4.1.7. ຊຸມວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍຢາງດິນລົດໃຫຍ່.....	16
4.1.8. ຊຸມວິດທີ່ກໍ່ດ້ວຍຫີນຜາ ຫຼື ຫີນແມ່ນ້ຳ.....	16
4.1.9. ຊຸມວິດທີ່ກໍ່ດ້ວຍດິນຈີ່ ແລະ ກໍ່ດ້ວຍດິນປືອກ (ແບບ 4 ຫຼ່ຽມ).....	17
4.1.10. ຊຸມວິດທີ່ໃຊ້ແຫ່ງສ້າງຢູ່ກັນ ແລະ ມີແຜ່ນປົກຊີມັງ.....	18
4.1.11. ຊຸມວິດທີ່ໃຊ້ແຫ່ງສ້າງຢູ່ກັນ ແລະ ມີຫົວວິດແຍກສ່ວນຈາກຊຸມວິດ.....	19
4.1.12. ຊຸມວິດ 2 ຊຸມ ແຕ່ມີຫົວວິດຫົວດຽວ.....	20
4.1.13. ຊຸມວິດຊຸມດຽວ ແຕ່ໃຊ້ 2 ຫົວວິດຮ່ວມກັນ.....	21
4.2. ການຫຼໍ່ແຫ່ງສ້າງວິດຖ່າຍ ດ້ວຍຕົນເອງ.....	22
ພາກທີ V : ການເທແບບແຜ່ນປົກ ແລະ ຕິດຕັ້ງແຜ່ນປົກ-ຫົວວິດ.....	23
5.1. ການເທແບບແຜ່ນປົກວິດດ້ວຍຕົນເອງ.....	23
5.1.1. ການເທແບບແຜ່ນປົກປູນເສີມເຫຼັກ (ແບບ 4 ຫຼ່ຽມ ທີ່ມີຮູໄສ່ຫົວວິດ).....	23
5.1.2. ການເທແບບແຜ່ນປົກປູນເສີມເຫຼັກ ດ້ວຍຕົນເອງ (ແບບວົງມົນ ທີ່ບໍ່ມີຮູໄສ່ຫົວວິດ).....	24

5.2. ການຕິດຕັ້ງແຜ່ນປົກວິດ.....	25
5.2.1. ການຕິດຕັ້ງແຜ່ນປົກຊີມັງສໍາເລັດຮູບ (ແບບ 4 ຫຼ່ຽມ) ກັບ ຫົວວິດແບບນັ່ງຢ່ອງຢໍ.....	25
5.2.2. ການຕິດຕັ້ງແຜ່ນປົກຊີມັງສໍາເລັດຮູບ ກັບ ຫົວວິດແບບຊັກໂຄກ.....	26

ພາກທີ VI : ປະເພດເຮືອນວິດ ແລະ ຕິດຕັ້ງເຮືອນວິດ.....27

6.1. ຂະໜາດມາດຕະຖານຂອງເຮືອນວິດ.....	27
6.2. ອົງປະກອບຂອງເຮືອນວິດ.....	27
6.3. ປະເພດເຮືອນວິດ.....	28
6.3.1. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຜັ່, ແອ້ມ ແລະ ນຸງຫຼັງຄາດ້ວຍຜ້າຢາງ.....	28
6.3.2. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽມ, ແອ້ມດ້ວຍຖົງປູນຊີມັງ ແລະ ນຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ.....	28
6.3.3. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽມ, ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະ ແລະ ນຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ.....	29
6.3.4. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽມ, ແອ້ມດ້ວຍໄມ້ແປ້ນ ແລະ ນຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ.....	30
6.3.5. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽມ, ແອ້ມ ແລະ ນຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ.....	30
6.3.6. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽມ, ກໍ່ດ້ວຍດິນປືອກ ແລະ ນຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ.....	31
6.3.7. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽມ, ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະໄມ້ຜັ່ ແລະ ນຸງຫຼັງຄາດ້ວຍຫຍ້າຄາ.....	32

ພາກທີ VII : ການນໍາໃຊ້ ແລະ ການດູແລຮັກສາວິດຖ່າຍ.....33

7.1. ຂັ້ນຕອນການນໍາໃຊ້ວິດຖ່າຍ.....	33
7.2. ການດູແລຮັກສາວິດຖ່າຍ.....	33
7.2.1. ການຮັກສາອະນາໄມ ແລະ ທຳຄວາມສະອາດວິດຖ່າຍ.....	33
7.2.2. ການສ້ອມແປງວິດຖ່າຍໃນເວລາເປ່ເພ.....	34
7.3. ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່.....	34

ພາກທີ VIII : ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍໃນເຂດພື້ນທີ່ພິເສດ.....35

8.1. ກໍລະນີພື້ນດິນມີຫົນຫຼາຍ.....	35
8.1.1. ກໍລະນີມີຫົນຢູ່ໃກ້ກັບໜ້າດິນຫຼາຍ (ຫົນຢູ່ຕິນຢູ່ເທິງໜ້າດິນ).....	35
8.1.2. ກໍລະນີມີຫົນຢູ່ພື້ນດິນຫຼາຍ (ຢູ່ໃກ້ກັບໜ້າດິນ).....	36
8.2. ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍໃນເຂດລະດັບນ້ຳສູງ ຫຼື ບ່ອນນ້ຳມັກຖ້ວມ ດ້ວຍການຍົກເຮືອນວິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.....	36
8.2.1. ຍົກລະດັບເຮືອນວິດໃຫ້ສູງ ແລະ ໃຊ້ແຫ່ງຊຸມວິດເສີນເຫຼັກເປັນຕົວຄ້າຂຸ.....	37
8.2.2. ຍົກລະດັບເຮືອນວິດໃຫ້ສູງ ແລະ ຊຸດຊຸມວິດຢູ່ໃຕ້ດິນ ແລ້ວຕໍ່ທໍລົງໄປໃສ່ຊຸມວິດ.....	38

ພາກທີ IX : ການເຮັດວິດຖ່າຍໃນພື້ນທີ່ນ້ຳຖ້ວມ-ເວລານ້ຳຖ້ວມ ແລະ ການພື້ນຟູວິດຖ່າຍຫຼັງນ້ຳຖ້ວມ.....39

9.1. ການຊຸດຊຸມວິດທີ່ຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ດິນເປື້ອນນ້ຳ.....	39
9.2. ວິດຖ່າຍສຸກເສີນໃນເວລານ້ຳຖ້ວມ.....	40
9.2.1. ວິທີເຮັດວິດຖ່າຍສຸກເສີນ ໃນເວລານ້ຳຖ້ວມ.....	40
9.3. ການພື້ນຟູວິດຖ່າຍຄືນພາຍຫຼັງຖືກນ້ຳຖ້ວມ.....	43

ພາກທີ X: ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍສໍາລັບຄົນພິການ.....	46
10.1. ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່ ໃນການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍສໍາລັບຄົນພິການ.....	46
10.2. ການອອກແບບວິດຖ່າຍສໍາລັບຄົນພິການ.....	48
10.2.1. ພາກສ່ວນດ້ານລຸ່ມ.....	48
10.2.2. ຝາເຮືອນວິດ.....	48
10.2.3. ປະຕູແລະການລະບາຍອາກາດ.....	50
10.2.4. ຫຼັງຄາເຮືອນວິດ.....	51
10.2.5. ດ້ານໃນເຮືອນວິດ.....	51
10.2.6. ອຸປະກອນອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການອະນາໄມເວລາເປັນປະຈຳເດືອນ.....	53
10.2.7. ອຸປະກອນສະໜັບສະໜູນອື່ນໆ.....	53
10.2.8. ດ້ານນອກຂອງເຮືອນວິດ.....	55
10.2.9. ການຕັດປັບວິດຖ່າຍສໍາລັບຄົວເຮືອນ.....	55
ເອກະສານອ້າງອີງ.....	56
ທິນງານພັດທະນາປຶ້ມຄູ່ມື.....	56

ອະທິບາຍຄໍາສັບ

ພາສາອັງກິດ	ຕົວຫຍໍ້	ພາສາລາວ	ຕົວຫຍໍ້
Community-Led Total Sanitation	CLTS	ຊຸມຊົນເປັນເຈົ້າການວຽກງານສຸຂະພາບໄມ	ຊ.ຈສ
Pre-Triggering		ກ່ອນການກະຕຸ້ນ ຊ.ຈສ	
Triggering		ການກະຕຸ້ນ ຊ.ຈສ	
Post-Triggering		ຫຼັງການກະຕຸ້ນ ຊ.ຈສ	
Open Defecation Free	ODF	ຢຸດຕິການຖ່າຍຊະຊາຍ	
Post Open Defecation Free	Post-ODF	ຫຼັງການຢຸດຕິການຖ່າຍຊະຊາຍ	
Centimeter	cm	ຊັງຕີແມັດ	ຊມ.
Meter	m	ແມັດ	ມ.
Kilogram	kg	ກິໂລກຣາມ	ກກ.

ພາກທີ I : ພາກສະເໜີ

ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາຮູ້ນຳກັນແລ້ວວ່າ ການນຳໃຊ້ “ວິດຖ່າຍ” ແມ່ນມີຄຸນປະໂຫຍດຫຼາຍຢ່າງຕໍ່ກັບການດຳລົງຊີວິດຂອງຄົນເຮົາ ເຊິ່ງມັນສາມາດຕັດເສັ້ນທາງການຕິດແປດຂອງເຊື້ອພະຍາດຫຼາຍຊະນິດທີ່ມາຈາກອາຈົມ ເຂົ້າສູ່ຮ່າງກາຍຂອງຄົນເຮົາ ເຊັ່ນ: ພະຍາດຖອກທ້ອງ, ອະຫິວາ, ທ້ອງບິດ, ແມ່ທ້ອງ ເປັນຕົ້ນ. ການນຳໃຊ້ວິດຖ່າຍຍັງມີຄວາມສະດວກສະບາຍ ສາມາດໄປຖ່າຍໄດ້ທຸກເວລາທັງກາງເວັນ, ກາງຄືນ, ຝົນຕົກ ແລະ ຝ້າແດດ, ປະຢັດເວລາ, ມີຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ, ບໍ່ມີສັດ ແລະ ແມງໄມ້ (ໝູ, ໝາ, ເປັດ, ໄກ່, ງູ, ຂີ້ເຂັບ, ແມງງອດ ແລະອື່ນໆ) ມາລົບກວນໃນເວລາຖ່າຍ; ນອກຈາກນີ້, ຍັງມີຄວາມປອດໄພຕໍ່ເດັກນ້ອຍ, ແມ່ຍິງ, ຜູ້ສູງອາຍຸ, ຄົນພິການ ແລະ ໝົດທຸກຄົນໃນຄອບຄົວ; ການຖ່າຍໃສ່ວິດຢັງເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີກິ່ນເໝັນ, ສະພາບແວດລ້ອມສະອາດ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍໃນເຮືອນ, ຊຸມຊົນ ແລະ ສັງຄົມ.

ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ ແລະ ນຳໃຊ້ວິດຖ່າຍໃນຊຸມຊົນ ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຊຸມຊົນເປັນເຈົ້າການວຽກງານສຸຂະພາບ (ຊສ). ເນື່ອງຈາກວ່າ ຂະບວນການຂອງ ຊສ ນັ້ນ ແມ່ນທາງທີມງານ ຊສ ຂັ້ນແຂວງ/ເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ ເປັນທີມງານເຮັດການກະຕຸ້ນ (Triggering) ເພື່ອໃຫ້ຊຸມຊົນມີຄວາມຕ້ອງການຢາກຈະປຸກສ້າງວິດຖ່າຍດ້ວຍຕົວຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ. ແຕ່ບັນຫາ ແລະ ອປະສິກາທີ່ມັກພົບເຫັນໃນການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍຂອງຊຸມຊົນ ສ່ວນຫຼາຍບໍ່ຮູ້ວິທີການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ; ບາງຄົວເຮືອນທີ່ປຸກສ້າງວິດຖ່າຍແລ້ວແຕ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຫຼື ບໍ່ແທດເໝາະກັບການຊົມໃຊ້ຕົວຈິງ ເຊັ່ນ: ເຮືອນວິດຕ່ຳ ແລະ ແຄບເກີນໄປ, ຂດຂຸມວິດຕື້ນ (ບໍ່ເລິກ) ແລະ ນ້ອຍ ເຮັດໃຫ້ວິດເຕັມໄວ. ນອກນັ້ນ, ຍັງມີຫຼາຍບ່ອນທີ່ພົບຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍໃນການສ້າງວິດຖ່າຍ ເຊັ່ນ: ພື້ນທີ່ທີ່ມີຫີນຫຼາຍ, ການປຸກເຮືອນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ຄັບແຄບແອອັດກັນ (ບໍ່ມີສະຖານທີ່ພຽງພໍໃນການເຮັດວິດຖ່າຍ), ພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຈາກນ້ຳຖ້ວມເປັນຕົ້ນ. ອັນເປັນສາເຫດສຳຄັນທີ່ເຮັດໃຫ້ຫຼາຍຊຸມຊົນມີຄວາມກັງວົນ ແລະ ບໍ່ຢາກສ້າງວິດຖ່າຍຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ດັ່ງນັ້ນ ທາງທີມງານວິຊາການ ແລະ ວິສະວະກອນ ຂອງແຜນງານສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ ແລະ ໂພຊະນາການຈາກອົງການແຜນສາກົນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ແລະ ທີມງານ ຊສ ຈາກສູນນ້ຳສະອາດ ແລະ ອະນາໄມສິ່ງແວດລ້ອມ, ພະແນກສາທາລະນະສຸກແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຫ້ອງການສາທາລະນະສຸກເມືອງປາກແບງ ເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້ ຈຶ່ງໄດ້ມີການຮຽບຮຽງບົດຮຽນ ແລະ ປະສົບການຕົວຈິງຈາກທີມງານ ຊສ ທຸກຂັ້ນ ເພື່ອພັດທະນາຄູ່ມືແນະນຳກ່ຽວກັບການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍໃນຊຸມຊົນເຫຼົ່ານີ້ຂຶ້ນມາ.

1.1. ຈຸດປະສົງຂອງປຶ້ມຄູ່ມື

- ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ແລະ ແນວທາງໃຫ້ແກ່ທີມງານ ຊສ ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ ໃນການສົ່ງເສີມການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍໃນຊຸມຊົນ ໃຫ້ແທດເໝາະ ຕາມສະພາບເງື່ອນໄຂຄວາມເປັນຈິງໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ.

1.2. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມື

- ປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼົ່ານີ້ ຖືກຮຽບຮຽງ ແລະ ພັດທະນາຂຶ້ນມາເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃຫ້ທີມງານ ຊສ ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ ລວມທັງປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ສາມາດນຳໃຊ້ ໃນການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍຢູ່ໃນຊຸມຊົນ.
- ປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼົ່ານີ້ ຈະເປັນແນວທາງໃນການແນະນຳວິທີການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍໃນຊຸມຊົນ ແລະ ສາມາດເອົາໄປປັບໃຊ້ໃຫ້ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

1.3. ຄວາມຄາດຫວັງທີ່ຈະໄດ້ຮັບຈາກປຶ້ມຄູ່ມື

- ທີມງານ ຊສ ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານຈະມີຄວາມຮູ້-ຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກົນໄກການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ ແລະ ມີຄວາມໝັ້ນໃຈເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ແນະນຳຊຸມຊົນ ໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ເໝາະສົມ.
- ຊຸມຊົນຈະຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈ ແລະ ສາມາດປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ ໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ເໝາະສົມ.

ພາກທີ II : ອົງປະກອບ ແລະ ຄວາມໝາຍແຕ່ລະພາກສ່ວນຂອງວິດຖ່າຍ

ອົງປະກອບຂອງວິດຖ່າຍ ມີ 3 ພາກສ່ວນ ຄື:

- ພາກສ່ວນຂຸມວິດ
- ພາກສ່ວນແຜ່ນປົກ ແລະ ຫົວວິດ
- ພາກສ່ວນເຮືອນວິດ

ເຊິ່ງມີລາຍລະອຽດ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

2.1. ພາກສ່ວນຂຸມວິດ

ສ່ວນທີ່ຢູ່ດ້ານເທິງຂອງວິດ

ສ່ວນທີ່ຢູ່ດ້ານລຸ່ມຂອງວິດ (ຂຸມວິດ)

ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ໄມ້ລຽນລໍາ ເພື່ອກັນເຈື່ອນ, ມີແທ່ງສ້າງຢູ່ປາກຂຸມ

ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ແທ່ງສ້າງ ອາງຢູ່ປາກຂຸມ

ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ໄມ້ຜັ່ສານ ເພື່ອກັນເຈື່ອນ

ຂຸມວິດທີ່ບໍ່ມີກັນເຈື່ອນ

ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ກະຝຸ່ຍເຫຼັກ

ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ແທ່ງສ້າງ ຢ່າງລຽງກັນ

ຂຸມວິດທີ່ກໍ່ດ້ວຍດິນຈີ່.

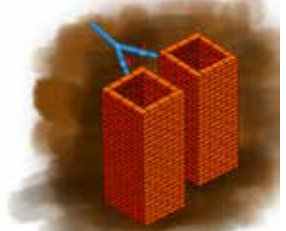
ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ແທ່ງສ້າງ ຢ່າງລຽງກັນ, ມີຫົວວິດແຍກສ່ວນຈາກຂຸມວິດ.

ຂຸມວິດແບບຊີນ, ໃຊ້ແທ່ງສ້າງ ແລະ ແຜ່ນປົກຊີນັງ

ຂຸມວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍ ຢາງດິນລົດໃຫຍ່

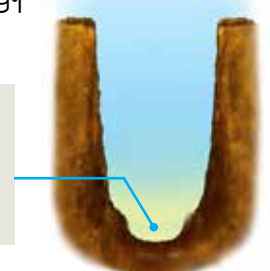
ຂຸມວິດແບບສອງຂຸມ ທີ່ກໍ່ດ້ວຍດິນຈີ່. ສາມາດນໍາໃຊ້ຂຸມ ທີ 2 ຫຼັງຈາກຂຸມທີ 1 ໄດ້ແມ່ນ

ຂຸມວິດ ແມ່ນພາກສ່ວນທີ່ຢູ່ໃຕ້ດິນ ແລະ ຢູ່ລຸ່ມສຸດຂອງວິດຖ່າຍ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນເກັບມ້ຽນອາຈົມ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ ຕ່າງໆ. ສໍາລັບຂຸມວິດ ສາມາດເຮັດໄດ້ດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບຕາມລັກສະນະຂອງພື້ນທີ່ ເຊັ່ນ: ດິນແຂງ ຫຼື ມີຫີນ ສາມາດຂຸດ ເປັນຂຸມ ແລະ ໃຊ້ໄມ້ໄຜ່, ໄມ້ແກ່ນຫຼອນ (ໄມ້ລໍາເນື້ອແຂງ) ມາລຽນລໍາກັນໃສ່ອ້ອມຂ້າງໃນຂຸມໄດ້ເລີຍ ຫຼື ສາມາດນໍາເອົາ ກະຝຸ່ຍ/ກະຖັງເກົ່າ, ຢາງລົດໃຫຍ່ເກົ່າ, ແທ່ງສ້າງ ແລະ ຫີນພູຜາ/ຊີມັງ/ດິນຈີ່/ດິນບ້ອກ.

ໃນພາກສ່ວນຂຸມວິດນີ້ ສາມາດເຮັດແບບເປັນວິດຊີມ (ນໍ້າຊີມລົງໃຕ້ດິນ) ຫຼື ແບບກໍ່ສ້າງ ປົດຕັນ (ບໍ່ໃຫ້ນໍ້າເປື້ອນຊີມອອກ) ແຕ່ວ່າເວລາຂຸມວິດເຕັມແລ້ວ ກໍ່ໃຊ້ລົດດູດສ້ວມມາດູດເອົາ ອາຈົມໄປຖິ້ມບ່ອນອື່ນ.

ຂະໜາດຂອງຂຸມວິດຖ່າຍ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ໜ້ອຍໜຶ່ງ ແຕ່ສິ່ງສໍາຄັນທີ່ ພື້ນຂອງຂຸມວິດທຸກຂຸມໃຫ້ຂຸດເປັນ ຮູບຈວຍຢູ່ທາງກາງຂຸມ ເລິກລົງໄປ = 50 ຊມ. ປາກຈວຍກວ້າງ = 50 ຊມ. ແລະ ກັນຈວຍກວ້າງ = 30 ຊມ.

ຂຸມຮູບຈວຍ:
ປາກຈວຍ ກວ້າງ 50 ຊມ.
ຄວາມເລິກ 50 ຊມ.
ກັນຈວຍກວ້າງ 30 ຊມ.

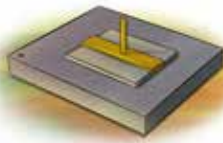

ຂຸມວິດທີ່ບໍ່ມີກັນເຈື່ອນ

2.2. ພາກສ່ວນແຜ່ນປົກອິດ ແລະ ຫົວອິດ

ແຜ່ນປົກເຮັດດ້ວຍແຜ່ນຊີນັງ, ປູດ້ວຍກະໂລ່ ແລະ ມີຫົວອິດ. ດ້ານຂ້າງມີອ່າງເກັບນ້ຳ.

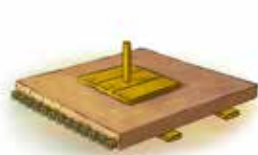
ແຜ່ນປົກເຮັດດ້ວຍແຜ່ນຊີນັງ, ມີແຜ່ນຢຽບ. ຝາປິດເຮັດດ້ວຍໄມ້ເນື້ອແຂງ, ມີຄັນຈັບ.

ແຜ່ນປົກເຮັດດ້ວຍໄມ້ເນື້ອແຂງ, ປົກດ້ວຍໄມ້ແປ້ນ. ຝາປິດເຮັດດ້ວຍໄມ້ເນື້ອແຂງ, ມີຄັນຈັບ.

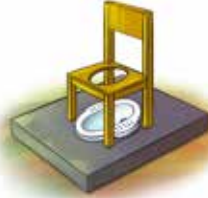
ແຜ່ນປົກເຮັດດ້ວຍແຜ່ນຊີນັງ ແລະ ມີຫົວອິດ.

ແຜ່ນປົກເຮັດດ້ວຍໄມ້ລຽນລຳ, ປົກດ້ວຍດິນດາກ. ຝາປິດເຮັດດ້ວຍໄມ້ເນື້ອແຂງ, ມີຄັນຈັບ.

ໂຕສ່ວນສູງແບບມີຝາປິດ

ແຜ່ນປົກເຮັດດ້ວຍແຜ່ນຊີນັງ ແລະ ມີຫົວອິດ. ມີຕັ້ງໄມ້ທີ່ຈະຮູ້ຢູ່ຂ້າງເທິງ.

ແຜ່ນປົກເຮັດດ້ວຍແຜ່ນຊີນັງ ແລະ ມີຫົວອິດຍົກສູງຈາກພື້ນ. ສອງຂ້າງມີຮາວໄມ້ ຫຼື ເຫຼັກສຳລັບຈັບ.

ແຜ່ນປົກອິດ ແລະ ຫົວອິດ ແມ່ນພາກສ່ວນທີ່ຢູ່ໃນເຮືອນອິດ:

- **ແຜ່ນປົກອິດ:** ແມ່ນແຜ່ນປົກຢູ່ເທິງຫົວຂຸມວິດ ສາມາດເຮັດໄດ້ຫຼາຍຮູບແບບ ຄື: ເທບປຸ້ນເປັນແຜ່ນເບຕົງ ເສັ້ມເຫຼັກ, ປູກາໂລ ຫຼື ເຮັດເປັນແບບໄມ້ ເຊິ່ງສາມາດເຮັດເປັນແຜ່ນປົກແບບວົງມົນ, ແຜ່ນປົກແບບສີ່ຫຼ່ຽມ ປົກປິດຂຸມວິດ ເພື່ອປ້ອງກັນຄືນ, ສັດນ້ອຍ, ແມງໄມ້, ແມງວັນ ຕົກລົງ ຫຼື ເຂົ້າໄປໃນຂຸມວິດ, ແລະ ບໍ່ໃຫ້ສິ່ງກົ່ນເຫັ້ນອອກມາລົບກວນ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນຍັງຕ້ອງໄດ້ໃສ່ທີ່ລະບາຍອາກາດ.
- **ຫົວອິດ/ຮູອິດ:** ແມ່ນສ່ວນທີ່ເປັນຮູ ແລະ ເປັນຊ່ອງທາງສຳລັບໃຫ້ອາຈົມໄຫຼລົງໃນຂຸມວິດ ເຊິ່ງມີຫຼາຍຮູບແບບ ເຊັ່ນ: **1).** ເຈາະເປັນປ່ອງ ຫຼື ເປັນຮູ ແລ້ວໃຊ້ຝາປົກປິດ ຫຼື ປ່ອງ (ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເປັນວິດແຫ້ງ); **2).** ໃຊ້ຫົວວິດທີ່ມີຄໍຫ່ານເກັບນ້ຳ ແບບນັ່ງຢ່ອງຍໍ້ (ແບບໃຊ້ນ້ຳຖອກລ້າງ); **3).** ໃຊ້ຫົວວິດແບບຊັກໂຄກມີຝາປິດ (ແບບມີປ່ອນນັ່ງທັບໄດ້ເລີຍ). ຖ້າຫາກກໍລະນີມີຄືນພິການ ຫຼື ຜູ້ສູງອາຍຸ (ຜູ້ເຖົ້າ) ແມ່ນໃຫ້ພິຈາລະນາອຸປະກອນເຄື່ອງຊ່ວຍໃນການນັ່ງ, ສິ່ງຄໍ້າ, ເຮັດຮາວຈັບ/ຈ່ອງ ໃສ່ບໍລິເວນເທິງຫົວວິດ ແລະ/ຫຼື ຢູ່ຂ້າງຝາເຮືອນວິດ.

2.3. ພາກສ່ວນເຮືອນວິດ

ຝາ: ໃຊ້ໄມ້ຜັ່ສານແອ້ມ
ຫຼັງຄາ: ໃຊ້ເຟືອງ ຫຼື ໄມ້ຟາກມຸງ.

ຝາ: ໃຊ້ໄມ້ທ່ອນນ້ອຍລຽນລຳແອ້ມ
ຫຼັງຄາ: ໃຊ້ເຟືອງ ຫຼື ໄມ້ຟາກມຸງ.

ຝາ: ກັດດ້ວຍຊີນັງ
ຫຼັງຄາ: ໃຊ້ສິ້ງກະສິ.

ຝາ: ໃຊ້ສິ້ງກະສິແອ້ມ.
ຫຼັງຄາ: ໃຊ້ສິ້ງກະສິມຸງ.

ຝາ: ໃຊ້ໄມ້ແປ້ນແອ້ມ
ຫຼັງຄາ: ໃຊ້ສິ້ງກະສິມຸງ.

ພາກສ່ວນ “ເຮືອນວິດ” ແມ່ນສິ່ງທີ່ປຸກສ້າງຢູ່ເທິງໜ້າດິນ ເຊິ່ງສາມາດເຮັດໄດ້ຫຼາຍຮູບແບບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເຊັ່ນ: ແອ້ມຝາ ແລະ ມຸງດ້ວຍໄມ້ແປ້ນ-ໄມ້ຜັ່, ສິ້ງກະສິ, ໃບໄມ້, ຖົງປຸນເກົ່າ, ຜ້າກັງ ຫຼື ໃຊ້ວັດຖຸອຸປະກອນທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນກໍໄດ້. ທັງໝົດກໍແມ່ນເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຄືນອື່ນແນມເຫັນ, ກັນແດດ, ກັນຝົນ, ປ້ອງກັນການເຂົ້າມາລົບກວນ ຫຼື ທຳຮ້າຍຈາກສັດ ແລະ ແມງໄມ້ຕ່າງໆ.

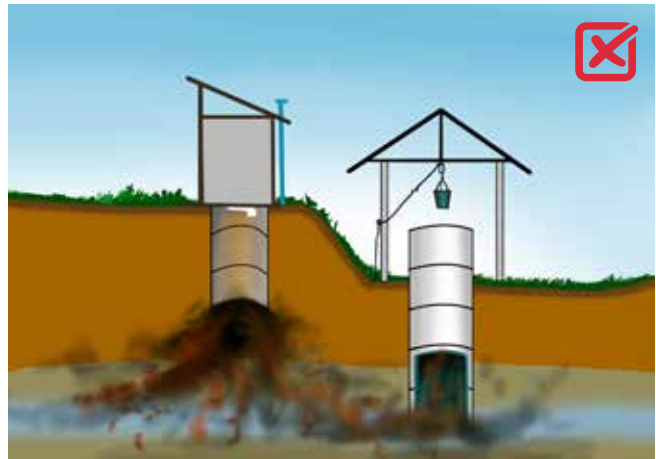
ພາກທີ III : ການເລືອກສະຖານທີ່ປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ

3.1. ການເລືອກສະຖານທີ່ທີ່ເໝາະສົມໃນການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ

ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່:

ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ ໃກ້ກັບແຫຼ່ງນ້ຳກິນ-ນ້ຳໃຊ້ຂອງຊຸມຊົນ ຈະເຮັດໃຫ້ນ້ຳກິນ-ນ້ຳໃຊ້ຂອງຊຸມຊົນ ມີການປົນເປື້ອນນ້ຳອາຈົມທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍເຊື້ອພະຍາດ. ອັນເນື່ອງມາຈາກ ນ້ຳອາຈົມຈາກຊຸມວິດຖ່າຍ ສາມາດຊົມລົງໄປໃຕ້ດິນ ແລະ ເຂົ້າໄປສູ່ແຫຼ່ງນ້ຳກິນ-ນ້ຳໃຊ້ຂອງຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ໃກ້ກັບຊຸມວິດຖ່າຍນັ້ນໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ການເລືອກສະຖານທີ່ຂຸດຊຸມວິດຖ່າຍທີ່ເໝາະສົມຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ດັ່ງນີ້:

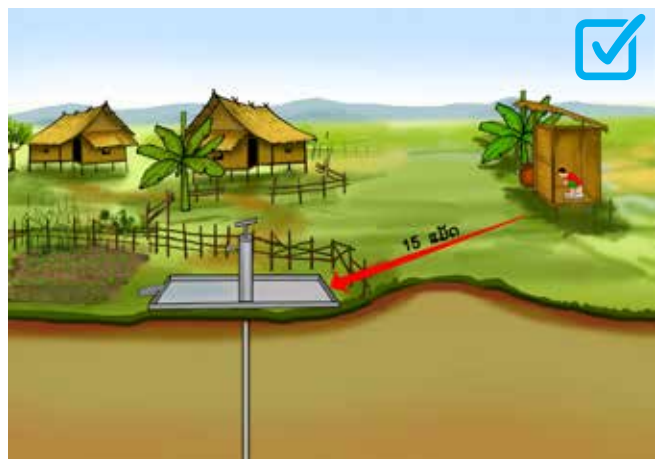
1. ຊຸມວິດຖ່າຍ ບໍ່ຄວນຢູ່ສູງກວ່າ ແຫຼ່ງນ້ຳສ້າງ ຫຼື ນ້ຳບາດານ

2. ຊຸມວິດຖ່າຍ ບໍ່ຄວນຢູ່ໃກ້ ແຫຼ່ງນ້ຳສ້າງ ຫຼື ນ້ຳບາດານ

3. ຊຸມວິດຖ່າຍ ຕ້ອງຫ່າງຈາກ ແຫຼ່ງນ້ຳໃຊ້ 15 ແມັດຂຶ້ນໄປ

ພາກທີ IV : ການຂຸດຂຸມວິດ ແລະ ປະເພດຂອງຂຸມວິດ

ການກະກຽມເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນໃນການຂຸດຂຸມວິດຖ່າຍແຕ່ລະປະເພດ ໂດຍທົ່ວໄປຕ້ອງມີ:

- ຈີກ 1 ອັນ
- ຊວ້ານ 1 ອັນ
- ພ້າ 1 ດວງ
- ຄ້ອນຕີ 1 ອັນ
- ເຫຼັກເຂົາຄວາຍ ຫຼື ເຫຼັກສະແລ່ງ 1 ອັນ (ກໍລະນີດິນແຂງຫຼາຍ)
- ເຊືອກ/ໄມ້ແມັດ 1 ອັນ
- ຖ່ານດຳ 1 ຄູ່
- ຫີນແຮ່ 1 ຄູ່

ເຫຼັກສະແລ່ງ

ເຫຼັກເຂົາຄວາຍ

4.1. ປະເພດຂອງຂຸມວິດ

4.1.1. ຂຸມວິດທີ່ບໍ່ມີກັນເຈື່ອນ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ:

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ມີດິນແຂງ ຫຼື ມີຫີນໃຕ້ດິນຫຼາຍ ແລະ ຍາກຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸອຸປະກອນວິດຖ່າຍ, ແທ່ງສ້າງທີ່ມີລາຄາແພງເກີນໄປ ແລະ ບ່ອນທີ່ບໍ່ມີໄມ້ລຳເນື້ອແຂງ ຫຼື ໄມ້ໄຜ່.

ຂ. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື ທີ່ຕ້ອງມີ (ຕາມລາຍການເຄື່ອງມືຂ້າງເທິງນີ້).

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

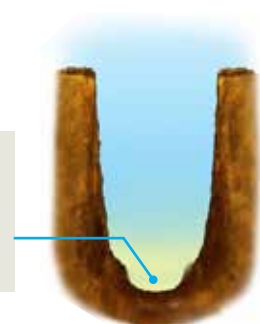
- ກໍລະນີເທແຜ່ນປົກກັບທີ່:
 - ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 150 ຊມ.
 - ເສັ້ນຜ່າສູນກາງພື້ນດິນຂຸມ = 130 ຊມ.
 - ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 200 ຊມ.
 - ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ.
- ກໍລະນີໃຊ້ແຜ່ນປົກສຳເລັດຮູບ (100 ຊມ.) ໃຫ້ຂຸດຂຸມ:
 - ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 80 ຊມ.
 - ເສັ້ນຜ່າສູນກາງພື້ນດິນຂຸມ = 70 ຊມ.
 - ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 200 ຊມ.
 - ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ.

ຂຸມຮູບຈວຍ:

ປາກຈວຍ ກວ້າງ 50 ຊມ.

ຄວາມເລິກ 50 ຊມ.

ກັນຈວຍກວ້າງ 30 ຊມ.

ຂຸມວິດທີ່ບໍ່ມີກັນເຈື່ອນ

ງ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື (ຕາມລາຍການຢູ່ຂ້າງເທິງນີ້).
- ກະກຽມສະຖານທີ່.
 - ເລືອກສະຖານທີ່ ແລະ ຈຸດທີ່ຈະຂຸດຂຸມວິດ.
 - ອະນາໄມ ແລະ ປັບພື້ນທີ່.
 - ວັດແທກ ແລະ ໝາຍຈຸດທີ່ຈະຂຸດ
 - ລົງມືຂຸດຕາມຂະໜາດຂອງຂຸມທີ່ລະບຸໄວ້ຂ້າງເທິງ.
- ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ ຂະໜາດ 50x50x30 ຊມ.
- ເອົາຖ່ານດຳ ແລະ ຫີນແຮ່ໃສ່ໃນຂຸມຮູບຈວຍນັ້ນ.

4.1.2. ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ແທ່ງສ້າງວາງຢູ່ປາກຂຸມ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ມີດິນແຂງ ຫຼື ມີຫີນໃຕ້ດິນຫຼາຍ, ຍາກຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸອຸປະກອນວິດຖ່າຍ, ແທ່ງສ້າງທີ່ມີລາຄາແພງເກີນໄປ ແລະ ບ່ອນທີ່ບໍ່ມີໄມ້ລຳເນື້ອແຂງ/ໄມ້ໄຜ່.

ຂ. ອຸປະກອນ ທີ່ຕ້ອງມີ

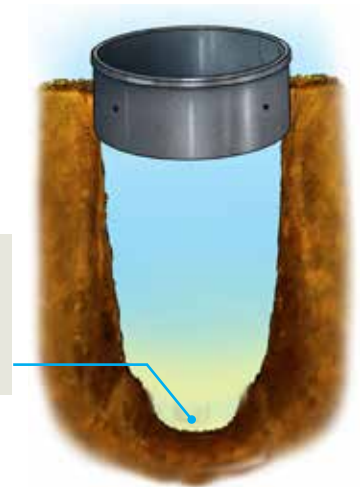
- ແທ່ງສ້າງທີ່ມີຂະໜາດເສັ້ນຜ່າສູນກາງ 100 ຊມ. x ສູງ 50 ຊມ.
ຈຳນວນ 1 ແທ່ງ.

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 110 ຊມ.
- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງພື້ນດິນຂຸມ = 70 ຊມ.
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 200 ຊມ.
- ຂຸດຜືນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ ຂະໜາດ 50x50x30 ຊມ.

ຂຸມຮູບຈວຍ:

ປາກຈວຍ ກວ້າງ 50 ຊມ.
ຄວາມເລິກ 50 ຊມ.
ກັນຈວຍກວ້າງ 30 ຊມ.

ຂຸມວິດແບບໃຊ້ແທ່ງສ້າງ
ວາງຢູ່ເທິງປາກຂຸມ

ງ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື (ຕາມລາຍການຢູ່ຂ້າງເທິງນີ້)
- ກະກຽມສະຖານທີ່
 - ເລືອກສະຖານທີ່ ແລະ ຈຸດທີ່ຈະຂຸດຂຸມວິດ
 - ອະນາໄມ ແລະ ປັບພື້ນທີ່
 - ວັດແທກ ແລະ ໝາຍຈຸດທີ່ຈະຂຸດ
 - ລົງມືຂຸດຂຸມຕາມຂະໜາດລະບຸໄວ້ຂ້າງເທິງນີ້ ລວມທັງຂຸມຮູບຈວຍຢູ່ໃຈກາງຂອງຂຸມ.
- ເອົາແທ່ງລົງຂຸມ (ໃຊ້ຄືນຫາມແທ່ງປະມານ 4 ຄົນ): ວາງແທ່ງສ້າງລົງໃຫ້ມັນຜັດກັບຂ້າງໃນຂຸມ ແລະ ໃຫ້ແທ່ງສ້າງສູງກວ່າໜ້າດິນ 10 ຊມ.
- ເອົາຖ້ານດຳ ແລະ ຫີນແຮ່ໃສ່ຂຸມຈວຍ.

4.1.3. ຂຸມວິດ ແບບໃຊ້ໄມ້ລຳເນື້ອແຂງ, ໄມ້ແກ່ນຫຼ້ອນ ຫຼື ໄມ້ໄຜ່ລຽນລຳ ເພື່ອກັນດິນເຈື່ອນ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ທີ່ຍາກຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸອຸປະກອນວິດຖ່າຍ ແລະ ເໝາະສົມກັບຄົວເຮືອນທີ່ບໍ່ມີເງິນຊື້ແທ່ງສ້າງ (ແທ່ງເບຕົງເສີມເຫຼັກ).

ຂ. ອຸປະກອນທີ່ຕ້ອງມີ

- ໄມ້ລຳເນື້ອແຂງ ຫຼື ໄມ້ໄຜ່ ຍາວ 200-210 ຊມ. ເພື່ອຕອກລົງດິນ 20-30 ຊມ. ຫຼື ເພື່ອຂຸດເປັນຮ່ອງໄວ້ຈັບຕີນໄມ້. ຈຳນວນ 70-80 ລຳ.
- ເຫຼັກຕະປູ 10. ຈຳນວນ 1 ກກ. (ໃຊ້ໃນກໍລະນີຂຸມວິດເປັນຮູບສີ່ຫຼ່ຽມ).
- ຄ້ອນຕີ 1 ອັນ (ໃຊ້ໃນກໍລະນີຂຸມວິດເປັນຮູບສີ່ຫຼ່ຽມ).
- ເຫຼັກລວດ 1 ກກ. (ໃຊ້ໃນກໍລະນີຂຸມວິດເປັນຮູບວົງມົນ).
- ເຫຼັກເສັ້ນ 6 ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ (ໃຊ້ໃນກໍລະນີຂຸມວິດເປັນຮູບວົງມົນ).

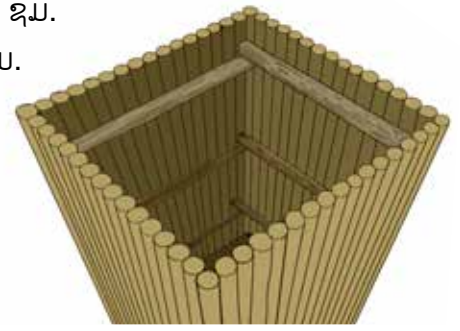
ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ໄມ້ລຽນລຳນີ້ ສາມາດສ້າງໄດ້ 2 ແບບ ຄື: ແບບຂຸມສີ່ຫຼ່ຽມ ແລະ ແບບຂຸມວົງມົນ, ຈຶ່ງຊ່ອງວ່າງລະຫວ່າງໄມ້ກັບຂອບຂຸມປະມານ 20 ຊມ. ແລະ ຂຸດຜືນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ.

- ຂະໜາດຂອງຂຸມແບບສີ່ຫຼ່ຽມ ກວ້າງ 150 x ຍາວ 150 x ເລິກ 200 ຊມ.
- ຂະໜາດຂອງຂຸມແບບວົງມົນ ເສັ້ນຜ່າກາງ 150 ຊມ. x ເລິກ 200 ຊມ.

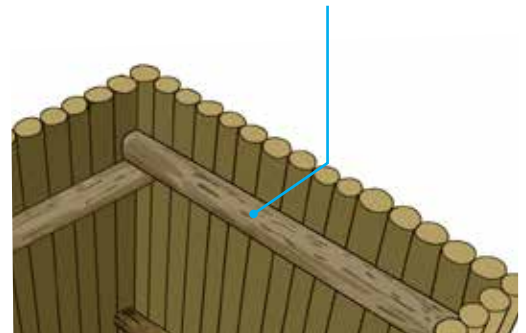
໑. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື (ຕາມລາຍການຢູ່ຂ້າງເທິງນີ້).
- ກະກຽມສະຖານທີ່
 - ເລືອກສະຖານທີ່ ແລະ ຈຸດທີ່ຈະຂຸດຂຸມວິດ.
 - ອະນາໄມ ແລະ ປັບຜົນທີ່.
 - ວັດແທກ ແລະ ໝາຍຈຸດທີ່ຈະຂຸດ.
 - ລົງມືຂຸດຕາມຂະໜາດລະບຸໄວ້ຂ້າງເທິງນີ້.
- **ສໍາລັບຂຸມສີ່ຫຼ່ຽມ:** ຫຼັງຈາກຕັດໄມ້ຕາມຂະໜາດແລ້ວ ແຫຼມປາຍໄມ້ ເພື່ອເອົາໄມ້ໄປສຽບ ຫຼື ຕອກລົງດິນໃຫ້ເລິກ 20-30 ຊມ. ໃສ່ແຄມໃນຂຸມເປັນແຖວລຽນກັນ ແລ້ວເຮັດໄມ້ຄ່າວເພື່ອຢືດໄມ້ໃຫ້ແໜ້ນ ໄລຍະຫ່າງກັນ 40 ຊມ. ຕອກຈັບດ້ວຍເຫຼັກຕະປຸ່.
- **ສໍາລັບຂຸມວົງມົນ:** ຕອກໄມ້ລໍາລົງດິນພາຍໃນຂຸມໃຫ້ເລິກ 20-30 ຊມ. ແລະ ໃສ່ເຫຼັກເສັ້ນ ຜີ 6 ດັດເປັນວົງມົນໃຫ້ໃຫຍ່ເທົ່າກັບຂະໜາດຂອງໄມ້ລໍາດ້ານໃນຫ່າງຈາກສິ້ນດ້ານເທິງປະມານ 40 ຊມ. ແລ້ວເກາະດ້ວຍລວດທີ່ຈ່ອງດົງໄວ້ຢູ່ເທິງປາກຂຸມ (ໃນກໍລະນີບໍ່ມີເຫຼັກເສັ້ນ, ສາມາດນໍາໃຊ້ໄມ້ໄຜ່ ຫຼື ຫວາຍແທນ).
- ຫຼັງຈາກຈັດລຽນໄມ້ໃນຂຸມສໍາເລັດແລ້ວ, ເອົາດິນຮອງຜື້ນລົງດ້ານຂ້າງນອກໄມ້ 40 ຊມ. (ຊັ້ນທີ 1), ແລ້ວຖືມແຮ່ (ຊັ້ນທີ 2) ອີກ 20 ຊມ., ຫຼັງຈາກນັ້ນເອົາດິນລົງ (ຊັ້ນທີ 3) ອີກ 40 ຊມ., ຖືມແຮ່ຕື່ມ (ຊັ້ນທີ 4) ອີກ 20 ຊມ. ແລ້ວເອົາດິນປົກໜ້າຈົນເຕັມ ແລະ ຕໍາໃຫ້ແໜ້ນ.
- ຂຸດຜື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມ ເປັນຮູບຈວຍ ຂະໜາດ 50x50x30 ຊມ.
- ເອົາຖ້ານດໍາ ແລະ ຫີນແຮ່ໃສ່ໃນຂຸມຮູບຈວຍນັ້ນ.

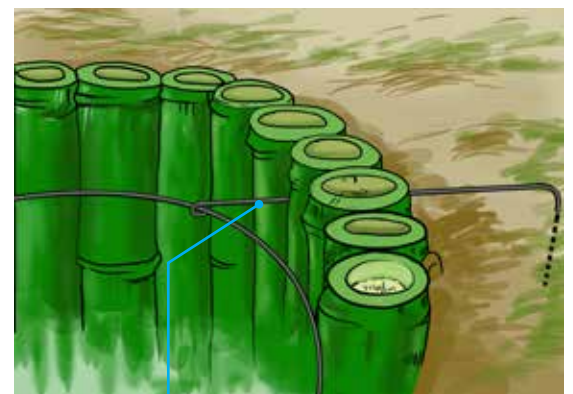

ຂຸມວິດແບບສີ່ຫຼ່ຽມ

ໄມ້ສໍາລັບຄ້າຢືນບໍ່ໃຫ້ໄມ້ລົ້ມ

ຂຸມວິດແບບວົງມົນ

ເຫຼັກເສັ້ນ ຫຼື ລວດທີ່ໃຊ້ສໍາລັບຈ່ອງດົງເພື່ອບໍ່ໃຫ້ໄມ້ໄຜ່ລົ້ມ

ຂໍ້ແນະນຳເພີ່ມເຕີມ

- ກໍລະນີດິນແຂງ ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ໄມ້ລຽນລໍາ ຫຼື ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃສ່ດິນ ແລະ ຫີນແຮ່ຕື່ມອີກກໍໄດ້.
- ກໍລະນີທີ່ໃຊ້ໄມ້ ຄວນເລືອກໄມ້ລໍາ ຫຼື ໄມ້ໄຜ່ (ໄມ້ປ່ອງ) ທີ່ລໍາຊື່ດີ ແລະ ມີຂະໜາດດຽວກັນ ຫຼື ໃກ້ຄຽງກັນ.
- ຕ້ອງໄດ້ໃສ່ດິນ ແລະ ຫີນແຮ່ຕື່ມ ໃນກໍລະນີບໍ່ມີຫີນແຮ່ ໃຫ້ໃສ່ແຕ່ດິນຖືມຄືນຕື່ມກໍໄດ້.

4.1.4. ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ໄມ້ໄຜ່ສານແບບກວຍເພື່ອກັນເຈື່ອນ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ມີໄມ້ໄຜ່ຫຼາຍ. ແຕ່ຍາກຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງ ວັດສະດຸອຸປະກອນວິດຖ່າຍ ແລະ ແທ່ງສ້າງທີ່ມີລາຄາແພງເກີນໄປ.

ຂ. ອຸປະກອນທີ່ຕ້ອງມີ

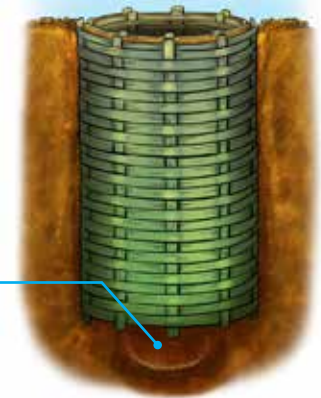
- ໄມ້ໄຜ່

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 150 ຊມ.
- ຂະໜາດກວຍ ກວ້າງ = 120 ຊມ.,
(ຈິ່ງຫວ່າງຂ້າງກວຍ ເບື້ອງລະ 15 ຊມ.)
- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງພື້ນຕີນຂຸມ = 150 ຊມ.
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 200 ຊມ.
- ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ.

ຂຸມຮູບຈວຍ:

ປາກຈວຍ ກວ້າງ 50 ຊມ.
ຄວາມເລິກ 50 ຊມ.
ກັນຈວຍກວ້າງ 30 ຊມ.

ຂຸມວິດແບບເຮັດດ້ວຍໄມ້ໄຜ່ສານ

ງ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ຂຸດຂຸມໃຫຍ່ ແລະ ຂຸມຮູບຈວຍໃຈກາງຂຸມ ຕາມຂະໜາດທີ່ຕ້ອງການ.
- ກະກຽມໄມ້ໄຜ່ ເພື່ອເອົາໄປຕອກເປັນຫຼັກອ້ອມເປັນວົງມົນຕາມຂອບຂຸມ.
- ສານໄມ້ຂ້າວສະຫຼັບເປັນຊັ້ນຢູ່ໃນຂຸມ (ຄືກັບສານໄມ້ຮົ່ວ)
- ເອົາຖ່ານດຳ ແລະ ຫີນແຮ່ໃສ່ຂຸມຈວຍໃນໃຈກາງຂຸມ
- ຖິ້ມດິນ (ຊັ້ນທີ 1), ໃສ່ຫີນແຮ່ (ຊັ້ນທີ 2), ໃສ່ດິນ (ຊັ້ນທີ 3) ແລະ ໃສ່ຫີນແຮ່ (ຊັ້ນທີ 4) ໃສ່ຂ້າງດ້ານນອກຂອງກະທໍ່/ກວຍ.

4.1.5. ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ໄມ້ເນື້ອແຂງ/ໄມ້ໄຜ່ລຽນລຳ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ຍາກຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸອຸປະກອນວິດຖ່າຍ ແລະ ແທ່ງສ້າງທີ່ມີລາຄາແພງເກີນໄປ ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງໃຊ້ໄມ້ເນື້ອແຂງ/ໄມ້ໄຜ່ລຽນລຳເພື່ອກັນເຈື່ອນ ແລະ ມີແທ່ງສ້າງຢູ່ປາກຂຸມ.

ຂ. ອຸປະກອນທີ່ຕ້ອງມີ

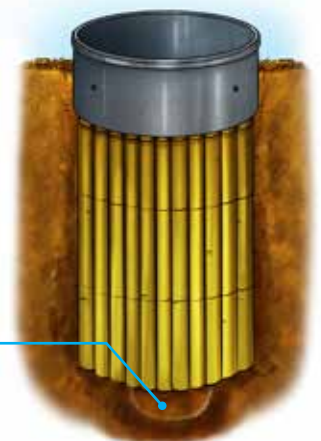
- ໄມ້ລຳເນື້ອແຂງ/ໄມ້ໄຜ່ ຍາວ 170 ຊມ. ຈຳນວນ 70-80 ລຳ.
- ເຫຼັກລວດ 1 ກກ.
- ເຫຼັກເສັ້ນ ຜີ 6 ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ
- ແທ່ງສ້າງ ຜີ 100 ຊມ. x ສູງ 50 ຊມ.

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມແບບວົງມົນ

- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 150 ຊມ.
(ຈິ່ງຊ່ອງຫວ່າງດ້ານຂ້າງ, ຂ້າງລະ 20 ຊມ.)
- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງພື້ນຕີນຂຸມ = 150 ຊມ.
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 200 ຊມ.
- ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ.

ຂຸມຮູບຈວຍ:

ປາກຈວຍ ກວ້າງ 50 ຊມ.
ຄວາມເລິກ 50 ຊມ.
ກັນຈວຍກວ້າງ 30 ຊມ.

ຂຸມວິດແບບເຮັດດ້ວຍໄມ້ເນື້ອແຂງ ຫຼື ໄມ້ໄຜ່ ລຽນລຳ

໑. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື (ຕາມລາຍການຢູ່ຂ້າງເທິງນີ້)
- ກະກຽມສະຖານທີ່
 - ເລືອກສະຖານທີ່ ແລະ ຈຸດທີ່ຈະຂຸດຂຸມວິດ
 - ອະນາໄມ ແລະ ປັບຜືນທີ່
 - ວັດແທກ ແລະ ໝາຍຈຸດທີ່ຈະຂຸດ
 - ລົງມືຂຸດຕາມຂະໜາດລະບຸໄວ້ຂ້າງເທິງນີ້
- ຕອກໄມ້ລຳລົງດິນ ຫຼື ຂຸດຮ່ອງໃຫ້ເລິກ 10 ຊມ. ເພື່ອຈັບຕີນໄມ້ພາຍໃນຂຸມ ແລະ ໃສ່ເຫຼັກເສັ້ນ ຜີ 6 ດັດເປັນວົງມົນໃຫ້ໃຫຍ່ເທົ່າກັບຂະໜາດຂອງໄມ້ລຳດ້ານໃນ ຫ່າງຈາກສິ້ນດ້ານເທິງປະມານ 20 ຊມ., ຫ່າງຈາກສິ້ນທາງຜືນລຸ່ມ 20 ຊມ. ແລະ ໃສ່ລະຫວ່າງກາງຂອງສອງຂ້າວເທິງ-ລຸ່ມ.
- ຫຼັງຈາກຈັດລຽນໄມ້ໃນຂຸມສຳເລັດແລ້ວ, ໃຫ້ຖົມດິນ 40 ຊມ., ຖົມຫົນແຮ່ຕື້ມອີກ 20 ຊມ. ແລ້ວເອົາດິນປົກໜ້າຈົນເຕັມຊ່ອງວ່າງ ແລະ ຕຳໃຫ້ແໜ້ນ.
- ເອົາແທ່ງສ້າງລົງຂຸມ (ໃຊ້ຄົນຫາມແທ່ງປະມານ 4 ຄົນ): ວາງແທ່ງສ້າງລົງໃຫ້ມັນຢູ່ສິ້ນໄມ້ເບື້ອງເທິງ ແລ້ວຖົມດິນດ້ານຂ້າງຂອງແທ່ງສ້າງອີກເທື່ອໜຶ່ງ.
- ຂຸດຜືນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ ຂະໜາດ 50x50x30 ຊມ.
- ເອົາຖ່ານດຳ ແລະ ຫົນແຮ່ໃສ່ໃນຂຸມຮູບຈວຍນັ້ນ.

4.1.6. ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ກະຝຸ່ຍ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ຍາກຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸອຸປະກອນວິດຖ່າຍ, ແທ່ງສ້າງທີ່ມີລາຄາແພງ ເກີນໄປ ແລະ ບ່ອນທີ່ບໍ່ມີໄມ້ລຳເນື້ອແຂງ/ໄມ້ຜີ.

ຂ. ອຸປະກອນທີ່ຕ້ອງມີ

- ກະຝຸ່ຍເກົ່າ ຫຼື ໃໝ່ 2 ອັນ (ຂະໜາດເສັ້ນຜ່າສູນກາງ 60 ຊມ. x ສູງ 90 ຊມ.)

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 100 ຊມ.
- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງຜືນຕີນຂຸມ = 100 ຊມ.
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 180 ຊມ.
- ຂຸດຜືນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ.

ຂຸມວິດແບບເຮັດດ້ວຍກະຝຸ່ຍເຫຼັກ

໑. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການເຮັດ

- ຂຸດຂຸມໃສ່ກະຝຸ່ຍ ແລະ ຂຸດຂຸມໃຫ້ໃຈກາງຜືນຂຸມເປັນຮູບຈວຍ ຕາມຂະໜາດທີ່ລະບຸໄວ້.
- ປັບຜືນກະຝຸ່ຍທີ່ມີຝາປົດຂຶ້ນເທິງແລ້ວເຈາະຮູເພື່ອໃສ່ຫົວວິດ.
- ເຈາະດ້ານຂ້າງຂອງຝຸ່ຍໃຫ້ເປັນຮູຂະໜາດ 2-3 ຊມ. ຫຼາຍຮູເພື່ອໃຫ້ເປັນບ່ອນນໍ້າຊຶມອອກ.
- ເອົາກະຝຸ່ຍລົງຂຸມຕັ້ງໃຫ້ທ່ຽງ ແລະ ຊີ້ (ບ່ອນຮຽງ).
- ເອົາຖ່ານດຳ ແລະ ຫົນແຮ່ໃສ່ຂຸມຈວຍໃນໃຈກາງຂຸມ.
- ຖົມດິນດ້ານຂ້າງໃຫ້ເຕັມ ແລະ ຕຳໃຫ້ແໜ້ນ ເປັນອັນສຳເລັດ.

4.1.7. ຂຸມວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍຢາງຕີນລົດໃຫຍ່

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ຍາກຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸປະກອນວິດຖ່າຍ, ແຫ່ງສ້າງທີ່ມີລາຄາແພງເກີນໄປ ແລະ ບ່ອນທີ່ບໍ່ມີໄມ້ລຳເນື້ອແຂງ ຫຼື ໄມ້ໄຜ່. ແຕ່ມີຢາງຕີນລົດໃຫຍ່ແມ່ນສາມາດນຳມາໃຊ້ໄດ້.

ຂ. ອຸປະກອນ ທີ່ຕ້ອງມີ

- ຢາງຕີນລົດໃຫຍ່ (ຂະໜາດຕີນລົດ 10 ລໍ້ຂຶ້ນໄປ) ຈຳນວນ 5 ເສັ້ນ.

ຊຸມຮູບຈອຍ:

ປາກຈອຍ ກວ້າງ 50 ຊມ.
ຄວາມເລິກ 50 ຊມ.
ກັນຈອຍກວ້າງ 30 ຊມ.

ຊຸມວິດແບບເຮັດດ້ວຍຢາງຕີນລົດ
ໃຫຍ່ລຽງກັນ

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 150 ຊມ.
- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງພື້ນຕີນຂຸມ = 150 ຊມ.
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 135 ຊມ.
(ຄວາມກວ້າງຂອງໜ້າຢາງຕີນລົດ 1 ເສັ້ນ = 27 ຊມ.)
- ຂຸດຝື່ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈອຍ.

ງ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ຜາຍຫຼັງຂຸດດິນໄດ້ຕາມຂະໜາດທີ່ຕ້ອງການແລ້ວ.
- ເອົາຖ້ານດຳ ແລະ ຫີນແຮ່ຖອກໃສ່ບ່ອນຂຸມຈອຍທີ່ຢູ່ໃຈກາງຂອງຂຸມ.
- ເອົາຢາງຕີນລົດລົງ ເທື່ອລະເສັ້ນ ຈົນຄົບຈຳນວນທີ່ຕ້ອງການ.
- ແລ້ວຈຶ່ງຖິ້ມດິນດ້ານຂ້າງນອກຢາງຕີນລົດ ເພື່ອກັນດິນເຈື່ອນ.

4.1.8. ຂຸມວິດທີ່ກໍ່ດ້ວຍຫີນຜາ ຫຼື ຫີນແມ່ນ້ຳ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ຍາກຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸປະກອນວິດຖ່າຍ, ແຫ່ງສ້າງທີ່ມີລາຄາແພງເກີນໄປ ແລະ ບ່ອນທີ່ບໍ່ມີໄມ້ລຳເນື້ອແຂງ/ໄມ້ໄຜ່. ແຕ່ມີກ້ອນຫີນ ທີ່ສາມາດນຳເອົາມາກໍ່ກັນເຈື່ອນໃນຂຸມວິດໄດ້.

ຂ. ອຸປະກອນ ທີ່ຕ້ອງມີ

- ມີປະທາຍ ຫຼື ກຽງກໍ່ 1 ອັນ
- ຫີນແມ່ນ້ຳ, ຫີນຜາ ຫຼື ຫີນຜູ້ເຂົາ
- ຊີມັງ 4 ເປົາ
- ຊາຍ 500 ກກ. (48 ຄູ)

ຊຸມຮູບຈອຍ:

ປາກຈອຍ ກວ້າງ 50 ຊມ.
ຄວາມເລິກ 50 ຊມ.
ກັນຈອຍກວ້າງ 30 ຊມ.

ຊຸມວິດແບບກໍ່ດ້ວຍຫີນຜາ ຫຼື
ຫີນແມ່ນ້ຳ

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

- ປາກຂຸມ ກວ້າງ 150 ຊມ. x ຍາວ 150 ຊມ..
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 200 ຊມ..
- ຂຸດຝື່ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈອຍ.

໑. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ພາຍຫຼັງຂຸດຂຸມໃຫຍ່ ແລະ ຂຸມຮູບຈວຍໃຈກາງຂຸມ ເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ,
- ກໍ່ຫີນຂຶ້ນເປັນກຳແພງສີ່ຫຼ່ຽມ. ໃນລະຫວ່າງການກໍ່ຂ້າງຂຸມ ໃຫ້ຕັດຕົ້ນກ້ວຍ ຫຼື ເອົາໄມ້ຂະໜາດເສັ້ນຜ່າກາງ 4-5 ຊມ. ສຽບໃສ່ຕາມຝາທີ່ກໍ່ນັ້ນ ເພື່ອເປັນບ່ອນລະບາຍໃຫ້ນ້ຳຊຶມອອກ.
- ເອົາຖ່ານດຳ ແລະ ຫີນແຮ່ໃສ່ຂຸມຈວຍໃຈກາງຂຸມ.

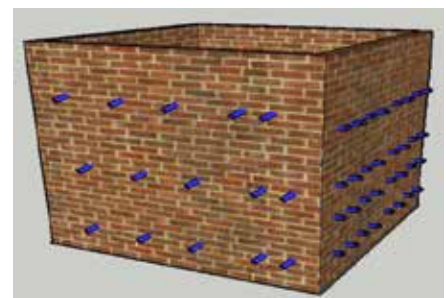
4.1.9. ຂຸມວິດທີ່ກໍ່ດ້ວຍດິນຈີ່ ແລະ ກໍ່ດ້ວຍດິນບ້ອກ (ແບບ 4 ຫຼ່ຽມ)

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

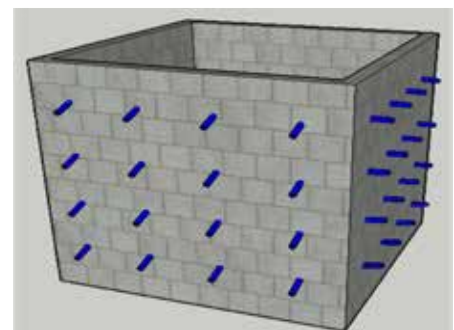
ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ, ສາມາດເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸອຸປະກອນວິດຖ່າຍໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ ແລະ ມີເງື່ອນໄຂໃນການຈັດຊື້ອຸປະກອນດັ່ງກ່າວ.

ຂ. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື

- ມີປະທາຍ ຫຼື ກຽງກໍ່ 1 ອັນ
- ຄູປະສົມປຸນ 1 ໜ່ວຍ
- ອຸປະກອນສຳລັບກໍ່ດ້ວຍດິນຈີ່:
 - ດິນຈີ່ (8x18 ຊມ.) = 1,280 ກ້ອນ
 - ຊີມັງ 2 ເປົາ
 - ຊາຍ 200 ກກ. (24 ຄູ)
- ອຸປະກອນສຳລັບກໍ່ດ້ວຍດິນບ້ອກ:
 - ດິນບ້ອກ (20x40 ຊມ.) = 200 ກ້ອນ
 - ຊີມັງ 4 ເປົາ
 - ຊາຍ 500 ກກ. (48 ຄູ)

ຂຸມວິດທີ່ກໍ່ດ້ວຍດິນຈີ່

ຂຸມວິດທີ່ກໍ່ດ້ວຍດິນບ້ອກ

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

- ຂະໜາດປາກຂຸມ ກວ້າງ 150 ຊມ. x ຍາວ 150 ຊມ.
- ຂະໜາດຝັ່ງຕີນຂຸມ 150 ຊມ. x 150 ຊມ.
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 200 ຊມ.
- ຂຸດຝັ່ງໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ.

໑. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ພາຍຫຼັງຂຸດຂຸມໄດ້ຕາມຂະໜາດທີ່ຕ້ອງການ
- ການປະສົມປຸນເພື່ອກໍ່ດິນຈີ່:
 - ປຸນ 1 ຄູ ແລະ ຊາຍແຫ້ງ 2 ຄູ ໂດຍການຄົນໃຫ້ເຂົ້າກັນ. ເຮັດເປັນແຮ່ນ້ຳ ແລະ ເທນ້ຳໃສ່ (ປະໄວ້ໃຫ້ນ້ຳຊຶມເຂົ້າປຸນ).
 - ຫຼັງຈາກນັ້ນຄົນໃຫ້ເຂົ້າກັນ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າ ຈະບໍ່ແຫຼວຈົນເກີນໄປ.
- ກໍ່ດິນຈີ່ ຫຼື ດິນບ້ອກ ຕາມເສັ້ນຂອບຂຸມດ້ານໃນ
- ໃນລະຫວ່າງການກໍ່ ແມ່ນຈະໄດ້ຕັດກ້ານກ້ວຍ ຫຼື ເອົາໄມ້ປ່ອງ ຂະໜາດເສັ້ນຜ່າສູນກາງ 4-5 ຊມ. ສຽບໃສ່ຕາມຝາທີ່ກໍ່ນັ້ນ ເພື່ອເປັນບ່ອນລະບາຍນ້ຳໃຫ້ຊຶມອອກ.
- ໂບກດ້ານໃນຂອງຝາທີ່ກໍ່ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນກໍ່ດ້ວຍດິນບ້ອກ).
- ເອົາຖ່ານດຳ ແລະ ຫີນແຮ່ໃສ່ຂຸມຈວຍ ຢ່າງລະ 1 ຄູ.

ການປະສົມປຸນຊີມັງ

ຂໍ້ແນະນຳເພີ່ມຕື່ມ

- ຄວນປະສົມປູນເທື່ອລະໜ້ອຍ ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງການແຂງຕົວຂອງປູນທີ່ຈະນຳມາກໍ່ (ອາດແບ່ງເປັນ 2 ຫຼື 3 ສ່ວນ ຈາກຈຳນວນລາຍການວັດສະດຸທີ່ຢູ່ດ້ານເທິງນີ້).

4.1.10. ຂຸມວິດທີ່ໃຊ້ແທ່ງສ້າງຢ່າງກັນ ແລະ ນິແຜ່ນປົກຊີມັງ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸອຸປະກອນວິດຖ່າຍໄດ້ ງ່າຍດາຍ ແລະ ສາມາດຊື້ ຫຼື ເຮັດເອງໄດ້.

ຂ. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື ທີ່ຕ້ອງມີ

- ຄ້ອນຕີ 1 ອັນ
- ມືປະທາຍ ຫຼື ກຽງກໍ່ 1 ອັນ
- ແທ່ງສ້າງ ຂະໜາດ ຝີ 100 ຊມ x 50 ຊມ. ຈຳນວນ 4 ແທ່ງ.
- ທໍ່ອາກາດ PVC ຝີ 25 ເພື່ອລະບາຍອາກາດ
- ຂີ້ງ 90 ຝີ 25 ຈຳນວນ 2 ອັນ
- ຂີ້ຕໍ່ສາມຕາ ຝີ 25 ໃສ່ປົກປາກທໍ່ລະບາຍອາກາດ ຈຳນວນ 1 ອັນ
- ຫົວວິດ ຫຼື ຊັກໂຄກ 1 ໜ່ວຍ
- ຊີມັງ 1 ເປົ່າ
- ຊາຍ 150 ກກ. (12 ຄູ)

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 150 ຊມ.
- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງພື້ນຕີນຂຸມ = 150 ຊມ.
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 180 ຊມ.
- ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ.

ງ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ຝາຍຫຼັງຂຸດຂຸມໃຫຍ່ ແລະ ຂຸດກາງຂຸມເປັນຮູບຈວຍໄດ້ຕາມຂະໜາດຕ້ອງການ.
- ໃຊ້ຄົນຫາມແທ່ງສ້າງ (4-5 ຄົນ) ຫຼື ໃຊ້ເຊືອກມັດໂຈມກັນແທ່ງສ້າງເປັນສີ່ດ້ານ ແລ້ວຍ່ອນລົງ, ໃຫ້ 1 ຄົນ ລົງໄປຢູ່ໃນຂຸມເພື່ອຈັບ ແລະ ປັບ ຄວາມທ່ຽງຂອງແທ່ງສ້າງ, ໃຫ້ປາກແທ່ງສ້າງເບື້ອງ ເທິງສູງກວ່າໜ້າດິນ 20 ຊມ.
- ເອົາຖ່ານດຳ ແລະ ຫິນແຮ່ໃສ່ໃນຂຸມຮູບຈວຍນັ້ນ.
- ເຈາະຮູຢູ່ລະຫວ່າງກາງຂອງແທ່ງສ້າງ ຈຳນວນ 4 ຮູ (ຂະໜາດຂອງຮູທີ່ເຈາະ ແມ່ນ 2-3 ຊມ. ເພື່ອໃຫ້ນ້ຳຊຶມອອກ). ຕ້ອງລະມັດລະວັງເວລາເຈາະຮູ ບໍ່ໃຫ້ແທ່ງສ້າງແຕກຫັກ.

- ຖິ້ມດິນ (ຊັ້ນທີ 1) ແລ້ວເອົາຫີນແຮ່ລົງ (ຊັ້ນທີ 2) ແລະ ຖິ້ມດິນອີກຊັ້ນສຸດທ້າຍ ທາງຂອບດ້ານນອກຂອງແທ່ງສ້າງໃຫ້ເຕັມພຽງໜ້າດິນ ແລະ ຕຳໃຫ້ແໜ້ນ.
- ແລ້ວປິດຝາຂຸມດ້ວຍຝາປົກວົດຖ່າຍ.
- ຕິດຕັ້ງທໍລະບາຍອາກາດ PVC ຟີ 25 ໃສ່ແຜ່ນປົກຂຸມວົດ ແລ້ວຕໍ່ດ້ວຍຂໍຕໍ່ 90 ຟີ 25 ເພື່ອລະບາຍອາກາດອອກນອກເຮືອນວົດ ພ້ອມທັງໃສ່ຫົວຕໍ່ສາມຕາ ຟີ 25 ໃສ່ປາຍທໍລະບາຍອາກາດທີ່ຢູ່ນອກເຮືອນວົດ ເພື່ອກັນນ້ຳຝົນເຂົ້າ.
- ຕິດຕັ້ງຫົວວົດ ຫຼື ຊັກໂຄກ ຕາມແບບທີ່ຕ້ອງການ.

4.1.11. ຂຸມວົດທີ່ໃຊ້ແທ່ງສ້າງຢ່າງກັນ ແລະ ນິທົວວົດແຍກສ່ວນຈາກຂຸມວົດ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

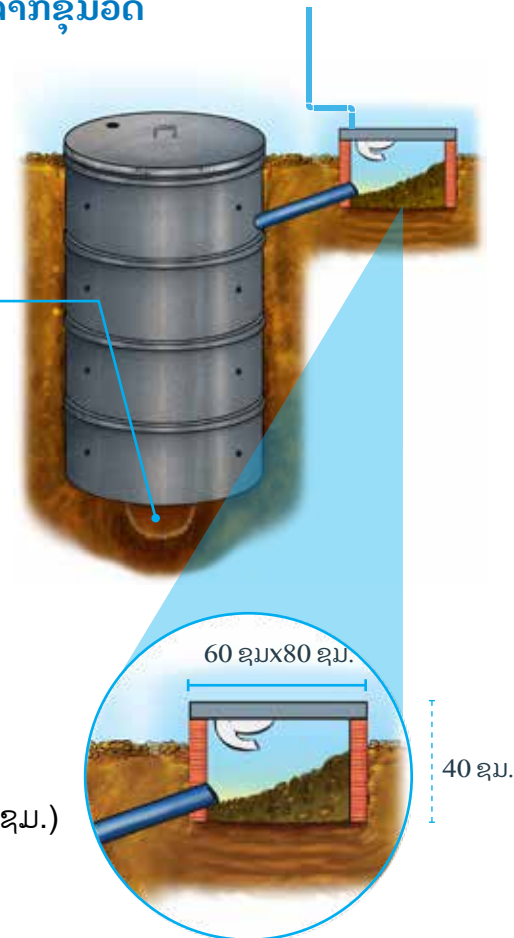
ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸອຸປະກອນວົດຖ່າຍໄດ້ງ່າຍດາຍ ແລະ ສາມາດຊື້ ຫຼື ເຮັດເອງໄດ້.

ຂ. ອຸປະກອນ ທີ່ຕ້ອງມີ

- ຄ້ອນຕີ 1 ອັນ
- ມີປະທາຍ ຫຼື ກຽງກໍ່ 1 ອັນ
- ແທ່ງສ້າງ 4 ແທ່ງ ຂະໜາດ ຟີ 80-100 ຊມ. x ສູງ 50 ຊມ.
- ແຜ່ນປົກ ແທ່ງສ້າງຂະໜາດ ຟີ 100 ຊມ. 1 ແຜ່ນ
- ທໍ່ PVC ຟີ 25 = ຍາວ 2 ແມັດ (ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ) ສຳລັບໃຊ້ເປັນທໍລະບາຍອາກາດ
- ທໍ່ PVC ຟີ 100 = ຍາວ 2 ແມັດ (ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ) ທີ່ຕໍ່ຈາກຫົວວົດລົງໃສ່ໃນຂຸມວົດ
- ຊີມັງ 2 ເປົາ
- ຊາຍ 300 ກກ. (24 ຄູ)
- ດິນຈີ່ ຈຳນວນ 180 ກ້ອນ ຫຼື ດິນບ້ອກ ຈຳນວນ 20 ກ້ອນ (ສຳລັບຕິດຕັ້ງຫົວວົດ ຂະໜາດກວ້າງ 60 ຊມ. x ຍາວ 80 ຊມ. x ສູງ 40 ຊມ.)

ຂຸມຮູບຈອຍ:

ປາກຈອຍ ກວ້າງ 50 ຊມ.
ຄວາມເລິກ 50 ຊມ.
ກັນຈອຍກວ້າງ 30 ຊມ.

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 150 ຊມ.
- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງພື້ນດິນຂຸມ = 150 ຊມ.
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 180 ຊມ.
- ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈອຍ.

ງ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ພາຍຫຼັງຂຸດຂຸມໃຫຍ່ ແລະ ຂຸດກາງຂຸມເປັນຮູບຈອຍໄດ້ຕາມຂະໜາດຕ້ອງການ.
- ໃຊ້ຄືນຫາມແທ່ງສ້າງ (4-5 ຄົນ) ຫຼື ໃຊ້ເຊືອກມັດໂຈມກັນແທ່ງສ້າງເປັນສີ່ດ້ານ ແລ້ວຢ່ອນລົງ, ໃຫ້ 1 ຄົນລົງໄປຢູ່ໃນຂຸມເພື່ອຈັບ ແລະ ປັບຄວາມທ່ຽງຂອງແທ່ງສ້າງ.
- ເອົາຖ່ານດຳ ແລະ ຫີນແຮ່ ໃສ່ໃນຂຸມຮູບຈອຍນັ້ນ.
- ແລ້ວປິດຝາຂຸມດ້ວຍຝາປົກວົດຖ່າຍ.
- ຕິດຕັ້ງທໍ່ອາກາດ PVC ຟີ 25 ເພື່ອລະບາຍອາກາດ.
- ຕິດຕັ້ງ ທໍ່ອາຈົມ PVC ຟີ 100 ຕໍ່ຈາກຫົວວົດ ຫາ ຂຸມອາຈົມ ແລະ ຈອດທໍ່ດ້ວຍປູນຊີມັງປະສົມແລ້ວ.
- ກໍ່ດິນຈີ່ ຫຼື ດິນບ້ອກ ເພື່ອຕິດຕັ້ງຫົວວົດ ຂະໜາດ ກວ້າງ 60 ຊມ. x ຍາວ 80 ຊມ. x ສູງ 40 ຊມ.

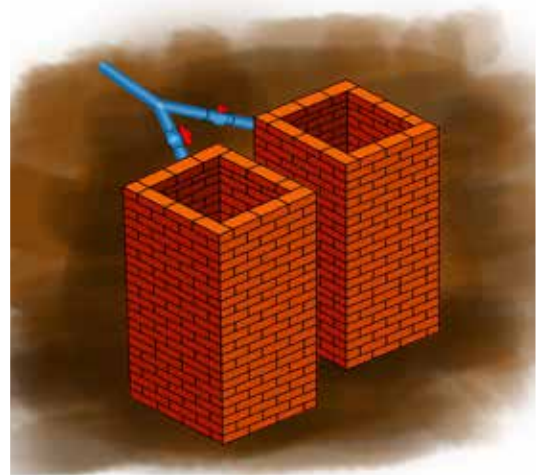
4.1.12. ຊຸມວິດ 2 ຊຸມ ແຕ່ນິທົວວິດຮວງ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ, ສາມາດເຂົ້າເຖິງວັດສະດຸອຸປະກອນວິດຖ່າຍໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ ແລະ ມີເງື່ອນໄຂໃນການຈັດຊື້.

ຂ. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື

- ມີປະທາຍ ຫຼື ກຽງກໍ່ 1 ອັນ
- ດິນຈີ່ (8x18 ຊມ.) = 2,800 ກ້ອນ
- ຊີມັງ 6 ເປົາ (ລວມທັງກໍ່ ແລະ ເທຟາປົກ)
- ຫີນແຮ່ຈຳນວນ 0.3 ແມັດກ້ອນ (36 ຄູ) ສຳລັບເທຟາປົກ
- ຊາຍ 1,250 ກກ. (1 ແມັດກ້ອນ)
- ທໍ່ PVC ຜິ 100 ຍາວ 2 ແມັດ
- ທໍ່ PVC ຜິ 25 ຍາວ 2 ແມັດ
- ຂີ້ງ 90 PVC ຜິ 25 ຈຳນວນ 2 ອັນ
- ຂີ້ຕໍ່ສາມຕາ PVC ຜິ 25 ຈຳນວນ 1 ອັນ
- ເຫຼັກເສັ້ນ ຜິ 10 ຈຳນວນ 4 ເສັ້ນ (1 ເສັ້ນ ຍາວ 10 ແມັດ)
- ລວດມັດ ຈຳນວນ 0.5 ກກ.
- ເຫຼັກຕະປຸ ເບີ 5 ຈຳນວນ 0.5 ກກ.

ຊຸມວິດແບບຄູ່

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

- ຂຸດຂຸມໃຫຍ່ລວມທັງໝົດ = ກວ້າງ 150 ຊມ. x ຍາວ 240 ຊມ. x ເລິກ 200 ຊມ.
- ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ.

ງ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ພາຍຫຼັງຂຸດຂຸມໃຫຍ່ ແລະ ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ ໄດ້ຕາມຂະໜາດທີ່ຕ້ອງການ.
- ປະສົມຊີມັງກັບຊາຍ ເພື່ອກໍ່ (ຕາມສູດ ຊີມັງ 1 ຄູ ຕໍ່ ຊາຍ 2 ຄູ) ຄົນໃຫ້ເຂົ້າກັນ
 - ເຮັດເປັນແອ່ງນ້ຳ ແລະ ເທນ້ຳໃສ່ (ປະໄວ້ໃຫ້ນ້ຳຊີມ ເຂົ້າກັບປນ).
 - ຫຼັງຈາກນັ້ນຄົນໃຫ້ເຂົ້າກັນ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າຈະບໍ່ແຕລວຈົນເກີນໄປ
- ກໍ່ດິນຈີ່ຕາມແບບຂຸມທີ່ກຳນົດ
- ເອົາຖ່ານດຳ ແລະ ຫີນແຮ່ ໃສ່ໃນຂຸມຮູບຈວຍ
- ຕີແບບດ້ານໃນຮອງພື້ນຝາປົກ
- ຕັດເຫຼັກເສັ້ນຕາມຂະໜາດຂອງຝາປົກ ແລະ ມັດດ້ວຍເຫຼັກລວດ ໃຫ້ມີໄລຍະຫ່າງກັນ 15 ຊມ.
- ຕີຂອບຝາປົກ ແລະ ເອົາເຫຼັກທີ່ມັດແລ້ວມາວາງໃສ່.
- ປະສົມຊີມັງ, ຫີນແຮ່ ແລະ ຊາຍ ເພື່ອເທຟາປົກກັບທີ່ (ຕາມສູດ ຊີມັງ 1 ຄູ ຕໍ່ ຊາຍ 2 ຄູ ແລະ ຫີນແຮ່ 3 ຄູ).
- ເທຟາປົກ ໜາ 10 ຊມ. ແລ້ວປະໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ 24 ຊົ່ວໂມງ ຈຶ່ງຄ່ອຍແກະໄມ້ແບບຂອບນອກອອກ.

ການປະສົມປຸງຊີມັງ

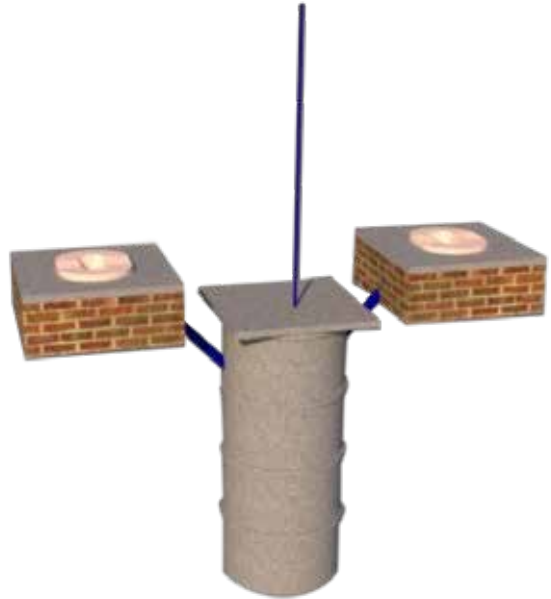
4.1.13. ການຂຸດຂຸມດຽວ ແຕ່ໃຊ້ 2 ຫົວວິດຮ່ວມກັນ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບພື້ນທີ່ຄັບແຄບ ຫຼື ມີພື້ນທີ່ຈຳກັດ ແລະ ມີງົບປະມານບໍ່ພຽງພໍ.

ຂ. ອຸປະກອນ ທີ່ຕ້ອງມີ

- ມີປະທາຍ ຫຼື ກຽງກໍ່ 1ອັນ
- ແທ່ງສ້າງ 4 ແທ່ງ ຂະໜາດ ຝີ 100 ຊມ. x ສູງ 50 ຊມ.
- ແຜ່ນປົກ ແທ່ງສ້າງຂະໜາດ ຝີ 100 ຊມ. 1 ແຜ່ນ
- ທໍ່ PVC ຝີ 25 ຍາວ 2 ແມັດ ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ
- ທໍ່ PVC ຝີ 100 ຍາວ 2 ແມັດ ຈຳນວນ 2 ເສັ້ນ
- ຊີມັງ 1 ເປົາ
- ຊາຍ 150 ກກ. (12 ຄູ)
- ດິນຈີ່ 400 ກ້ອນ (ສຳລັບຕິດຕັ້ງຫົວວິດ ຂະໜາດ ກວ້າງ 100 ຊມ. x ຍາວ 100 ຊມ. x ສູງ 50 ຊມ. x 2 ຫົວວິດ)
- ຫົວວິດ 2 ຫົວ

ຂຸມວິດແບບຂຸມດຽວ-ສອງຫົວວິດ

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມທີ່ຈະຂຸດ

- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 150 ຊມ.
- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງພື້ນຕີນຂຸມ = 150 ຊມ.
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 180 ຊມ.
- ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມເປັນຮູບຈວຍ.

ງ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການເຮັດ

- ພາຍຫຼັງຂຸດຂຸມໃຫຍ່ ແລະ ຂຸດພື້ນຂຸມໃຈກາງຂຸມ ເປັນຮູບຈວຍຕາມຂະໜາດທີ່ຕ້ອງການ
- ເອົາຖ້ານດຳ ແລະ ຫີນແຮ່ ໃສ່ໃນຂຸມຮູບຈວຍ.
- ເອົາແທ່ງສ້າງລົງ.
- ເຈາະຮໃສ່ທໍ່ ຝີ 100 ຈຳນວນ 2 ຮູ (ເພື່ອຕໍ່ໃສ່ຫົວວິດ 2 ຫົວ) ຢູ່ແທ່ງສ້າງໂຕທີ່ຢູ່ເທິງສຸດ.
- ໃສ່ທໍ່ ຝີ 100 ທັງສອງຮູ ຈາກຫົວວິດ 2 ຫົວ ລົງໃສ່ກັບຂຸມວິດ ໃຫ້ມີຄວາມຊັນບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 45 ອົງສາ (ເພື່ອໃຫ້ນ້ຳ ແລະ ອາຈົມໄຫຼລົງໄວ).
- ປະສົມຊີມັງປົດຂອບທໍ່ ຝີ 100 (ເພື່ອຈັບທໍ່ໃຫ້ແໜ້ນ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ນ້ຳອາຈົມຊຶມອອກມາ).
- ໃສ່ແຜ່ນປົກຂຸມວິດ.
- ຕິດຕັ້ງ ແລະ ຕໍ່ທໍ່ລະບາຍອາກາດ.
- ກໍ່ດິນຈີ່ເພື່ອຕິດຕັ້ງຫົວວິດ ພ້ອມໂບກ (ຂະໜາດ ກວ້າງ 100 ຊມ. x ຍາວ 100 ຊມ. x ສູງ 50 ຊມ. x 2 ຫົວ).

4.2. ການຫຼໍ່ແທ່ງສ້າງອິດຖ່າຍດ້ວຍຕົນເອງ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມກັບຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກຈາກຕົວເມືອງ ເຊິ່ງຍາກຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງ ຫຼື ຍາກຕໍ່ການຊື້ແທ່ງສ້າງສໍາເລັດຮູບ, ແລະ ເໝາະກັບຊຸມຊົນທີ່ເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນຫີນແຮ່ ແລະ ຊາຍໄດ້ ງ່າຍດາຍ ແລະ ຊຸມຊົນທີ່ມີຄວາມສາມັກຄີພ້ອມໃຈທີ່ຈະເຮັດຮ່ວມກັນ ແລ້ວໃຊ້ແບບຫຼໍ່ແທ່ງຮ່ວມກັນ.

ຂ. ຂະໜາດຂອງແທ່ງສ້າງ

- ຂະໜາດລວງກວ້າງ (ເສັ້ນຜ່າສູນກາງ)
100 ຊມ. x ສູງ 50 ຊມ. x ໜ້າ 5 ຊມ.

ຄ. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື ທີ່ຕ້ອງມີ

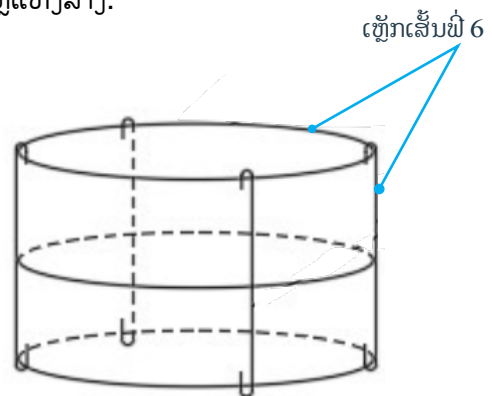
- ແມ່ແບບຫຼໍ່ແທ່ງສ້າງ 100 x 50 ຊມ. ຈຳນວນ 1 ຊຸດ.
- ຈິກ 1 ອັນ.
- ຊວ້ານ 1 ອັນ.
- ຄ້ອນຕີ 1 ອັນ.
- ຟ້າ 1 ດວງ.
- ເຫຼັກເສັ້ນ ຟີ 6 ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ (ຍາວ 8 ແມັດ) ຫຼື ເຫຼັກລວດຂາວ ເບີ 25 (ໃຊ້ແທນເຫຼັກເສັ້ນໄດ້).
- ລວດມັດ 0.5 ກກ. (ຖ້າຫາກວ່າໃສ່ເຫຼັກລວດຂາວແລ້ວ ກໍບໍ່ຈຳເປັນໃຊ້ລວດມັດ).
- ຊີມັງ 1 ເປົາ (ໄດ້ 3 ແທ່ງ).
- ຫີນຂີບ ເບີ 1 (ຂະໜາດ 19 ມມ) 3 ເປົາ.
- ຊາຍ 2 ເປົາ.
- ນ້ຳມັນຟືດເກົ່າ ຫຼື ນ້ຳມັນເຄື່ອງລົດຈັກເກົ່າສໍາລັບທາແບບຫຼໍ່ແທ່ງສ້າງ.
- ແປງທານ້ຳມັນ 1 ອັນ.
- ເລື່ອຍຕັດເຫຼັກ 1 ອັນ.

ງ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ມັດເຫຼັກຟີ 6 ເປັນວົງມົນ ຈຳນວນ 3 ປອກ (ເສັ້ນຜ່າສູນກາງ 65 ຊມ.).
- ທົດລອງເອົາໄປທຽບໃສ່ແມ່ແບບ.
- ວາງແມ່ແບບໄວ້ບ່ອນທີ່ພຽງດີ.
- ທານ້ຳມັນໃສ່ແມ່ແບບດ້ານໃນທັງສອງດ້ານ.
- ເອົາເຫຼັກທີ່ມັດມາເຂົ້າໃສ່ໃນແມ່ແບບ ແລ້ວປັບລະດັບ ຂອບຂອງເຫຼັກ ໃຫ້ສະເໝີກັນທັງໝົດ.
- ປະສົມປຸນຕາມມາດຕາສ່ວນ (ຊີມັງ 1 ຄູ່, ຊາຍ 2 ຄູ່, ຫີນ 3 ຄູ່ ແລ້ວມານ້ຳປະມານ 10-20 ນາທີ)
- ເທປຸນທີ່ປະສົມແລ້ວໃສ່ແມ່ແບບ.
- ເອົາເຫຼັກ ຫຼື ໄມ້ ແຍ່ (ແທ່ງ) ແລະ ເຄາະເບົາໆ ຢູ່ດ້ານນອກແບບ ໄປພ້ອມກັບການເທປຸນແຕ່ລະຄູ່ ເພື່ອ ຮັບປະກັນວ່າ ຈະບໍ່ເກີດຊ່ອງຫວ່າງອາກາດຢູ່ໃນແບບ.
- ພາຍຫຼັງເທປຸນ 6-8 ຊົ່ວໂມງ ສາມາດແກະແບບ ອອກໄດ້ (ແຕ່ຫ້າມເຄື່ອນຍ້າຍ)
- ພາຍຫຼັງແກະແບບໄດ້ 3 ວັນ ຈຶ່ງສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍແທ່ງສ້າງໄດ້ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມັນແຕກ.
- ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຂົນສົ່ງ ແທ່ງສ້າງ ຄວນມີຄົນຍົກຍູ່ຊ່ວຍກັນ 3-4 ຄົນ.

ການຫຼໍ່ແທ່ງ

ໂຄງເຫຼັກສໍາລັບຫຼໍ່ແທ່ງ

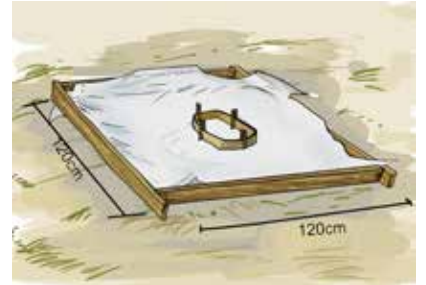
ພາກທີ V : ການເທແບບແຜ່ນປົກ ແລະ ຕິດຕັ້ງແຜ່ນປົກ-ຫົວວິດ

5.1. ການເທແບບແຜ່ນປົກວິດດ້ວຍຕົນເອງ

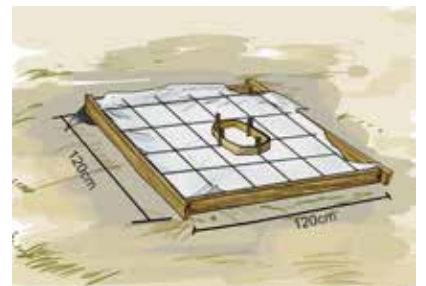
5.1.1. ການເທແບບແຜ່ນປົກປຸງເສັ້ນເຫຼັກ (ແບບ 4 ຫຼ່ຽນ ທີ່ມີຮູໃສ່ຫົວວິດ)

ກ. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື ທີ່ຕ້ອງມີ

- ໄມ້ແປ້ນແບບ ຂະໜາດ 2 x 20 ຊມ. ຍາວ 4 ແມັດ (ຈຳນວນ 2 ແຜ່ນ).
- ຈີກ 1 ອັນ.
- ຊວ້ານ 1 ອັນ.
- ຄ້ອນຕີ 1 ອັນ.
- ຜ້າ 1 ດວງ.
- ເລື່ອຍຕັດເຫຼັກ ຫຼື ຄິມຕັດເຫຼັກ 1 ອັນ.
- ຜ້າຢາງ ຫຼື ກະສອບ ຫຼື ໃບຕອງ ສຳລັບຮອງຟື້ນບ່ອນເທ.
- ເຫຼັກເສັ້ນ ຟີ 10 ຍາວ 10 ແມັດ (ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ) ຕັດໃຫ້ຍາວ 110 ຊມ. ຈຳນວນ 9 ເສັ້ນ.
- ລວດມັດ 0.2 ກກ.
- ຊີມັງ ເຄິ່ງ ເປົາ.
- ຫີນແຮ່ ຂະໜາດ 2-5 ຊມ. 9 ຄູ່.
- ຊາຍ 6 ຄູ່.
- ທໍ່ PVC ຟີ 25 ຍາວ 2 ແມັດ ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ.
- ຂີ້ງ 90 PVC ຈຳນວນ 2 ອັນ.
- ເຄື່ອງຈັບນ້ຳທ່ຽງ.
- ໄມ້ແມັດ/ເຊືອກແມັດ.

ຂັ້ນຕອນທີ 1

ຂັ້ນຕອນທີ 2

ຂັ້ນຕອນທີ 3

ຂ. ຂະໜາດຂອງແຜ່ນປົກ

- ຄວາມກວ້າງ 120 ຊມ. x ຄວາມຍາວ 120 ຊມ. x ຄວາມໜາ 10 ຊມ.

ຄ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ປັບຝັ່ງທີ່ໃຫ້ຝຽງ.
- ປັກັນເປື້ອນດ້ວຍຜ້າຢາງ ຫຼື ກະສອບ ຫຼື ໃບຕອງ ສຳລັບຮອງຟື້ນບ່ອນເທ ໃນກໍລະນີທີ່ເທຢູ່ເດີນດິນ, ເດີນບ້ານ ຫຼື ບ່ອນທີ່ມີທັງຫຍ້າ.
- ຕິໄມ້ແບບ ຂະໜາດ 120 ຊມ. x 120 ຊມ. x 10 ຊມ.
- ຕິແບບໃນ ຈິ່ງຮຸທາງກາງ ຫຼື ຂ້າງໃດໜຶ່ງ ສຳລັບໃສ່ຫົວວິດ (ແທກຕາມຂະໜາດຫົວວິດຕົວຈິງ).
- ຕັດເຫຼັກໃຫ້ຝຕິແບບ ແລະ ມັດເຫຼັກເປັນຕາກາໄລ່ (ໄລຍະຫ່າງ 20x20 ຊມ.) ແລ້ວເອົາໄປວາງໃສ່ໃນແມ່ແບບ.
- ປະສົມປຸນ (ຊີມັງ 1 ຄູ່, ຊາຍ 2 ຄູ່, ຫີນແຮ່ 3 ຄູ່) ແລ້ວມານ້ຳປະມານ 10-20 ນາທິ.
- ເທປຸນທີ່ປະສົມແລ້ວ ໃສ່ໃນແມ່ແບບໃຫ້ເຕັມຕາມຂະໜາດຄວາມໜາຂອງແຜ່ນປົກ (8-10 ຊມ.).
- ຕັດທໍ່ PVC ຟີ 25 ຍາວ 13 ຊມ. ຫຼື ຕັດກ້ານກ້ວຍ ຂະໜາດກວ້າງ 3-5 ຊມ. ເອົາມາສຽບໃສ່ແຈຂອງແຜ່ນປົກ ທີ່ຕ້ອງການໃສ່ທໍ່ລະບາຍອາກາດ.
- ປະໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ອາທິດ ຈຶ່ງສາມາດແກະແບບ ແລະ ເອົາໄປຕິດຕັ້ງໃສ່ຂຸມວິດໄດ້.
- ເອົາຫົວວິດ ໄປປະກອບໃສ່ບ່ອນຮຸທາງກາງທີ່ຈັງໄວ້ ແລະ ຈັບລະດັບດ້ວຍນ້ຳທ່ຽງ ບໍ່ໃຫ້ຫ່ຽງ ຫຼື ອຽງ, ແລ້ວຈອດຂອບຫົວວິດ ຫຼື ລາດດ້ວຍປຸນຊີມັງ.

5.1.2. ການເທແບບແຜ່ນປົກປຸງເສັ້ນເຫຼັກ ດ້ວຍຕົນເອງ (ແບບວົງມົນ ທີ່ບໍ່ມີຮູໃສ່ຫົວວິດ)

ກ. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື ທີ່ຕ້ອງມີ

- ໄມ້ເຮ້ຍ ຫຼື ໄມ້ໄຜ່ ຂະໜາດ ສູງ 8-10 ຊມ. x ຍາວ 300 ຊມ. (ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ).
- ຈີກ 1 ອັນ.
- ຊວ້ານ 1 ອັນ.
- ຄ້ອນຕີ 1 ອັນ.
- ພ້າ 1 ດວງ.
- ເລື້ອຍຕັດເຫຼັກ ຫຼື ຄີມຕັດ 1 ອັນ.
- ຜ້າຢາງ ຫຼື ກະສອບ ຫຼື ໃບຕອງ (ສຳລັບຮອງຟື້ນບ່ອນເທ).
- ເຫຼັກເສັ້ນ ຝີ 6 (ຈຳນວນ 2 ເສັ້ນ) ແລ້ວຕັດເຫຼັກ:
 - ຍາວ 90 ຊມ. 2 ເສັ້ນ.
 - ຍາວ 75 ຊມ. 4 ເສັ້ນ.
 - ຍາວ 60 ຊມ. 4 ເສັ້ນ.
 - ຍາວ 45 ຊມ. 4 ເສັ້ນ.
- ລວດມັດ 0.2 ກກ.
- ຊີມັງ 2 ຄູ່.
- ຫີນແຮ່ ຂະໜາດ 2-5 ຊມ. 6 ຄູ່.
- ຊາຍ 4 ຄູ່.
- ທໍ່ PVC ຝີ 25 ຍາວ 2 ແມັດ.
- ຂີ້ງ 90 PVC ຈຳນວນ 2 ອັນ.

ຂ. ຂະໜາດຂອງແຜ່ນປົກ

- ເສັ້ນຜ່າກາງວົງມົນ 100 ຊມ.
- ຄວາມໜາ 8-10 ຊມ.

ແຜ່ນປົກຊີມັງເສັ້ນເຫຼັກ

ຄ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

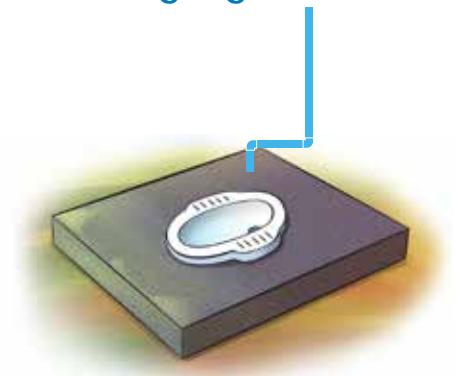
- ປັບຟື້ນທີ່ໃຫ້ຝຽງ.
- ປັກັນເປື້ອນດ້ວຍຜ້າຢາງ ຫຼື ກະສອບ ຫຼື ໃບຕອງ ໃນກໍລະນີທີ່ເຮັດຢູ່ເດີນດິນ, ເດີນບ້ານ ຫຼື ບ່ອນທີ່ມີທົ່ງຫຍ້າ.
- ກົງໄມ້ແບບໃຫ້ເປັນວົງມົນ ຂະໜາດເສັ້ນຜ່າກາງ 100 ຊມ. x ໜາ 8-10 ຊມ.
- ຕັດເຫຼັກໃຫ້ຜິດແບບ ແລະ ມັດເຫຼັກເປັນຕາກາໂລ່ (ໄລຍະຫ່າງ 20x20 ຊມ.) ແລ້ວເອົາໄປວາງໃສ່ໃນແມ່ແບບ.
- ປະສົມປຸກຕາມມາດຕາສ່ວນ (ຊີມັງ 2 ຄູ່, ຊາຍ 4 ຄູ່, ຫີນແຮ່ 6 ຄູ່) ແລ້ວມ່ານ້ຳປະມານ 10-20 ນາທີ.
- ເທປຸກທີ່ປະສົມແລ້ວ ໃສ່ໃນແມ່ແບບໃຫ້ເຕັມຕາມຂະໜາດຄວາມໜາຂອງແຜ່ນປົກ (8-10 ຊມ.)
- ຕັດທໍ່ PVC ຝີ 25 ຍາວ 13 ຊມ. ຫຼື ຕັດກ້ານກ້ວຍ ຂະໜາດກວ້າງ 3-5 ຊມ. ເອົາມາສຽບໃສ່ແຈມູມຂອງແຜ່ນປົກ ທີ່ຕ້ອງການໃສ່ທໍ່ລະບາຍອາກາດ.
- ປະໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ 1-2 ອາທິດ ຈຶ່ງສາມາດແກະແບບ ແລະ ເອົາໄປຕິດຕັ້ງໃສ່ຂຸມວິດໄດ້ເລີຍ.

5.2. ການຕິດຕັ້ງແຜ່ນປົກວິດ

5.2.1. ການຕິດຕັ້ງແຜ່ນປົກຊີມັງສຳເລັດຮູບ (ແບບ 4 ຫຼ່ຽມ) ກັບ ຫົວວິດແບບນັ່ງຢ່ອງຢໍ້

ກ. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ຕ້ອງມີ

- ຊີມັງ 1 ຄູ
- ຊາຍ 2 ຄູ
- ມີປະທາຍ ຫຼື ກຽງກໍ່ 1 ອັນ
- ແຜ່ນປົກວິດ ຂະໜາດ 100 x 100 x 8 ຊມ.
- ຫົວວິດແບບນັ່ງຢ່ອງຢໍ້ 1 ອັນ
- ທໍ່ PVC ຜິ 25 ຍາວ 2 ແມັດ ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ
- ຂີ້ງ 90 PVC ຜິ 25 ຈຳນວນ 2 ອັນ
- ສາມຕາ PVC ຜິ 25 ຈຳນວນ 1 ອັນ

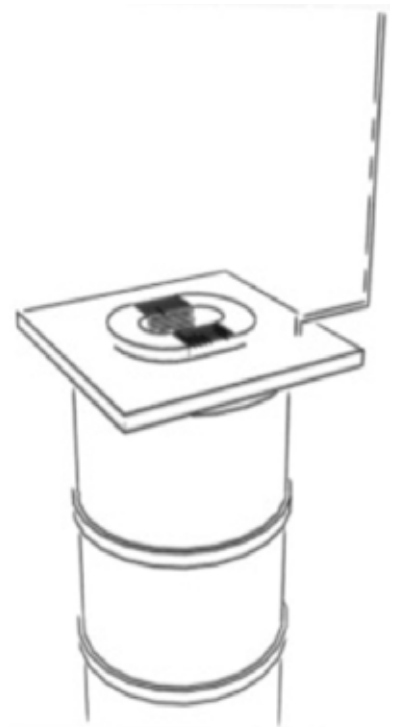
ຕິດຕັ້ງຫົວວິດກັບແຜ່ນປົກຊີມັງເສັ້ນເຫຼັກ

ຂ. ຂະໜາດແຜ່ນປົກວິດ (ແບບ 4 ຫຼ່ຽມ)

- ຄວາມກວ້າງ 120 ຊມ.
- ຄວາມຍາວ 120 ຊມ.
- ຄວາມໜາ 8-10 ຊມ.

ຄ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ປະສົມປຸງຕາມມາດຕາສ່ວນ (ຊີມັງ 2 ຄູ, ຊາຍ 4 ຄູ, ຫີນແຮ່ 6 ຄູ) ແລ້ວມານຳປະມານ 10-20 ນາທີ.
- ເອົາແຜ່ນປົກວິດມາໃສ່ປາກແຫ່ງສ້າງໃຫ້ຢູ່ຈຸດໃຈກາງຂອງແຫ່ງສ້າງ.
- ເອົາຫົວວິດມາປະກອບໃສ່ຮູວິດໃນແຜ່ນປົກ ແລະ ຈັບລະດັບຄວາມທຽງຂອງຫົວວິດ.
- ຈອດຢາຕາມຂອບຫົວວິດກັບຝາປົກ ດ້ວຍຊີມັງ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມັນມີຮູ ຫຼື ຮົ່ວຊີມ ແລະ ປັບແຕ່ງໃຫ້ມັນກ້ຽງ ແລະ ສວຍງາມ (ເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການອະນາໄມ).
- ປະກອບທໍ່ລະບາຍອາກາດ ແລະ ໃຊ້ປຸງໂປ່ງຕາມປາກຮູທໍ່ (ໃນແຜ່ນປົກ).

ຕິດຕັ້ງຫົວວິດກັບແຜ່ນປົກຊີມັງເສັ້ນເຫຼັກຢູ່ເທິງແຫ່ງ

ຂັ້ນຕອນການຕິດຕັ້ງຫົວວິດກັບແຜ່ນປົກຊີມັງເສັ້ນເຫຼັກຢູ່ເທິງແຫ່ງສ້າງ

5.2.2. ການຕິດຕັ້ງແຜ່ນປົກຊີມັງສຳເລັດຮູບ ກັບ ຫົວວິດແບບຊັກໂຄກ

ກ. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ຕ້ອງມີ

- ຊີມັງ 1 ຄູ.
- ຊາຍ 2 ຄູ.
- ມີປະທາຍ ຫຼື ກຽງກໍ່ 1 ອັນ.
- ແຜ່ນປົກວິດ ຂະໜາດ 100 x 100 x 8 ຊມ.
- ຫົວວິດແບບນັ່ງ 1 ອັນ.
- ທໍ່ PVC ຜີ 25 ຍາວ 2 ແມັດ ຈຳນວນ 1 ເສັ້ນ.
- ຂໍ້ 90 PVC 25 ຈຳນວນ 2 ອັນ.
- ສາມຕາ PVC ຜີ 25 ຈຳນວນ 1 ອັນ.

ຕິດຕັ້ງຫົວວິດແບບສູງ (ຊັກໂຄກ)
ກັບແຜ່ນປົກຊີມັງເສັ້ນເຫຼັກ

ຂ. ຂະໜາດແຜ່ນປົກວິດ (ແບບ 4 ຫຼ່ຽມ)

- ຄວາມກວ້າງ 120 ຊມ.
- ຄວາມຍາວ 120 ຊມ.
- ຄວາມໜາ 8-10 ຊມ.

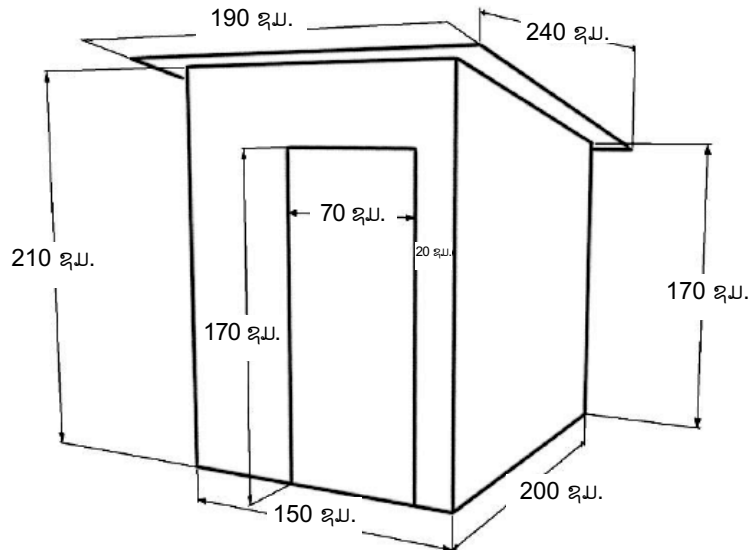
ຄ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ປະສົມປຸນຕາມມາດຕາສ່ວນ (ຊີມັງ 2 ຄູ, ຊາຍ 4 ຄູ, ຫີນແຮ່ 6 ຄູ) ແລ້ວມານຳປະມານ 10-20 ນາທີ.
- ໃສ່ແຜ່ນປົກວິດມາໃສ່ປາກແທງສ້າງ ໃຫ້ຢູ່ຈຸດໃຈກາງຂອງແທງສ້າງ.
- ເອົາຫົວວິດມາແທກໃສ່ຮູແຜ່ນປົກ ແລ້ວໝາຍຈຸດໃສ່ນ້ອດ ຢູ່ແຜ່ນປົກ ທັງສອງຂ້າງຂອງຫົວວິດ.
- ເອົາຫົວວິດມາປະກອບໃສ່ຮູວິດໃນແຜ່ນປົກ ແລະ ຈັບນ້ອດໃສ່ສອງຂ້າງຂອງຫົວວິດ ແລ້ວຫັນນ້ອດໃສ່ໃຫ້ແໜ້ນ.
- ປະກອບທໍ່ລະບາຍອາກາດ ແລະ ໃຊ້ປຸນໂປ້ຕາມປາກຮູທໍ່ (ໃນແຜ່ນປົກ).

ພາກທີ VI : ປະເພດເຮືອນວິດ ແລະ ການຕິດຕັ້ງເຮືອນວິດ

6.1. ຂະໜາດມາດຕະຖານຂອງເຮືອນວິດ

- ຄວາມກວ້າງ 150 ຊມ. x ຍາວ 200 ຊມ. x ສູງ ດ້ານໜ້າ 210 ຊມ. ແລະ ດ້ານຫຼັງ 170 ຊມ.

ຂະໜາດມາດຕະຖານຂອງເຮືອນວິດ

6.2. ອົງປະກອບຂອງເຮືອນວິດ

ປະກອບມີ 3 ພາກສ່ວນຍ່ອຍດ້ວຍກັນ ຄື:

- ໂຄງສ້າງເຮືອນວິດ.
 - ເຮັດດ້ວຍໄມ້ກົມ ຫຼື ໄມ້ປ່ອງ ເໝາະສົມກັບການແອ້ມດ້ວຍຜ້າຢາງ, ຖົງຊີມັງ, ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະໄມ້ໄຜ່, ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະໃບໄມ້, ສັງກະສີ ຫຼື ອີງຕາມເງື່ອນໄຂຂອງຄອບຄົວ.
 - ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼຽມ (4x8 ຊມ.) ເໝາະສົມກັບ ການແອ້ມດ້ວຍແປ້ນ, ກໍ່ດ້ວຍດິນບ້ອກ ແລະ ກໍ່ດ້ວຍດິນຈີ່.
- ຝາເຮືອນວິດສາມາດແອ້ມດ້ວຍ:
 - ໄມ້ແປ້ນ.
 - ກະແຕະໄມ້ປ່ອງ.
 - ຜ້າຢາງ ຫຼື ຜ້າບັດ.
 - ຖົງຊີມັງ.
 - ຫຍ້າຄາ.
 - ສັງກະສີ.
 - ດິນຈີ່.
 - ດິນບ້ອກ.
 - ແຜ່ນໄມ້ອັດ ຫຼື ແຜ່ນລຽບ.
- ຫຼັງຄາເຮືອນວິດສາມາດມຸງດ້ວຍ:
 - ໃບໄມ້ (ສານເປັນແຕະ).
 - ກະແຕະໄມ້ໄຜ່.
 - ຫຍ້າຄາ.
 - ຖົງປຸນຊີມັງ.
 - ຜ້າຢາງ ຫຼື ຜ້າບັດ.
 - ສັງກະສີ ຫຼື ກະເບື້ອງ.

ເຮືອນວິດທີ່ແອ້ມດ້ວຍໄມ້ແປ້ນ ແລະ ນຸ່ງສັງກະສີ

6.3. ປະເພດເຮືອນວິດ

6.3.1. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ໄຜ່, ແອ້ນ ແລະ ມຸງຫຼັງຄາດ້ວຍຜ້າຢາງ

ອັດສະດູປຸກສ້າງວິດຖ່າຍທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ໄຜ່, ແອ້ນ ແລະ ມຸງດ້ວຍຜ້າຢາງ			
ລຳດັບ	ລາຍການອັດສະດູ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ
1	ແພຢາງ ກວ້າງ 1.7 ມ. - ແອ້ນຝາສີດ້ານ	ແມັດ	12
2	ແພຢາງ ກວ້າງ 1.7 ມ. - ມຸງຫຼັງຄາ	ແມັດ	4
3	ໄມ້ໄຜ່ຍາວ 2.5 ມ. - ໄມ້ສີຍົວ	ເສັ້ນ	4
4	ໄມ້ໄຜ່ຍາວ 2 ມ. - ຂ້າວ ແລະ ໄມ້ແນບ	ເສັ້ນ	14
5	ໄມ້ກົມ ເສັ້ນຜ້າກາງ 10 ຊມ. ຍາວ 2.1 ມ. - ເສົາດ້ານໜ້າ	ຕົ້ນ	2
6	ໄມ້ກົມ ເສັ້ນຜ້າກາງ 10 ຊມ. ຍາວ 1.7 ມ. - ເສົາດ້ານຫຼັງ	ຕົ້ນ	2
7	ຕະປູເບີ 6, 8 ແລະ 10	ກິໂລກຣາມ	2
8	ຈີກ	ອັນ	1
9	ຊອ້ານ	ອັນ	1
10	ເລື່ອຍຕັດໄມ້	ອັນ	1

ກ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືໃນການປຸກສ້າງເຮືອນວິດ (ຕາມລາຍການທີ່ມີຢູ່ໃນຕາຕະລາງຂ້າງເທິງນີ້).
- ກຳນົດສະຖານທີ່, ອະນາໄມ, ກຳນົດຂະໜາດ ແລະ ທິດທາງຂອງເຮືອນວິດ.
- ຂຸດຂຸມຝັງເສົາ, ຫົດນ້ຳ, ຕຳໃຫ້ແໜ້ນ.
- ປັບໜ້າດິນ-ຍົກສູງຈາກລະດັບດິນທຳມະຊາດ ຢ່າງໜ້ອຍ 20 ຊມ. (ກໍລະນີບ່ອນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເລື່ອງນ້ຳຖ້ວມໃຫ້ຍົກສູງຢ່າງໜ້ອຍ 50 ຊມ. ຫຼື ເບິ່ງຕາມລະດັບນ້ຳທີ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນ).
- ປະກອບໂຄງຫຼັງຄາ, ໄມ້ແນບ, ສີຍົວ, ໄມ້ຂ້າວ.
- ມຸງຫຼັງຄາ ແລະ ໃສ່ໄມ້ແນບຜ້າຢາງຫຼັງຄາ.
- ແອ້ມຝາດ້ວຍຜ້າຢາງ ແລະ ມີໄມ້ແນບພ້ອມ.
- ເທຜົນວິດຖ່າຍ (ຂຶ້ນກັບເງື່ອນໄຂຂອງແຕ່ລະຄົວເຮືອນ).
- ຕິດຕັ້ງບານປະຕູ, ບັນພັບປະຕູ, ໄລກອນ, ມີຈັບປະຕູ, ບັນພັບກະແຈ.

6.3.2. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽມ, ແອ້ນດ້ວຍເປົາຊີນັງ ແລະ ມຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ

ອັດສະດູປຸກສ້າງວິດຖ່າຍທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽມ, ແອ້ນດ້ວຍເປົາຊີນັງ ແລະ ມຸງດ້ວຍສັງກະສີ			
ລຳດັບ	ລາຍການອັດສະດູ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ
1	ສັງກະສີ ກວ້າງ 0.65 ມ. ຍາວ 2.4 ມ.	ແຜ່ນ	4
2	ຫຍິບເປົາຊີນັງເປັນແຜ່ນກວ້າງ 1.7x7.5 ມ. ແອ້ນຝາສີດ້ານ	ແມັດ	7.5
3	ໄມ້ຫຼ່ຽມ 5x10 ຍາວ 3 ມ.	ເສັ້ນ	7
4	ໄມ້ຫຼ່ຽມ 5x10 ຍາວ 2 ມ.	ເສັ້ນ	4
5	ໄມ້ຫຼ່ຽມ 5x10 ຍາວ 1.5 ມ.	ເສັ້ນ	4
6	ໄມ້ຫຼ່ຽມ 4x8 ຍາວ 4 ມ.	ເສັ້ນ	8
7	ບັນພັບປະຕູ	ຊຸດ	1
8	ກອນປະຕູ	ອັນ	1
9	ມີຈັບປະຕູ	ອັນ	1
10	ຕະປູເບີ 8 ແລະ 10	ກິໂລກຣາມ	2
11	ຈີກ	ອັນ	1
12	ຊອ້ານ	ອັນ	1
13	ເລື່ອຍຕັດໄມ້	ອັນ	1

ກ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືໃນການປຸກສ້າງເຮືອນວິດ (ຕາມລາຍການທີ່ມີຢູ່ໃນຕາຕະລາງຂ້າງເທິງນີ້).
- ກຳນົດສະຖານທີ່, ອະນາໄມ, ກຳນົດຂະໜາດ ແລະ ທິດທາງຂອງເຮືອນວິດ.
- ຂຸດຂຸມຝັງເສົາ, ຫົດນ້ຳ, ຕຳໃຫ້ແໜ້ນ.
- ປັບໜ້າດິນ-ຍົກສູງຈາກລະດັບດິນທຳມະຊາດ ຢ່າງໜ້ອຍ 20 ຊມ. (ກໍລະນີບ່ອນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເລື່ອງນ້ຳຖ້ວມໃຫ້ຍົກສູງຢ່າງໜ້ອຍ 50 ຊມ. ຫຼື ເບິ່ງຕາມລະດັບນ້ຳທີ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນ).
- ປະກອບໂຄງຫຼັງຄາ, ໄມ້ແນບ, ສີຍິວ, ໄມ້ຂ້າວ.
- ມຸງຫຼັງຄາ ດ້ວຍສັງກະສີ
- ແອ້ມຝາດ້ວຍຖົງຊີມັງ
- ເທພິນວິດຖ່າຍ (ຂຶ້ນກັບເງື່ອນໄຂຂອງແຕ່ລະຄົວເຮືອນ).
- ຕິດຕັ້ງບານປະຕູ, ບັນພັບປະຕູ, ໄລກອນ, ມີຈັບປະຕູ, ບັນພັບກະແຈ.

6.3.3. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼຽນ, ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະ ແລະ ມຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ

ອັດສະດູປຸກສ້າງວິດຖ່າຍທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼຽນ, ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະ ແລະ ມຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ			
ລຳດັບ	ລາຍການອັດສະດູ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ
1	ສັງກະສີ ກວ້າງ 0.65 ມ. ຍາວ 2.4 ມ.	ແຜ່ນ	4
2	ຝາໄມ້ກະແຕະ (ຝາໄມ້ກະຕິ) 2.4x2 ມ.	ແຜ່ນ	2
3	ຝາໄມ້ກະແຕະ (ຝາໄມ້ກະຕິ) 2.4x1.5 ມ.	ແຜ່ນ	2
4	ໄມ້ຫຼຽນ 5x10 ຍາວ 3 ມ.	ເສັ້ນ	7
5	ໄມ້ຫຼຽນ 5x10 ຍາວ 2 ມ.	ເສັ້ນ	4
6	ໄມ້ຫຼຽນ 5x10 ຍາວ 1.5 ມ.	ເສັ້ນ	4
7	ໄມ້ຫຼຽນ 4x8 ຍາວ 4 ມ.	ເສັ້ນ	8
8	ໄມ້ແປ້ນ 2x20x200 ຊມ.	ແຜ່ນ	1
9	ບັນພັບປະຕູ	ຊຸດ	1
10	ກອນປະຕູ	ອັນ	1
11	ມີຈັບປະຕູ	ອັນ	1
12	ຕະປູເປີ 6, 8 ແລະ 10	ກິໄລກອນ	2
13	ຈິກ	ອັນ	1
14	ຊຸອ້ານ	ອັນ	1
15	ເລື່ອຍຕັດໄມ້	ອັນ	1

ກ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີເຮັດ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືໃນການປຸກສ້າງເຮືອນວິດ (ຕາມລາຍການທີ່ມີຢູ່ໃນຕາຕະລາງຂ້າງເທິງນີ້).
- ກຳນົດສະຖານທີ່, ອະນາໄມ, ກຳນົດຂະໜາດ ແລະ ທິດທາງຂອງເຮືອນວິດ.
- ຂຸດຂຸມຝັງເສົາ, ຫົດນ້ຳ, ຕຳໃຫ້ແໜ້ນ.
- ປັບໜ້າດິນ-ຍົກສູງຈາກລະດັບດິນທຳມະຊາດ ຢ່າງໜ້ອຍ 20 ຊມ. (ກໍລະນີບ່ອນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເລື່ອງນ້ຳຖ້ວມໃຫ້ຍົກສູງຢ່າງໜ້ອຍ 50 ຊມ. ຫຼື ເບິ່ງຕາມລະດັບນ້ຳທີ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນ).
- ປະກອບໂຄງຫຼັງຄາ, ໄມ້ແນບ, ສີຍິວ, ໄມ້ຂ້າວ.
- ມຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ
- ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະໄມ້ໄຜ່
- ເທພິນວິດຖ່າຍ (ຂຶ້ນກັບເງື່ອນໄຂຂອງແຕ່ລະຄົວເຮືອນ).
- ຕິດຕັ້ງບານປະຕູ, ບັນພັບປະຕູ, ໄລກອນ, ມີຈັບປະຕູ, ບັນພັບກະແຈ.

6.3.4. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼຽນ, ແອ້ມດ້ວຍໄມ້ແປ້ນ ແລະ ມຸງດ້ວຍສັງກະສີ

ອັດສະດຸປຸກສ້າງວິດຖ່າຍທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼຽນ, ແອ້ມດ້ວຍໄມ້ແປ້ນ ແລະ ມຸງດ້ວຍສັງກະສີ			
ລຳດັບ	ລາຍການອັດສະດຸ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ
1	ສັງກະສີ ກວ້າງ 0.65 ມ. ຍາວ 2.4 ມ.	ແຜ່ນ	4
2	ໄມ້ແປ້ນ 2 ຊມ. x 20 ຊມ. x 2 ມ. ສາມາດໃຊ້ໄມ້ປົກແທນໄດ້	ແຜ່ນ	24
3	ໄມ້ແປ້ນ 2 ຊມ. x 20 ຊມ. x 1.7 ມ. ສາມາດໃຊ້ໄມ້ປົກແທນໄດ້	ແຜ່ນ	5
4	ໄມ້ແປ້ນ 2 ຊມ. x 20 ຊມ. x 1.5 ມ. ສາມາດໃຊ້ໄມ້ປົກແທນໄດ້	ແຜ່ນ	19
5	ໄມ້ຫຼຽນ 5x10 ຍາວ 3 ມ.	ເສັ້ນ	7
6	ໄມ້ຫຼຽນ 4x8 ຍາວ 2 ມ.	ເສັ້ນ	16
7	ໄມ້ຫຼຽນ 4x8 ຍາວ 1.5 ມ.	ເສັ້ນ	4
8	ບັນພັບປະຕູ	ຊຸດ	1
9	ກອນປະຕູ	ອັນ	1
10	ມີຈັບປະຕູ	ອັນ	1
11	ຕະປູເບີ 6, 8 ແລະ 10	ກິໂລກຣາມ	2
12	ຈີກ	ອັນ	1
13	ຊອ້ານ	ອັນ	1
14	ເລື່ອຍຕັດໄມ້	ອັນ	1

ກ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືໃນການປຸກສ້າງເຮືອນວິດ (ຕາມລາຍການທີ່ມີຢູ່ໃນຕາຕະລາງຂ້າງເທິງນີ້).
- ກຳນົດສະຖານທີ່, ອະນາໄມ, ກຳນົດຂະໜາດ ແລະ ທິດທາງຂອງເຮືອນວິດ.
- ຂຸດຂຸມຝັງເສົາ, ຫົດນ້ຳ, ຕຳໃຫ້ແໜ້ນ.
- ປັບໜ້າດິນ-ຍົກສູງຈາກລະດັບດິນທຳມະຊາດ ຢ່າງໜ້ອຍ 20 ຊມ. (ກໍລະນີບ່ອນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເລື່ອງນ້ຳຖ້ວມໃຫ້ຍົກສູງຢ່າງໜ້ອຍ 50 ຊມ. ຫຼື ເບິ່ງຕາມລະດັບນ້ຳທີ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນ).
- ປະກອບໂຄງຫຼັງຄາ, ໄມ້ແນບ, ສີຍົວ, ໄມ້ຂ້າວ.
- ມຸງຫຼັງຄາ ດ້ວຍສັງກະສີ.
- ແອ້ມດ້ວຍໄມ້ແປ້ນ.
- ເທຜົນວິດຖ່າຍ (ຂຶ້ນກັບເງື່ອນໄຂຂອງແຕ່ລະຄົວເຮືອນ).
- ຕິດຕັ້ງບານປະຕູ, ບັນພັບປະຕູ, ໄລກອນ, ມີຈັບປະຕູ, ບັນພັບກະແຈ.

6.3.5. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼຽນ, ແອ້ມ ແລະ ມຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ

ອັດສະດຸປຸກສ້າງວິດຖ່າຍທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼຽນ, ແອ້ມ ແລະ ມຸງຫຼັງຄາດ້ວຍສັງກະສີ			
ລຳດັບ	ລາຍການອັດສະດຸ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ
1	ສັງກະສີ ກວ້າງ 0.65 ມ. ຍາວ 2.4 ມ.	ແຜ່ນ	15
2	ໄມ້ແປ້ນ 2 ຊມ. x 20 ຊມ. x 180 ຊມ.	ແຜ່ນ	5
3	ໄມ້ຫຼຽນ 5x10 ຍາວ 3 ມ.	ເສັ້ນ	7
4	ໄມ້ຫຼຽນ 4x8 ຍາວ 2 ມ.	ເສັ້ນ	5
5	ໄມ້ຫຼຽນ 4x8 ຍາວ 1.5 ມ.	ເສັ້ນ	4
7	ບັນພັບປະຕູ	ຊຸດ	1
8	ກອນປະຕູ	ອັນ	1
9	ມີຈັບປະຕູ	ອັນ	1
10	ຕະປູດອກເບີ 8	ກັບ	3
11	ຕະປູ ເບີ 10	ກິໂລກຣາມ	1.5
12	ຈີກ	ອັນ	1
12	ຊອ້ານ	ອັນ	1
13	ເລື່ອຍຕັດໄມ້	ອັນ	1

ກ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືໃນການປຸກສ້າງເຮືອນວິດ (ຕາມລາຍການທີ່ມີຢູ່ໃນຕາຕະລາງຂ້າງເທິງນີ້).
- ກຳນົດສະຖານທີ່, ອະນາໄມ, ກຳນົດຂະໜາດ ແລະ ທິດທາງຂອງເຮືອນວິດ.
- ຂຸດຂຸມຝັງເສົາ, ຫົດນ້ຳ, ຕຳໃຫ້ແໜ້ນ.
- ປັບໜ້າດິນ-ຍົກສູງຈາກລະດັບດິນທຳມະຊາດ ຢ່າງໜ້ອຍ 20 ຊມ. (ກໍລະນີບ່ອນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເລື່ອງນ້ຳຖ້ວມໃຫ້ຍົກສູງຢ່າງໜ້ອຍ 50 ຊມ. ຫຼື ເບິ່ງຕາມລະດັບນ້ຳທີ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນ).
- ປະກອບໂຄງຫຼັງຄາ, ໄມ້ແນບ, ສີຍົວ, ໄມ້ຂ້າວ.
- ມຸງຫຼັງຄາ ດ້ວຍສັງກະສີ.
- ແອ້ມດ້ວຍສັງກະສີ.
- ເທຜົ້ນວິດຖ່າຍ (ຂຶ້ນກັບເງື່ອນໄຂຂອງແຕ່ລະຄົວເຮືອນ).
- ຕິດຕັ້ງບານປະຕູ, ບັນພັບປະຕູ, ໄລກອນ, ມີຈັບປະຕູ, ບັນພັບກະແຈ.

6.3.6. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽນ, ກໍ່ດ້ວຍດິນບືອກ ແລະ ມຸງດ້ວຍສັງກະສີ

ອັດສະຕູປຸກສ້າງວິດຖ່າຍທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽນ, ກໍ່ດ້ວຍດິນບືອກ ແລະ ມຸງດ້ວຍສັງກະສີ			
ລຳດັບ	ລາຍການອັດສະຕູ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ
1	ສັງກະສີ ກວ້າງ 0.65 ມ. ຍາວ 2.4 ມ.	ແຜ່ນ	4
2	ດິນບືອກ 39 ຊມ. x 19 ຊມ. x 7 ຊມ.	ກ້ອນ	200
3	ໄມ້ຫຼ່ຽນ 5x10 ຍາວ 3 ມ.	ເສັ້ນ	7
4	ໄມ້ຫຼ່ຽນ 4x8 ຍາວ 4ມ.	ເສັ້ນ	4
5	ໄມ້ແປ້ນ 2x20x200 ຊມ.	ແຜ່ນ	4
6	ຊີນິງ	ເປົາ	5
7	ຊາຍ	ມ ³	0.6
8	ບັນພັບປະຕູ	ຊຸດ	1
9	ກອນປະຕູ	ອັນ	1
10	ມີຈັບປະຕູ	ອັນ	1
11	ຕະປູດອກເບີ 8	ກັບ	1
12	ຕະປູເບີ 8 ແລະ 10	ກິໄລກຣາມ	1
13	ຈິກ	ອັນ	1
14	ຊອ້ານ	ອັນ	1
15	ເລື່ອຍຕັດໄມ້	ອັນ	1

ກ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືໃນການປຸກສ້າງເຮືອນວິດ (ຕາມລາຍການທີ່ມີຢູ່ໃນຕາຕະລາງຂ້າງເທິງນີ້).
- ກຳນົດສະຖານທີ່, ອະນາໄມ, ກຳນົດຂະໜາດ ແລະ ທິດທາງຂອງເຮືອນວິດ.
- ຂຸດຂຸມຝັງເສົາ, ຫົດນ້ຳ, ຕຳໃຫ້ແໜ້ນ.
- ປັບໜ້າດິນ-ຍົກສູງຈາກລະດັບດິນທຳມະຊາດ ຢ່າງໜ້ອຍ 20 ຊມ. (ກໍລະນີບ່ອນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເລື່ອງນ້ຳຖ້ວມໃຫ້ຍົກສູງຢ່າງໜ້ອຍ 50 ຊມ. ຫຼື ເບິ່ງຕາມລະດັບນ້ຳທີ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນ).
- ປະກອບໂຄງຫຼັງຄາ, ໄມ້ແນບ, ສີຍົວ, ໄມ້ຂ້າວ.
- ກໍ່ຝາດິນບືອກທັງ 4 ດ້ານ
- ຕິດຕັ້ງວົງກົບປະຕູ.
- ມຸງຫຼັງຄາ ດ້ວຍສັງກະສີ.
- ເທຜົ້ນວິດຖ່າຍ (ຂຶ້ນກັບເງື່ອນໄຂຂອງແຕ່ລະຄົວເຮືອນ).
- ຕິດຕັ້ງບານປະຕູ, ບັນພັບປະຕູ, ໄລກອນ, ມີຈັບປະຕູ, ບັນພັບກະແຈ.

6.3.7. ເຮືອນວິດທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽມ, ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະໄມ້ໄຜ່ ແລະ ມຸງດ້ວຍຫຍ້າຄາ

ອັດສະດູປຸກສ້າງວິດຖ່າຍທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ຫຼ່ຽມ, ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະໄມ້ໄຜ່ ແລະ ມຸງດ້ວຍຫຍ້າຄາ			
ລຳດັບ	ລາຍການອັດສະດູ	ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ
1	ຫຍ້າຄາ ຫຼື ໃບໝາກຄໍສານເປັນແຜ່ນ ຍາວ 2 ມ.	ແຜ່ນ	20
2	ຝາໄມ້ກະແຕະຍາວ 2.4 ມ. ກວ້າງ 2 ມ.	ແຜ່ນ	2
3	ຝາໄມ້ກະແຕະຍາວ 2.4 ມ. ກວ້າງ 1.5 ມ.	ແຜ່ນ	2
4	ໄມ້ຫຼ່ຽມ 5x10 ຍາວ 3 ມ.	ເສັ້ນ	3
5	ໄມ້ຫຼ່ຽມ 4x8 ຍາວ 2 ມ.	ເສັ້ນ	2
6	ໄມ້ກິນຂະໜາດ 5-8 ຊມ. ຍາວ 3 ມ.	ລ່າ	5
7	ໄມ້ກິນຂະໜາດ 2-3 ຊມ. ຍາວ 3 ມ. ໃຊ້ແນບຫຍ້າຄາ	ລ່າ	8
8	ໄມ້ແປ້ນ 2x20x180 ຊມ.	ແຜ່ນ	5
9	ບັນພັບປະຕູ	ຊຸດ	1
10	ກອນປະຕູ	ອັນ	1
11	ມີຈັບປະຕູ	ອັນ	1
12	ຕະປູເບີ 10	ກິໄລກຣາມ	1
13	ຈີກ	ອັນ	1
14	ຊອ້ານ	ອັນ	1
15	ເລື້ອຍຕັດໄມ້	ອັນ	1

ກ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີເຮັດ

- ກະກຽມອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືໃນການປຸກສ້າງເຮືອນວິດ (ຕາມລາຍການທີ່ມີຢູ່ໃນຕາຕະລາງຂ້າງເທິງນີ້).
- ກຳນົດສະຖານທີ່, ອະນາໄມ, ກຳນົດຂະໜາດ ແລະ ທິດທາງຂອງເຮືອນວິດ.
- ຂຸດຂຸມຝັງເສົາ, ຫົດນ້ຳ, ຕຳໃຫ້ແໜ້ນ.
- ປັບໜ້າດິນ-ຍົກສູງຈາກລະດັບດິນທຳມະຊາດ ຢ່າງໜ້ອຍ 20 ຊມ. (ກໍລະນີບ່ອນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງເລື່ອງນ້ຳຖ້ວມໃຫ້ຍົກສູງຢ່າງໜ້ອຍ 50 ຊມ. ຫຼື ເບິ່ງຕາມລະດັບນ້ຳທີ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນ).
- ປະກອບໂຄງຫຼັງຄາ, ໄມ້ແນບ, ສີຍົວ, ໄມ້ຂ້າວ.
- ຕິດຕັ້ງວົງກົບປະຕູ.
- ມຸງຫຼັງຄາດ້ວຍຫຍ້າຄາ
- ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະໄມ້ໄຜ່
- ເທພິນວິດຖ່າຍ (ຂັ້ນກັບເງື່ອນໄຂຂອງແຕ່ລະຄົວເຮືອນ).
- ຕິດຕັ້ງບານປະຕູ, ບັນພັບປະຕູ, ໄລກອນ, ມີຈັບປະຕູ, ບັນພັບກະແຈ.

ພາກທີ VII: ການນຳໃຊ້ ແລະ ການດູແລຮັກສາອິດຖ່າຍ

7.1. ຂັ້ນຕອນການນຳໃຊ້ອິດຖ່າຍ

- 1) ກ່ອນຈະຖ່າຍທຸກຄັ້ງຕ້ອງຖອກນ້ຳໃສ່ຫົວວິດກ່ອນເພື່ອທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ອາຈົມຕິດຫົວວິດ.
- 2) ໃຫ້ຢຽບແຜ່ນຢຽບ ແລະ ນັ່ງໃຫ້ກົມເຊິ່ງກັບຮູຂອງຫົວວິດ.
- 3) ຫຼັງຈາກຖ່າຍແລ້ວຕ້ອງອະນາໄມກົມໃຫ້ສະອາດ ດ້ວຍການລ້າງ ແລະ/ຫຼື ໃຊ້ເຈ້ຍເຊັດ.
- 4) ຈາກນັ້ນຕ້ອງລ້າງຫົວວິດດ້ວຍນ້ຳໃຫ້ສະອາດ.
- 5) ຫຼັງຈາກນຳໃຊ້ອິດຖ່າຍ ຕ້ອງລ້າງມືໃສ່ສະບູທຸກຄັ້ງ.

1

2

7.2. ການດູແລຮັກສາອິດຖ່າຍ

7.2.1. ການຮັກສາອະນາໄມ ແລະ ທຳຄວາມສະອາດອິດຖ່າຍ

ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍສຳລັບຊຸມຊົນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ອິດຖ່າຍມີຄວາມສະອາດ ແລະ ຊົມໃຊ້ອິດຖ່າຍເປັນປະຈຳ ເພື່ອໃຫ້ເກີດມີຄວາມຍືນຍົງ.

- **ນ້ຳ:** ຕ້ອງໃຫ້ມີນ້ຳຕະຫຼອດເວລາຢູ່ໃນອ່າງ, ໃນຄູ ແລະ ບ່ອນລ້າງມື
- **ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ໃນອິດຖ່າຍ:** ຕ້ອງໃຫ້ມີປະຈຳ ເຊັ່ນ: ສະບູ, ແຟ້ບ, ນ້ຳຢາລ້າງວິດຖ່າຍ, ຝອຍຖູຜົນ, ຄູ່ຕັກນ້ຳ, ໂອຕັກນ້ຳ, ກະຕ່າໃສ່ຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ອື່ນໆ.
- **ການທຳຄວາມສະອາດ:** ເຮັດອະນາໄມທາງດ້ານໃນ ແລະ ທາງດ້ານນອກອິດຖ່າຍໃຫ້ສະອາດທຸກໆ ວັນ.
 - **ດ້ານໃນອິດ:** ເຮັດອະນາໄມຫົວວິດ, ຜົນ, ອ່າງເກັບນ້ຳໃນວິດ, ຝາຫ້ອງວິດຖ່າຍ/ຝາເຮືອນວິດຖ່າຍ, ເພດານ, ຮ່ອງ/ທໍລະບາຍນ້ຳເປື້ອນທີ່ຢູ່ດ້ານໃນຂອງວິດ.
 - **ດ້ານນອກອິດ:** ຜົນທາງຍ່າງ, ປະຕູ, ອ່າງລ້າງມື, ຮ່ອງນ້ຳເປື້ອນທີ່ຢູ່ດ້ານນອກຂອງວິດ, ບໍລິເວນຂຸມເກັບອາຈົມ, ຂຸມເກັບນ້ຳເປື້ອນ, ຫຼັງຄາ, ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມອ້ອມຂ້າງບໍລິເວນວິດຖ່າຍ.
- ຫຼັງຈາກໃຊ້ອິດຖ່າຍ ແລະ ທຳຄວາມສະອາດວິດຖ່າຍແລ້ວ ຕ້ອງລ້າງມືໃສ່ສະບູດ້ວຍນ້ຳສະອາດທຸກໆຄັ້ງ.

7.2.2. ການສ້ອມແປງວິດຖ່າຍໃນເວລາເປ່ເພ

- ຖ້າກໍລະນີ ຫົວວິດ, ຝີ່ນ, ຝາ, ປະຕູ, ໄລກອນ, ທໍ່ອາກາດ, ຫຼັງຄາ, ຂຸມເກັບອາຈີມ, ຂຸມເກັບນໍ້າເປື້ອນ ມີການ ແຕກແຫງ, ຫັກ, ເປ່ເພ, ຮົ່ວຊຶມ, ອຸດຕັນ ຕ້ອງສ້ອມແປງ ຫຼື ປ່ຽນໃໝ່ທັນທີ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ນໍາໃຊ້ເປັນ ປົກກະຕິ ແລະ ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຍາວນານ.

7.3. ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່

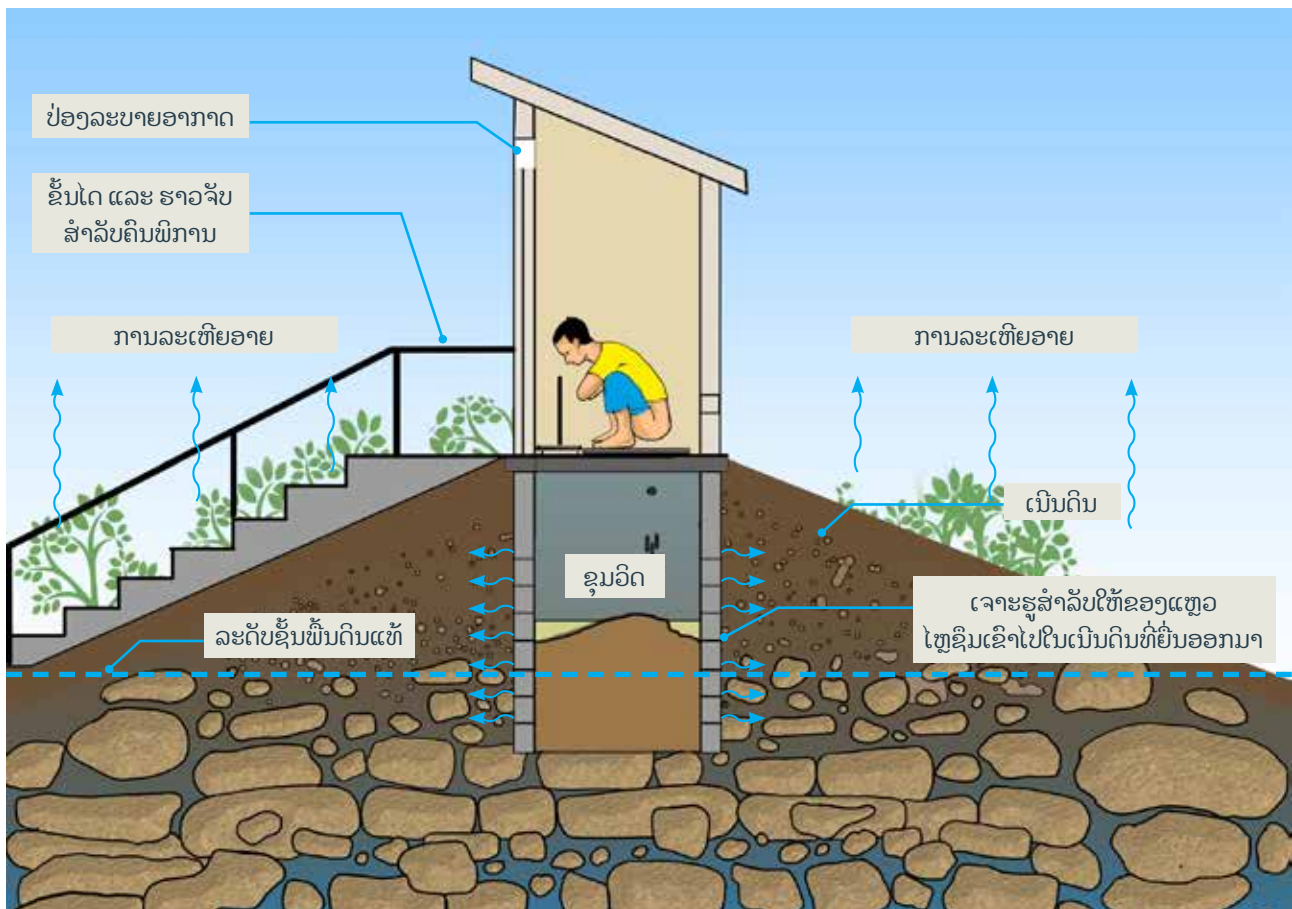
- ບໍ່ໃຫ້ຖິ້ມວັດຖຸທີ່ເປັນຂອງແຂງ ເຊັ່ນ: ໄມ້ແກ້ງ, ຜ້າອະນາໄມ, ເຈ້ຍແຂງ ໃສ່ໃນຮູວິດ.
- ຫ້າມນໍາເອົາສັດ ແລະ ວັດຖຸສິ່ງຂອງຕ່າງໆ ທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຊົມໃຊ້ວິດຖ່າຍ ໄປໄວ້ໃນເຮືອນວິດ ຫຼື ໃນວິດຖ່າຍ.
- ບໍ່ໃຫ້ນໍາເປື້ອນຕ່າງໆ ໄຫຼເຂົ້າໄປໃນຮູວິດ ຫຼື ໃນຂຸມວິດ (ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມັນເຕັມໄວ).
- ບໍ່ໃຫ້ມີນໍ້າຂັງ ຫຼື ນໍ້າແຊະເປື້ອນຢູ່ໃນວິດຖ່າຍ.

ພາກທີ VIII: ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍໃນເຂດພື້ນທີ່ພິເສດ

8.1. ກໍລະນີພື້ນດິນນິທົນຫຼາຍ¹

8.1.1. ກໍລະນີນິທົນຢູ່ໃກ້ກັບໜ້າດິນຫຼາຍ (ທຶນຢູ່ດິນຢູ່ເທິງໜ້າດິນ)

ກໍລະນີ ທີ່ມີທຶນຫຼາຍຢູ່ຕາມຊັ້ນໜ້າດິນ ແມ່ນໃຫ້ຂຸດຂຸມລົງຊັ້ນດິນເທົ່າທີ່ຂຸດລົງໄດ້ ແລ້ວກໍ່ຝາຂຸມວິດໃຫ້ຜັນໜ້າດິນຕາມທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ເອົາດິນມາຖືມດ້ານຂ້າງຂອງຂຸມວິດທຸກມຸມ (ລັກຊະນະຄືກັບເນີນພູ) ແລະ ປຸກຕົ້ນໄມ້ໃສ່ເນີນພູອ້ອມຂ້າງເຮືອນວິດ. ແລ້ວເຮັດຂັ້ນໄດ ແລະ ຮາວຈັບຂຶ້ນໄປຫາວິດສໍາລັບຜູ້ສູງອາຍຸ ແລະ ຄົນພິການ. ສໍາລັບເຮືອນວິດ ແມ່ນອອກແບບ ແລະ ປຸກສ້າງຕາມຄວາມເໝາະສົມຂອງວັດຖຸອຸປະກອນທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນ.

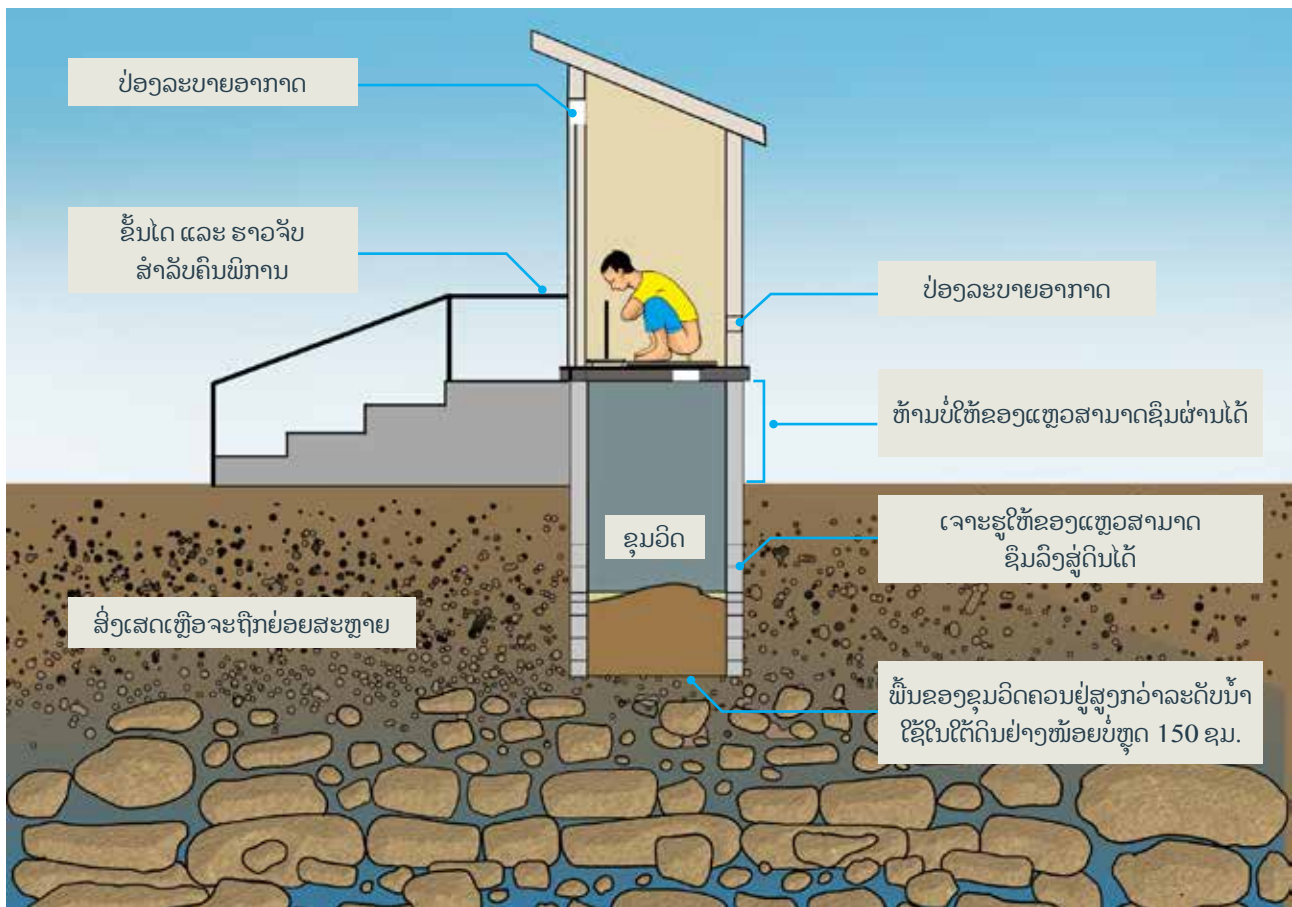
ວິດຖ່າຍຍົກສູງພ້ອມຂຸມວິດ ທີ່ຢູ່ເທິງຊັ້ນພື້ນດິນ
ພ້ອມກັບປຸກຕົ້ນໄມ້ເພື່ອດູດຊົມ ແລະ ການລະເຫີຍອາຍອອກທາງທໍ່ນະຊາດ

¹-<https://wedc-knowledge.lboro.ac.uk/resources/booklets/G029-Latrines-for-special-circumstances-booklet.pdf> - ວັນທີ 9/8/2023

8.1.2. ກໍລະນີນິທົນຢູ່ພື້ນດິນຫຼາຍ (ຢູ່ໃກ້ກັບໜ້າດິນ)

ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ມີນິທົນຫຼາຍຢູ່ໃຕ້ພື້ນໜ້າດິນ ເຊິ່ງບໍ່ສາມາດຂຸດຂຸມລົງໄດ້ຢ່າງສະດວກ ແລະ ຂຸດໄດ້ບໍ່ເລິກພໍ. ດັ່ງນັ້ນ, ຂະໜາດຂອງຂຸມວິດຖ່າຍ ອາດຈະກໍ່ຜາຂຸມ ຫຼື ໃສ່ແທ່ງສ້າງໃຫ້ສູງພື້ນໜ້າດິນ. ຖ້າວ່າເປັນໄປໄດ້ ແມ່ນຂຸດຂຸມໃຫ້ເລິກລົງພື້ນ ພ້ອມກໍ່ຜາດ້ານຂ້າງຂຸມ ຫຼື ບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ໃຊ້ແທ່ງສ້າງຝັງລົງພື້ນດິນ ແລະ ຈົ່ງ ຫຼື ເຈາະຮູຂອງຜາຂ້າງຂຸມ ເພື່ອປ່ອຍໃຫ້ນ້ຳອາຈົມຊົມອອກທາງໃຕ້ພື້ນດິນເລີຍ. ພື້ນຂອງຂຸມວິດຖ່າຍຄວນສູງກວ່າລະດັບຊັ້ນນ້ຳໃຕ້ດິນ.

ຜາກສ່ວນເຮືອນວິດ ແມ່ນອອກແບບ ແລະ ປຸກສ້າງຕາມຄວາມເໝາະສົມຂອງວັດຖຸອຸປະກອນທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນ. ພ້ອມທັງເຮັດຂັ້ນໄດ ແລະ ຮາວຈັບຂັ້ນ-ລົງສຳລັບຜູ້ສູງອາຍຸ ແລະ ຄົນພິການ.

ວິດຖ່າຍທີ່ຍົກຂຶ້ນພ້ອມກັບຂຸມ ແລະ ບາງສ່ວນຕັ້ງຢູ່ໄດ້ລະດັບພື້ນດິນ

8.2. ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍໃນເຂດລະດັບນ້ຳສູງ ຫຼື ບ່ອນນ້ຳມັກຖ້ວມດ້ວຍການຍົກເຮືອນວິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ²

ວິທີການແກ້ໄຂແມ່ນອັນດຽວກັນກັບໃນດິນທີ່ມີໝາກຫົນ ແລະ ລະດັບນ້ຳທີ່ຖ້ວມຂັງຢູ່ເທິງໜ້າດິນ. ຢ່າງໃດກໍຕາມການອອກແບບຕ້ອງລະມັດລະວັງດິນປຽກຈະບໍ່ແໜ້ນໜາເທົ່າກັບດິນແຫ້ງ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດການກໍ່ຜາຂ້າງຂຸມ ເພື່ອກັນເຈື່ອນ.

ຖ້າຫາກວ່າ ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ເຂດທີ່ຕ່ຳກວ່າລະດັບນ້ຳຖ້ວມແມ່ນມີ 2 ທາງເລືອກ ຄື:

² <https://wedc-knowledge.lboro.ac.uk/resources/booklets/G029-Latrine-for-special-circumstances-booklet.pdf> - ວັນທີ 9/8/2023

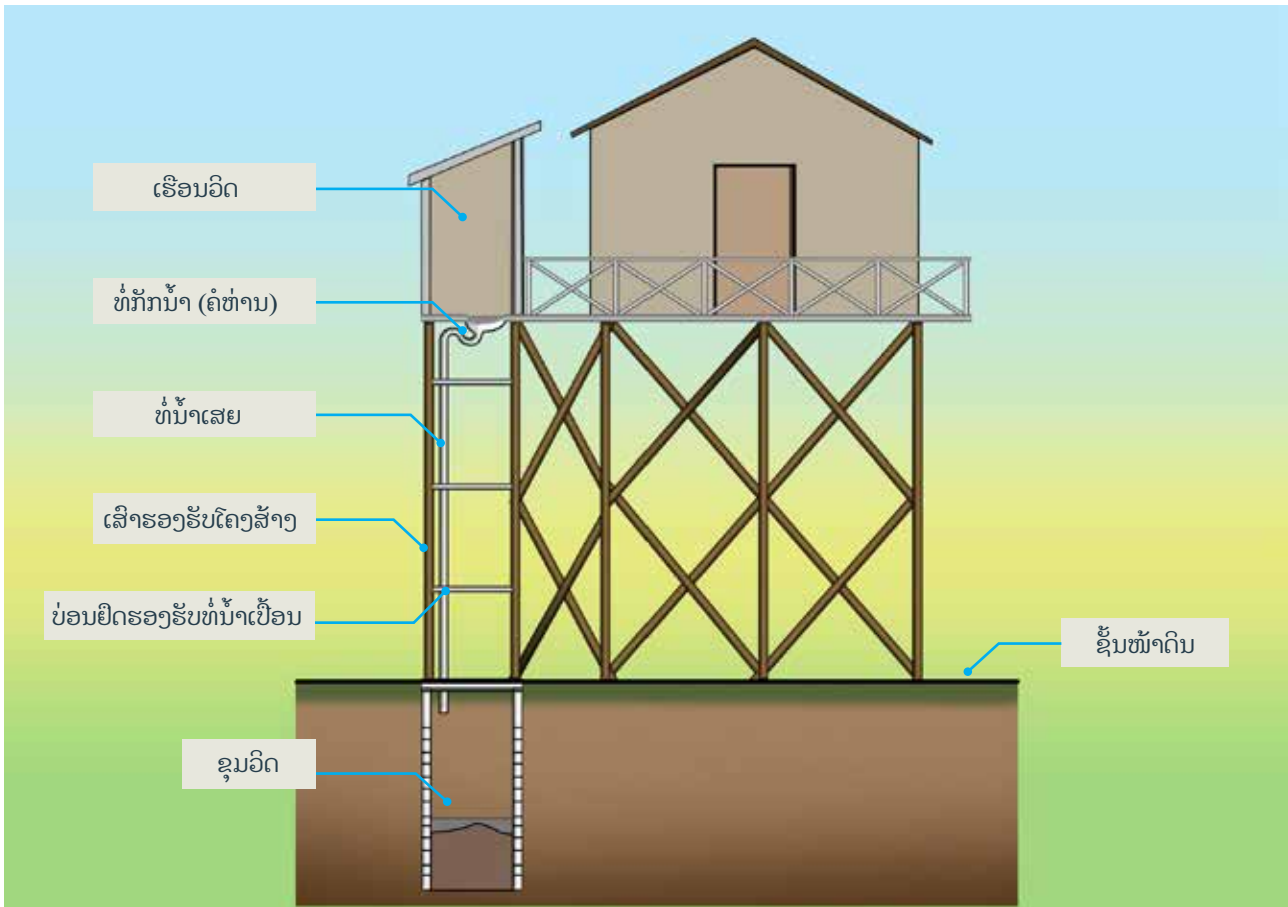
8.2.1. ຍົກລະດັບເຮືອນວິດໃຫ້ສູງ ແລະ ໃຊ້ແທ່ງຊຸມວິດ ເສີມເຫຼັກເປັນຕົວຄໍ້າຊູ

ຂຸມວິດສາມາດເຊື່ອມຕໍ່ກັບຕົວເຮືອນວິດໂດຍສິ່ງທີ່ແຂງແຮງ ເຊັ່ນ ແທ່ງສ້າງເສີມເຫຼັກ ເຊິ່ງແທ່ງສ້າງດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນສາມາດຄໍ້າຊູ ແລະ ຮັບນໍ້າໜັກຂອງຕົວເຮືອນວິດ ແລະ ທັງເປັນບ່ອນກັກເກັບອາຈົມອີກດ້ວຍ. ສໍາລັບການອອກແບບ ນີ້ ແມ່ນຕ້ອງການຂຸດຂຸມວິດຖ່າຍພຽງຕື່ນໆ ເນື່ອງຈາກວ່າອາຈົມ ຫຼື ຂອງເສຍແມ່ນຖືກກັກເກັບຢູ່ໃນແທ່ງສ້າງທີ່ຍົກຂຶ້ນ ດ້ານເທິງ. ແຕ່ວ່າ ຄວາມແຂງແຮງຂອງໂຄງສ້າງແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ຈໍາເປັນຫຼາຍ.

8.2.2. ຍົກລະດັບເຮືອນວິດໃຫ້ສູງ ແລະ ຂຸດຂຸມວິດຢູ່ໃຕ້ດິນ ແລ້ວຕໍ່ທໍລົງໄປໃສ່ຂຸມວິດ

ຂຸດຂຸມວິດລົງຝື້ນດິນໃຫ້ເລິກ ແຕ່ວ່າໃຊ້ທໍ່ຍາວຕໍ່ຈາກຫົວວິດໃສ່ລົງຂຸມວິດ. ສໍາລັບການອອກແບບນີ້ ຕ້ອງໄດ້ຊອກຫາສິ່ງທີ່ມາຄໍາຊຸເຮືອນວິດໃຫ້ແໜ້ນໜາ ແລະ ໝັ້ນຄົງ.

ໝາຍເຫດ:

ມູນຄ່າລາຄາ:

ການສ້າງວິດຖ່າຍແບບຍົກລະດັບແນວນີ້ ແມ່ນມີມູນຄ່າລາຄາແພງພໍສົມຄວນ. ບາງຄັ້ງອາດຈະມີມູນຄ່າສູງກວ່າການປຸກສ້າງເຮືອນທີ່ພັກອາໄສ. ບາງຄັ້ງມູນຄ່າຂອງວິດຖ່າຍອາດຈະມີລາຄາແພງ ຫຼື ອ່າ ອາດຈະມີມູນຄ່າທີ່ຖືກ ແຕ່ກໍ່ອາດຈະເກີນຄວາມສາມາດໃນການຈ່າຍຂອງຫຼາຍຄົນເຮືອນ.

ການປຸກສ້າງ:

ເຖິງແມ່ນວ່າ ຮູບແບບການປຸກສ້າງທັງສອງວິທີນີ້ຈະໄດ້ຜົນ. ການປຸກສ້າງກໍ່ຕ້ອງໄດ້ຕິດຕາມຢ່າງໃກ້ຊິດ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ບໍ່ມີການຮົ່ວຊີມຂອງສິ່ງຂັບຖ່າຍຈາກຂຸມວິດ ຫຼື ທໍ່ອາຈົມ ອອກໄປສູ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ພາກທີ IX: ການເຮັດວິດຖ່າຍໃນພື້ນທີ່ນ້ຳຖ້ວມ-ເວລານ້ຳຖ້ວມ ແລະ ການຟື້ນຟູວິດຖ່າຍພາຍຫຼັງຖືກນ້ຳຖ້ວມ

9.1. ການຂຸດຂຸມວິດທີ່ຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ດິນເປື່ອມນ້ຳ

ກ. ພື້ນທີ່ທີ່ເໝາະສົມ

ໃຊ້ໃນພື້ນທີ່ທີ່ມັກມີນ້ຳຖ້ວມ ຫຼື ດິນເປື່ອມນ້ຳ.

ຂ. ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ຕ້ອງມີ

- ມີປະທາຍ ຫຼື ກຽງກໍ່ 1 ອັນ.
- ຊີມັງ 1 ເປົາ.
- ຊາຍ 150 ກກ. (12 ຄ).
- ແທ່ງສ້າງ 4 ແທ່ງ (ເພື່ອໄວ້ເທິງໜ້າດິນ 1 ແທ່ງ).
- ຫົວວິດ 1 ຫົວ.
- ແຜ່ນປົກ 4 ຫຼຽມ/ມິນ ຈຳນວນ 1 ແຜ່ນ.
- ທໍ່ PVC ຜີ 25 ຍາວ 2 ແມັດ.
- ຂີ້ງ 90 PVC ຜີ 25 ຈຳນວນ 2 ອັນ.
- ຂີ້ຕໍ່ສາມຕາ PVC ຜີ 25 ຈຳນວນ 1 ອັນ.
- ໄມ້ກົມເນື້ອແຂງ 2 ລຳ (ສຳລັບເຮັດຫຼັກ ແລະ ຮາວຈັບ ສຳລັບຄົນຝຶກການ ແລະ ຜູ້ສູງອາຍຸ).
- ເຫຼັກຕະປຸ່ຍ 8 ຈຳນວນ 0.5 ກກ.
- ຈັກກຸດນ້ຳ (ຖ້າວ່າມີ).

ຂຸມວິດທີ່ຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ດິນເປື່ອມນ້ຳ

ຄ. ຂະໜາດຂອງຂຸມ

- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປາກຂຸມ = 150 ຊມ.
- ເສັ້ນຜ່າສູນກາງພື້ນດິນຂຸມ = 150 ຊມ.
- ຄວາມເລິກຂອງຂຸມ = 150 ຊມ. (ສຳລັບ 3 ແທ່ງ)
- ຂຸດພື້ນໃຈກາງຂອງຂຸມ ເປັນຮູບຈວຍ.

ງ. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການ

- ຂຸດຂຸມຕາມຂະໜາດທີ່ກຳນົດ.
- ຕັກນ້ຳອອກ ຫຼື ດູດນ້ຳອອກຈາກຂຸມວິດ.
- ເທພື້ນ (ກໍລະນີມີນ້ຳຢືນ ຫຼື ນ້ຳອັງຕະຫຼອດ).
- ເອົາແທ່ງສ້າງລົງ: ໃຊ້ຄົນຫາມແທ່ງສ້າງຈຳນວນ 4-5 ຄົນ (ຄົນຫາມຫຼືໃຊ້ເຊືອກຜູກຍົກກັນແທ່ງ 4 ດ້ານ, 4 ຄົນຫາມ, 1 ຄົນ ລົງໄປໃນຂຸມເພື່ອຈັບ ແລະ ປັບຄວາມທຽງໃນແທ່ງສ້າງ) ແລ້ວ ປິດຝາຂຸມດ້ວຍຝາປົກວິດຖ່າຍ.
- ຕິດຕັ້ງທໍ່ອາກາດ PVC ຜີ 25 ຢູ່ແຄມຝາປົກ ແລະ ຕັດດ້ວຍຂີ້ງ 90 ເພື່ອໃຫ້ໄປຕິດກັບຝາເຮືອນວິດ (ເພື່ອລະບາຍອາກາດ ອອກນອກເຮືອນວິດ).
- ຕິດຕັ້ງຫົວວິດຕາມແບບ.

ຂໍ້ແນະນຳເພີ່ມຕື່ມ

- ກໍລະນີຂຸດແລ້ວ ມີນ້ຳຢືນ ຫຼື ນ້ຳອັງ ຕະຫຼອດປີ ແມ່ນໃຫ້ຕັກຖິ້ມ ຫຼື ດູດນ້ຳອອກຈາກຂຸມວິດກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງເທພື້ນ ກ່ອນຈະເອົາແທ່ງລົງ.
- ກໍລະນີທີ່ມີບັນດານ (ຂຸດລົງເລິກບໍ່ໄດ້) ແມ່ນໃຫ້ເຮັດຄືກັນກັບຮູບແບບຂຸມວິດນີ້.

9.2. ວິດຖ່າຍສຸກເສີນໃນເວລານໍ້າຖ້ວມ³

“ວິດຖ່າຍສຸກເສີນ” ໃນເວລານໍ້າຖ້ວມ ແມ່ນນໍາໃຊ້ສິ່ງຂອງທີ່ມີຢູ່ພາຍໃນເຮືອນ ຫຼື ພາຍໃນບ້ານ/ຊຸມຊົນ ມາດັດແປງເປັນບ່ອນຖ່າຍ ເຊັ່ນ ຕັ້ງຢາງ, ກ່ອງ ຫຼື ແກ້ດເຈ້ຍ ຫຼື ກະຖັງນໍ້າສີ ເອົາມາເຈາະຮູທາງກາງ ແລ້ວໃຊ້ຖົງດໍາຮອງຮັບສິ່ງຂັບຖ່າຍ. ຫຼັງຈາກຂັບຖ່າຍຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ໃຫ້ມັດປາກຖົງ ແລະ ຮວບຮວມໄວ້ເພື່ອນໍາໄປກໍາຈັດ.

ສິ່ງສໍາຄັນ:

1. ເລືອກວັດສະດຸຮອງນັ່ງ ທີ່ຮັບນໍ້າໜັກພວກເຮົາໄດ້ ຂ້ອນຂ້າງແໜ້ນໜາ.
 2. ເຈ້ຍເຊັດກັນ ເມື່ອໃຊ້ແລ້ວໃຫ້ເອົາໃສ່ໃນຖົງຢາງດໍາ.
 3. ຖົງຢາງດໍາທີ່ໃຊ້ ຕ້ອງບໍ່ມີບ່ອນຈິກຂາດ ຫຼື ຮົ່ວ.
 4. ສໍາລັບວິທີກໍາຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ ຫຼື ອາຈົມໃນຖົງດໍາ ຄວນໃສ່ຢາຂ້າເຊື້ອ ໄລໂຊນ (*Lysol Disinfectant*) ຫຼື ຈຸລິນຊີ *EM* (*Effective Microorganisms*) (ຖ້າວ່າມີ) ຫຼື ໂຮຍປູນຂາວໃສ່ ກ່ອນມັດປາກຖົງ ແລ້ວນໍາໄປຮວບຮວມໄວ້ໃນບ່ອນສງ ຫຼື ສະຖານທີ່ຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ/ ຫຼື ນໍາໄປຖິ້ມໃນສະຖານທີ່ທີ່ຂີ້ເຫຍື້ອຂອງເທດສະບານ ເພື່ອກໍາຈັດໃຫ້ຖືກສຸຂານາໄມຕໍ່ໄປ. ບໍ່ໃຫ້ຖິ້ມລົງນໍ້າ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ນໍ້າປົນເປື້ອນ ແລະ ເກີດພະຍາດລະບາດໄດ້.
- ການຂ້າເຊື້ອດ້ວຍຝຸ່ນ EM 1 ບ່ວງກາເຟ ແລະ ຖອກນໍ້າລົງໃສ່ອີກ 1 ຖ້ວຍ ຕໍ່ການຖ່າຍ 1 ຄັ້ງ.

9.2.1. ວິທີເຮັດວິດຖ່າຍສຸກເສີນ ໃນເວລານໍ້າຖ້ວມ⁴

ກ. ວິດຖ່າຍສຸກເສີນ ທີ່ເຮັດດ້ວຍແກ້ດເຈ້ຍແຂງ

ອຸປະກອນທີ່ຕ້ອງໃຊ້:

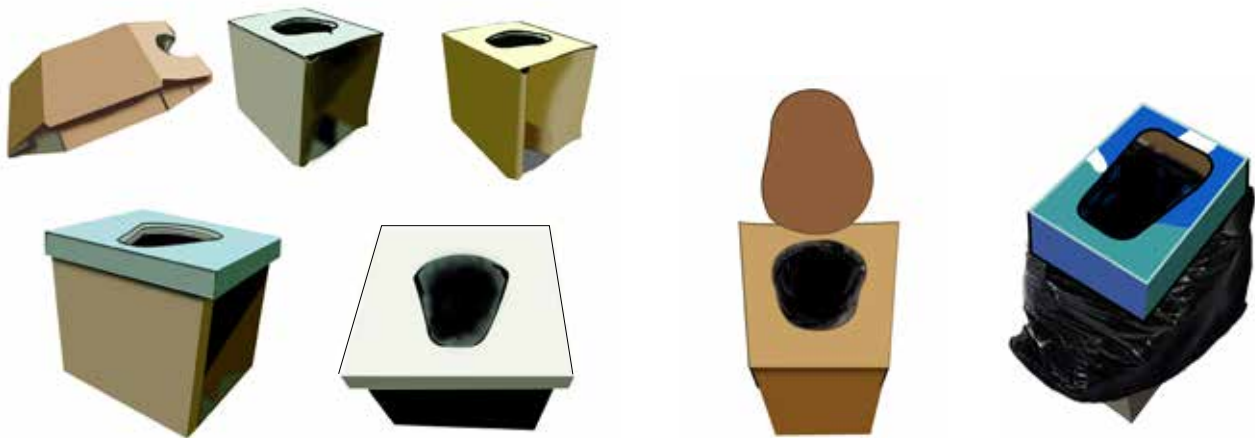
- ກ່ອງເຈ້ຍ ເອ 4 ແບບມີຝາປິດ
- ມົດຄັດເຕີ ຫຼື ມົດຕັດ ສໍາລັບເຈາະກ່ອງເຈ້ຍ
- ເທັບກາວ (ສະກັອດຕິດ)
- ຖົງຢາງຂະໜາດໃຫຍ່ ຫຼື ຖົງດໍາ

ຂັ້ນຕອນການເຮັດວິດຖ່າຍສຸກເສີນດ້ວຍແກ້ດເຈ້ຍ:

- ໃຊ້ກ່ອງເຈ້ຍເອ 4 ທີ່ມີຝາປິດ ທີ່ສາມາດຫາຊື້ໄດ້ຕາມຮ້ານຄ້າທົ່ວໄປ.
- ເຈາະຝາກ່ອງໃຫ້ເປັນຮູກວ້າງປະມານ 12-15 ຊມ. ຍາວປະມານ 25 ຊມ.
- ນໍາເອົາຝາທີ່ເຈາະເປັນຮູແລ້ວມາງວມໃສ່ກັນກ່ອງ ແລ້ວເຈາະຮູກັນກ່ອງ
- ນໍາເອົາເທັບກາວຕິດຝາກັບຕົວກ່ອງເຈ້ຍໃຫ້ແໜ້ນ
- ນໍາເອົາຖົງຢາງໃສ່ລົງໄປໃນກ່ອງ, ແບປາກຖົງປົກເທິງປາກກ່ອງ ແລະ ຕິດດ້ວຍເທັບກາວເປັນອັນສໍາເລັດຮຽບຮ້ອຍ.

3 & 4 <http://halfbarthroom.blogspot.com/2014/01/blog-post.html>

ຫຼັງຈາກຂັບຖ່າຍລົງໃນຖົງດຳທຸກຄັ້ງ ໃຫ້ໃຊ້ປຸນຂາວ ຫຼື ຂີ້ເຖົ້າ 2 ບ່ວງແກງ ໃສ່ໃນຖົງຂັບຖ່າຍ ເພື່ອທຳລາຍເຊື້ອພະຍາດ. ຈາກນັ້ນໃຫ້ມັດປາກຖົງໃຫ້ແໜ້ນ ແລ້ວເອົາໄປຖິ້ມທຳລາຍຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ຖືກວິທີຕໍ່ໄປ.

ຂ. ວິດຖ່າຍສຸກເສີນທີ່ເຮັດດ້ວຍຕັ້ງຢາງ⁵

ອຸປະກອນ:

- ຕັ້ງຢາງ.
- ມົດ, ຄັດເຕີ ຫຼື ເລື້ອຍສຳລັບເຈາະຜົນຮອງຕັ້ງນັ່ງ.
- ມົດຕັດສຳລັບຕັດເຈ້ຍແຂງ.
- ຖົງຢາງດຳ ຫຼື ຖົງຢາງຂະໜາດໃຫຍ່.

ຂັ້ນຕອນການເຮັດວິດຖ່າຍສຸກເສີນດ້ວຍຕັ້ງຢາງ:

ໃຊ້ຕັ້ງຢາງທີ່ມີຂາ ມາເຈາະຮູທາງກາງບ່ອນນັ່ງເປັນວົງມົນ ກວ້າງປະມານ 12-15 ຊມ. ຍາວປະມານ 25 ຊມ. ຫຼັງຈາກນັ້ນຕັດເຈ້ຍແຂງໃຫ້ເປັນຮູບບ່ອນນັ່ງ ແລ້ວເຈາະເຈ້ຍໃຫ້ເປັນຊ່ອງວົງມົນທາງກາງ ທີ່ມີຂະໜາດເທົ່າກັບວົງມົນເທິງຕັ້ງນັ່ງທີ່ເຈາະໄວ້, ແລ້ວຈຶ່ງເອົາຖົງຢາງດຳສວມລົງໄປໃນຊ່ອງວົງມົນໂດຍເປີດປາກຖົງຄຸມຕັ້ງນັ່ງເອົາໄວ້. ເວລາໃຊ້ກຳລັງແຕ່ນັ່ງລົງເທິງຕັ້ງນັ່ງແລ້ວຖ່າຍ. ຮູບແບບນີ້ເໝາະສຳລັບຜູ້ສູງອາຍຸ, ຜູ້ທີ່ມີນ້ຳໜັກຫຼາຍ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີບັນຫາຫົວເຂົ້າ. ຫຼັງຈາກຂັບຖ່າຍລົງໃນຖົງດຳທຸກຄັ້ງ ໃຫ້ໃຊ້ປຸນຂາວ ຫຼື ຂີ້ເຖົ້າ 2 ບ່ວງແກງ ໃສ່ໃນຖົງຂັບຖ່າຍ ເພື່ອທຳລາຍເຊື້ອພະຍາດ ຈາກນັ້ນໃຫ້ມັດປາກຖົງໃຫ້ແໜ້ນ ແລ້ວເອົາໄປຖິ້ມທຳລາຍຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ຖືກວິທີຕໍ່ໄປ.

⁵ <https://www.thansettakij.com/health/538588>

ຄ. ວິດຖ່າຍສຸກເສີນທີ່ເຮັດດ້ວຍຖົງຢາງ⁶

ອຸປະກອນ:

- ຖົງຢາງ ຫຼື ກະໂລ່ງແບບມີຝາປິດ.
- ຖົງຢາງດຳ ຫຼື ຖົງຢາງຂະໜາດໃຫຍ່.

ເປີດຝາຖົງຢາງ ຫຼື ກະໂລ່ງອອກ ແລ້ວຈຶ່ງນຳຖົງຢາງໃສ່ລົງໄປໃນຖົງ ຫຼື ກະໂລ່ງ, ແບປາກຖົງຄອບເທິງປາກຖົງ. ເວລາໃຊ້ກໍ່ພຽງແຕ່ນຶ່ງລົງເທິງປາກຖົງ ຂັບຖ່າຍໜັກ ແລະ ເປົ່າໄດ້. ໃຫ້ປິດຝາຖົງທຸກຄັ້ງທີ່ໃຊ້. ຮບແບບນີ້ຄວນເລືອກຖົງຢາງເນື້ອໜາ ຮອງຮັບນ້ຳໜັກໄດ້ ກ່ອນຈະນຶ່ງລົງ ຄວນຄາດຄະເນນ້ຳໜັກຕົວເອງໃຫ້ດີວ່າ ຖົງຢາງນັ້ນ ສາມາດຮອງຮັບໄດ້ຫຼືບໍ່.

ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງສາມາດນຳຖົງນ້ຳສີເກົ່າ ມາເຮັດເປັນວິດຖ່າຍສຸກເສີນກໍ່ໄດ້. ໃຫ້ເອົາຝາຮອງນຶ່ງແບບຊັກໂຄກ ຫຼື ເອົາໄມ້ແປ້ນ 2 ທ່ອນ ມາກ່າຍໃສ່ປາກຖົງ ເພື່ອເປັນບ່ອນຮອງນຶ່ງ ແລະ ຢຶດຕິດຖົງດຳເກັບອາຈົມ ຫຼື ຂອງເສຍຢູ່ໃນຖົງ.

⁶ <https://www.thansettakij.com/health/538588>

9.3. ການຟື້ນຟູວິດຖ່າຍຄືນ ພາຍຫຼັງຖືກນ້ຳຖ້ວມ^{7&8}

ຫຼັງຈາກເຫດການນ້ຳຖ້ວມຜ່ານພື້ນໄປ ສິ່ງທີ່ຕາມມາກໍຄືບັນຫາຄວາມເສື່ອມໂຊມຂອງທີ່ຝັກອາໄສ, ໂຄງສ້າງອາຄານບ້ານເຮືອນທີ່ເປ່ເຜ, ສິ່ງຂອງເຄື່ອງໃຊ້ຕ່າງໆ, ລະບົບໄຟຟ້າ, ລະບົບນ້ຳປະປາ ຫຼື ລະບົບນ້ຳໃຊ້ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນ. ລວມເຖິງລະບົບສາຍພົບານ ທີ່ເປັນສິ່ງສຳຄັນຂອງແຕ່ລະຫຼັງຄາເຮືອນ. ຖ້າບໍ່ມີການອະນາໄມທີ່ດີ ກໍ່ອາດຈະນຳໄປສູ່ບັນຫາສຸຂະພາບ ແລະ ກໍ່ໃຫ້ເກີດພະຍາດຫຼາຍຢ່າງ. ເຊິ່ງເຮົາຕ້ອງກວດສອບວິດຖ່າຍ ຫຼື ວິດຖ່າຍທີ່ຖືກນ້ຳຖ້ວມຂັງເປັນເວລາດົນນານ ອາດມີການປົນເປື້ອນເຊື້ອພະຍາດທີ່ເກີດຈາກອາຈົມ ແລະ ສາມາດສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດພະຍາດລະບາດ ເຊັ່ນ: ອະຫິວາ, ຖອກຫ້ອງ. ນອກນັ້ນ ກໍ່ຄວນສັງເກດໃຫ້ດີວ່າ ມີຈຸດເປ່ເຜ ແລະ ເສຍຫາຍຢູ່ບ່ອນໃດແດ່ ເພື່ອແກ້ໄຂໃຫ້ທັນເວລາ. ຫາກຫ້ອງນ້ຳ ຫຼື ວິດຖ່າຍຂອງເຮົາປົກກະຕິດີ ກໍ່ພຽງແຕ່ທຳຄວາມສະອາດໃຫ້ຮຽບຮ້ອຍ, ເກັບກວດຂີ້ເຫຍື້ອສິ່ງເປື້ອນທີ່ຕົກຄ້າງທີ່ຝັດມາກັບນ້ຳ ໃສ່ໃນຖົງດຳແລ້ວເອົາໄປກຳຈັດ. ຊຳລະລ້າງສິ່ງເປື້ອນ ດິນ-ຂີ້ຕົມ ຢູ່ບໍລິເວນວິດຖ່າຍທີ່ຖືກນ້ຳຖ້ວມ. ເພາະວິດຖ່າຍທີ່ແຊ່ຢູ່ໃນນ້ຳເປື້ອນເປັນເວລາດົນ ຈະເກີດຄາບຝັງແໜ້ນ, ລ້າງທຳຄວາມສະອາດຂ້ອນຂ້າງຍາກຫຼາຍ. ໃຫ້ໃຊ້ອຸປະກອນເຜີ້ມແຮງດັນນ້ຳສົດລ້າງທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ໃຊ້ຜະລິດຕະພັນທຳຄວາມສະອາດສຸຂະພາບຈະສາມາດຊ່ວຍລົບຮອຍຄາບຝັງແໜ້ນອອກໄດ້.

ອີງປະກອບພາຍໃນວິດຖ່າຍ ສາມາດແບ່ງໄດ້ເປັນຫຼາຍໆ ສ່ວນ ເຊັ່ນ ພື້ນຜິວ ບໍ່ວ່າຈະເປັນພື້ນກາໂລ່, ຝາວິດຖ່າຍ, ກ້ອນນ້ຳ, ອ່າງລ້າງໜ້າ, ອ່າງອາບນ້ຳ, ຫົວວິດ. ລວມໄປເຖິງທ່າເສຍທີ່ຊຳລະລ້າງສິ່ງເປື້ອນອອກຈາກຮ່າງກາຍ ແລະ ອອກຈາກວິດຖ່າຍ.

- **ພື້ນກາໂລ່ ຫຼື ພື້ນຊີມັງ:** ເປັນສິ່ງທີ່ສາມາດສັງເກດເຫັນໄດ້ງ່າຍ ວ່າລັກສະນະຂອງພື້ນຜິວເປັນແນວໃດ ມີຄາບເປື້ອນ ຫຼື ຮອຍແຕກແຫງບ່ອນໃດແດ່. ເກີດຄາບຢູ່ຜິວກາໂລ່, ພື້ນຊີມັງ, ມີຄາບທີ່ຢາແນວ ຫຼືບໍ່? ມີກາໂລ່ແຜ່ນໃດແຕກຫັກ-ບິ່ນ ຫຼືບໍ່? ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວກາວຢາແນວຈະເສຍຫາຍ ຕ້ອງຊຸດລອກອອກແລ້ວໃສ່ຢາແນວໃໝ່.
- **ກາໂລ່:** ສ່ວນການສ້ອມແປງກາໂລ່ຫຼັງນ້ຳຖ້ວມ ກ່ອນອື່ນເຮົາຕ້ອງເບິ່ງກ່ອນວ່າ ມີສ່ວນໃດທີ່ຫຼຸດຫຼົ່ນອອກມາແດ່. ການສ້ອມແປງນັ້ນ, ຖ້າຫາກວ່າເປັນການຫຼຸດຫຼົ່ນອອກພຽງ 1-2 ແຜ່ນ ກໍ່ສາມາດເຮັດເອງໄດ້ ໂດຍມີຂັ້ນຕອນການສ້ອມແປງດັ່ງນີ້:
 1. ກຽມພື້ນຜິວທີ່ແຕກໂດຍນຳໃຊ້ເຫຼັກສະກັດປາກແປຄ່ອຍໆ ສະກັດໃຫ້ປຸນເກົ່າທີ່ຢູ່ອ້ອມຮອບກະໂລ່ ຫຼຸດອອກໃຫ້ໝົດ. ຄວນລະວັງບໍ່ໃຫ້ກາໂລ່ແຜ່ນອື່ນແຕກ ຫຼື ຫຼຸດອອກມານ້ຳ.
 2. ໃຫ້ທຳຄວາມສະອາດຜິວໜ້າທີ່ສະກັດປຸນອອກມາ ແລ້ວພິມນ້ຳໃຫ້ຊຸ່ມ ຫຼັງຈາກນັ້ນປະໄວ້ໃຫ້ແຫ້ງໝາດໆ.
 3. ນຳປຸນທີ່ປະສົມກັບຊາຍໃນອັດຕາສ່ວນປະສົມ 1:1 ໄປໄປໃສ່ບ່ອນທີ່ຈະຕິດກະໂລ່ແຜ່ນໃໝ່.
 4. ນຳກາໂລ່ໃໝ່ ທີ່ໄດ້ເລືອກເສດສີ ລວດລາຍ ຫຼື ຜິວໜ້າໃຫ້ເຂົ້າກັບກາໂລ່ແຜ່ນເກົ່າມາວາງໃສ່ (ແຕ່ກ່ອນຈະເອົາມາໃສ່ນັ້ນ ຄວນແຊ່ນ້ຳໄວ້ປະມານ 1 ຊົ່ວໂມງເສຍກ່ອນ).

ສຳລັບການແຕກແຫງຂອງກາໂລ່ນັ້ນ ຄວນຮີບປ່ຽນທັນທີ ໂດຍສະເພາະກາໂລ່ພື້ນຜິວຊັ້ນລຸ່ມ ຖ້າປ່ອຍປະໄວ້ດົນໄປ ຄວາມຊື່ນຈາກດິນຈະຂຶ້ນມາໄດ້. ນອກຈາກນີ້, ອາດຈະເຮັດໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍອີກດ້ວຍ. ການສ້ອມແປງກາໂລ່ທີ່ແຕກ ມີອຸປະກອນທີ່ຕ້ອງໃຊ້ ດັ່ງນີ້:

- ກາໂລ່ແຜ່ນໃໝ່.
- ຕະປູຄອນກິດ.
- ເຫຼັກສະກັດ ແລະ ຄ້ອນຕີ.
- ປຸນກາວຢາແນວ.
- ປຸນທີ່ປະສົມກັບຊາຍໃນອັດຕາສ່ວນປະສົມ 1:1 ຫຼື ປຸນສຳເລັດຮູບ.
- ຟອງນ້ຳ.

⁷ <https://www.banidea.com/home-repair-bathroom-flood/>

⁸ <https://homeday.co.th/10steps-repair-floodedhouse/>

ວິທີການປ່ຽນກາໂລ:

1. ສະກັດກາໂລແຜ່ນເກົ່າອອກກ່ອນ ເອົາຕະປື່ນກັດກັບຄ້ອນຕີຄ່ອຍໆ ສັບຕາມຮອຍແຕກກາໂລແຜ່ນເກົ່າ ຈົນເຖິງຂອບກາໂລ ແລ້ວຈຶ່ງດຶງກາໂລແຜ່ນເກົ່າອອກ.
 2. ສະກັດປຸງນອກ ຫຼັງຈາກເອົາກາໂລແຜ່ນເກົ່າອອກແລ້ວ ກໍ່ເຮັດໃຫ້ປຸງທີ່ຢູ່ພື້ນກາໂລເປັນຮູໃຫ້ທົ່ວ ໂດຍໃຊ້ຕະປື່ນກັດກັບຄ້ອນຕອກລົງໄປ.
 3. ຕິດກາໂລແຜ່ນໃໝ່ ໂດຍການນຳປຸງມາປະສົມກັບນ້ຳ ແລ້ວເອົາປຸງມາໃສ່ກາໂລໃຫ້ເປັນກ້ອນໂດຍປະມານ ໃຫ້ປຸງທົ່ວແຜ່ນກາໂລ, ພົມນ້ຳລົງພື້ນທີ່ສະກັດເອົາໄວ້ ແລ້ວຈຶ່ງວາງກາໂລລົງໄປ. ເຄາະໆ ໃຫ້ຂອບສະເໝີກັນກັບແຜ່ນກາໂລເກົ່າ, ແລ້ວປາດເສດປຸງນອກ.
 4. ນຳປຸງຢາແນວປະສົມກັບນ້ຳແລ້ວປາດໄປຕາມຮ່ອງກາໂລ ພົມເລີ່ມແຫ້ງກໍ່ໃຊ້ຟອງນ້ຳຊຸບນ້ຳປາດອີກຄັ້ງ.
 5. ບັນຫາການແກ້ໄຂກາໂລແຕກກໍ່ແກ້ບໍ່ໄດ້ຍາກ ຖ້າຫາກວ່າເຮົາພິເວລາ ກໍ່ສາມາດປ່ຽນກາໂລເອງໄດ້ ທັງກາໂລພື້ນ ແລະ ກາໂລຝາ. ແຕ່ຖ້າຫາກຕ້ອງປ່ຽນກາໂລຫຼາຍຈຸດ ແນະນຳໃຫ້ຕິດຕໍ່ນາຍຊ່າງມາຮັກກາໂລ ແລ້ວປັບປຸງໂສມໃໝ່ທັງໝົດ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມສວຍງາມ ແລະ ບໍ່ມີບັນຫາຕາມມາພາຍຫຼັງ.
- **ການກວດສອບລະບົບນ້ຳ ຫຼັງນ້ຳຖ້ວມ⁹:** ຫຼັງນ້ຳຖ້ວມລະບົບທີ່ສຳຄັນ ແລະ ບໍ່ຄວນເບິ່ງຂ້າມໄປກໍ່ຄືລະບົບນ້ຳພາຍໃນບ້ານ ມີສິ່ງທີ່ຄວນກວດສອບດັ່ງນີ້:
 - **ຖັງເກັບນ້ຳ:** ຕ້ອງກວດເບິ່ງວ່ານ້ຳຖ້ວມເຖິງຫຼືບໍ່? ຖ້ານ້ຳຖ້ວມຄວນລ້າງພາຍໃນຖັງທັງໝົດ ເພາະນ້ຳທີ່ຖ້ວມບໍ່ສະອາດເທົ່າກັບນ້ຳປະປາ.
 - **ໂປ່ມນ້ຳ:** ຖ້າມີເຄື່ອງໂປ່ມນ້ຳຕ້ອງກວດສອບເບິ່ງວ່າ ເຄື່ອງໂປ່ມນ້ຳທຳການຜິດປົກກະຕິ ຫຼື ບໍ່? ແຮງດັນນ້ຳຫຼຸດລົງ ຫຼື ບໍ່? ແຕ່ຖ້ານ້ຳຖ້ວມ ບໍ່ຄວນໃຊ້ງານໂປ່ມນ້ຳທັນທີ ເພາະ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ໄຟຊ້ອດໄດ້ ຕ້ອງລໍຖ້າໃຫ້ເຄື່ອງແຫ້ງດີເສຍກ່ອນ. ຖ້າຫາກວ່າ ມີບັນຫາຄວນເອົັນຊ່າງມາແກ້ໄຂຈະດີກວ່າ.
 - **ກ້ອກນ້ຳ:** ຫຼັງຈາກການສັງເກດກາໂລ ແລະ ກວດສອບລະບົບນ້ຳແລ້ວ ສິ່ງທີ່ສາມາດສັງເກດໄດ້ຕາມມາຄື ກ້ອກນ້ຳ ວ່າ ນ້ຳທີ່ໄຫຼອອກຈາກກ້ອກນັ້ນມີສີຫຍັງ, ມີຄວາມຂຸ່ນຫຼືບໍ່? ດັ່ງນັ້ນ ທາງທີ່ດີຍິ່ງບໍ່ຄວນໃຊ້ນ້ຳຈາກກ້ອກທັນທີ ຄວນເປີດກ້ອກປ່ອຍໃຫ້ນ້ຳໄຫຼຖິ້ມໄປຈົນນ້ຳບໍ່ມີສີ ຫຼື ໃຫ້ນ້ຳໃສດີເສຍກ່ອນ. ແລະ ບໍ່ຄວນໃຊ້ນ້ຳຈາກກ້ອກເພື່ອດື່ມ ຫຼື ປຸງແຕ່ງອາຫານ ຈົນກວ່າຈະແນ່ໃຈວ່າ ນ້ຳສະອາດ ແລະ ປອດໄພແລ້ວ.
 - **ອ່າງລ້າງໜ້າ ແລະ ອ່າງອາບນ້ຳ:** ແນະນຳໃຫ້ຖອດອຸປະກອນ ທຳຄວາມສະອາດທີ່ ແລະ ສ່ວນປະກອບອື່ນໆ ກ່ອນໃຊ້ງານ.
 - **ຫົວວິດ ((ແບບຊັກໂຄກ ແລະ ແບບນັ່ງຢ່ອງຢ້):** ຄວນທຳຄວາມສະອາດຖັງເກັບນ້ຳຂອງຊັກໂຄກ ແລະ ຫົວວິດໃຫ້ສະອາດກ່ອນ ທົດລອງກົດນ້ຳຊັກໂຄກ ແລະ ຖອກນ້ຳລົງຫົວວິດ.
 - ຖ້າຫາກວ່າຊັກໂຄກກົດບໍ່ລົງ ຫຼື ຖອກນ້ຳໃສ່ແລ້ວບໍ່ລົງ ກໍ່ໝາຍຄວາມວ່າ ຮວິດມີສິ່ງອຸດຕັນ ຫຼື ຂະໜົດມີນ້ຳເຕັມຢູ່, ລວມເຖິງດິນຮອບໆ ມີການອີ່ມຕົວຂອງນ້ຳເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດລະບາຍນ້ຳໄດ້ຄວນໃຊ້ລູກຢາງປ້າ ດັນສິ່ງອຸດຕັນອອກ ແລະ ໃຫ້ກວດເບິ່ງຂະໜົດຕື່ມວ່າລະດັບນ້ຳສູງກວ່າປົກກະຕິ ຫຼື ບໍ່ ຫາກວ່າສູງໃຫ້ດູດນ້ຳອອກ ແລະ ເຮັດການບຳບັດນ້ຳອາຈົມໃຫ້ຖືກຫຼັກສະນາໄມ. ແຕ່ຫາກລະດັບນ້ຳປົກກະຕິ ອາດຈະເກີດຈາກດິນປຽກ ລໍຖ້າໃຫ້ດິນແຫ້ງສະນິດ ແລ້ວລອງກົດນ້ຳ ຫຼື ຖອກນ້ຳໃສ່ໃໝ່ເບິ່ງອີກຄັ້ງ. ຫາກຍັງບໍ່ສາມາດກົດນ້ຳໄດ້ ຫຼື ຖອກນ້ຳໃສ່ແລ້ວຍັງບໍ່ລົງ ກໍ່ໃຫ້ປົກສາຫາລືກັບນາຍຊ່າງ ຫຼື ເອົັນນາຍຊ່າງມາກວດເບິ່ງຕື່ມ.

⁹ <https://hatyaihomeguide.blogspot.com/2012/10/monitoring-water-after-flooding.html>

- ໃນກໍລະນີວິດເຕັມ ຫຼື ອອດຕັນ ໃຫ້ໃຊ້ *EM (GPO Mega klean Plus)* ຊະນິດຜົງ 5 ບ່ວງແກງ (5 ກຼາມ) ໃສ່ລົງໃນຫົວວິດ (ຈະເຮັດໃຫ້ຈຸລິນຊີລົງໄປຢູ່ໃນຂຸມວິດ) ແກ້ບັນຫາ ກິ່ນເໝັນ, ວິດເຕັມ, ວິດອອດຕັນໄດ້. ການນໍາໃຊ້ແມ່ນໃສ່ EM 1 ບ່ວງແກງ (1 ກຼາມ) ອາທິດລະ 1 ຄັ້ງຕໍ່ເນື່ອງກັນຈະເຮັດໃຫ້ກິ່ນ ແລະ ແກ້ສທີ່ເກີດຈາກການໝັກຈະຫຼຸດລົງ. ແຕ່ຖ້າໃຊ້ແກ້ບັນຫາວິດຖ່າຍເຕັມຈາກການອອດຕັນຕ້ອງໃຊ້ເວລາ 3-7 ວັນ.
- ຖ້າຫຼັງຈາກກົດນໍ້າ ຫຼື ຖອກນໍ້າໃສ່ ແລ້ວມີຝອງອາກາດແຊກນໍ້າຂຶ້ນມາ ສັນນິຖານວ່າ ທ່ອາກາດ ຕັນ ໃຫ້ທຳຄວາມສະອາດທ່ອາກາດດ້ວຍ.
- **ທ່ນ້າເສຍໃນວິດຖ່າຍ:** ໃນລະຫວ່າງທຳຄວາມສະອາດ ເຮົາຈະສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້ເລີຍ ວ່າລະບົບນໍ້າເສຍ ພາຍໃນວິດຖ່າຍມີບັນຫາ ຫຼື ບໍ່? ຫາກນໍ້າໄຫຼລົງທໍ່ຊ້ຳຜິດປົກກະຕິ ກໍ່ໝາຍຄວາມວ່າອາດຈະມີເສດຂີ້ເຫຍື້ອ ທີ່ຜັດມານໍ້ານໍ້າ ເຂົ້າໄປຕິດຄາຢູ່ໃນທໍ່. ໃຫ້ໃຊ້ນໍ້າ ຫຼື ໃຊ້ລົມແຮງດັນສູງອັດລ້າງທໍ່ນັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ສິ່ງທີ່ອັດ ຕັນຫຼຸດອອກ; ຖ້າຫາກວ່ານໍ້າຍັງຄົງລະບາຍໄດ້ຊ້ຳຢູ່ ໃຫ້ນໍາເອົາໄມ້ແຂວນເສື້ອມາດັດປາຍເປັນຂີ້ງ ແລ້ວ ຈົກເຂົ້າໄປໃນທໍ່ເພື່ອເກາະ ຫຼື ກ່ຽວເອົາເສດຂີ້ເຫຍື້ອອອກມາ. ຖ້າຫາກຖອກນໍ້າບໍ່ລົງ ໃຫ້ໃຊ້ລູກຢາງບ້າ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງຄວນກວດຫາຮອຍແຕກຮົ່ວຂອງທໍ່ນໍ້າ ວ່າມີຈຸດໄຫຼຮົ່ວບ່ອນໃດແດ່. ຖ້າພົບເຫັນບ່ອນຮົ່ວ ໄຫຼ ໃຫ້ປິດວາວບ່ອນກົງເຕີນໍ້າເສຍກ່ອນ ແລ້ວຕິດຕໍ່ຊ່າງໃຫ້ມາສ້ອມແປງ.

ຂໍ້ແນະນຳເພີ່ມຕື່ມ

- ການໃຊ້ສານເຄມີຂ້າເຊື້ອ ຫຼື ດັບກິ່ນຈະເປັນການຫຼຸດຈຳນວນຂອງຈຸລິນຊີທີ່ມີປະໂຫຍດ ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງບໍ່ຄວນໃຊ້ສານເຄມີຂ້າເຊື້ອໃນສະພາບດັ່ງກ່າວ.
- ຂະໜາດ ຫຼື ປະລິມານທີ່ໃຊ້ ຄວນກຳນົດໃຫ້ເໝາະສົມກັບສະພາບບັນຫາຫຼັງນໍ້າຖ້ວມ.
- ຄວນໃຊ້ຕາມຄໍາແນະນຳຂອງສະຫຼາກຜະລິດຕະພັນ.

ພາກທີ X: ການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍສໍາລັບຄົນພິການ

10.1. ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່ ໃນການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍສໍາລັບຄົນພິການ¹⁰

1. ປ້າຍ ຫຼື ເຄື່ອງໝາຍ

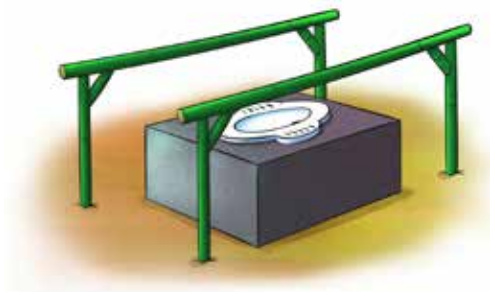
- ວິດຖ່າຍທີ່ເປັນມິດຕໍ່ຄົນພິການຈະຕ້ອງມີປ້າຍ/ສັນຍາລັກທີ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການໃຫ້ເຂົ້າວິດຖ່າຍໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ.

2. ພື້ນທີ່ສໍາລັບໄວ້ລ້ຽຍ (ສໍາລັບຄົນພິການ)

- ຈັດໃຫ້ມີພື້ນທີ່ວ່າງພຽງພໍ ສໍາລັບການເຄື່ອນຍ້າຍລ້ຽຍ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ເຂົ້າ ແລະ ອອກຈາກວິດຖ່າຍໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ.

3. ວິດຖ່າຍ (ໂຕສ້ວມ ຫຼື ຫົວວິດ)

- ຮບຊິງຂອງໂຕສ້ວມ ຫຼື ຫົວວິດ ດັດປັບໃຫ້ເຂົ້າກັບຄວາມຕ້ອງ ການຂອງຄົນພິການ ແລະ ເດັກນ້ອຍ. ສິ່ງທີ່ແນະນຳຄື ຝາຮອງນັ່ງຊັກໂຄກ ຄວາມສູງຂອງໂຕສ້ວມ ຈະປັບຕາມຄວາມສູງຂອງລ້ຽຍ ແລະ ເດັກນ້ອຍ. ອີກທາງເລືອກໜຶ່ງ ຄື ໂຕສ້ວມນັ່ງຍ່ອງຍ້ທີ່ມີຕຳແໜ່ງສູງກວ່າຜືນ ແລະ ມີຮາວຈັບທັງສອງຂ້າງ ຫຼື ວິດຖ່າຍນັ່ງຍ່ອງຍ້ ເຊິ່ງມີຕັ້ງນັ່ງສໍາລັບຄົນພິການ.

4. ທາງລາດຊື່ນ ແລະ ຮາວຈັບ

- ມີທາງລາດຊື່ນທີ່ມີຄວາມສູງ ແລະ ລະດັບຄວາມສູງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຊ້ລ້ຽຍ ພ້ອມຮາວຈັບເທິງທາງລາດຊື່ນ ແລະ ດ້ານໃນວິດຖ່າຍຂ້າງໂຕສ້ວມ ຫຼື ຫົວວິດ.

5. ອຸປະກອນວິດຖ່າຍ

- ອຸປະກອນໃນວິດຖ່າຍທີ່ຕ້ອງມີ ເຊັ່ນ: ກ້ອກນ້ຳ, ບ່ອນໄວ້ສະບູ, ຖັງນ້ຳ, ແລະ ໂອຕັກນ້ຳ ຫຼື ບວຍຕັກນ້ຳ ແມ່ນຈັດວາງໄວ້ໃກ້ກັນ ແລະ ໃຫ້ເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ.

6. ຝາວິດຖ່າຍ

- ຝາດ້ານໃນວິດຖ່າຍ ເຮັດດ້ວຍວັດສະດຸທີ່ທົນທານຕໍ່ສະພາບທີ່ປຽກຊຸ່ມ ແລະ ງ່າຍຕໍ່ການເຮັດຄວາມສະອາດ.

7. ພື້ນວິດຖ່າຍ

- ພື້ນວິດຖ່າຍໃຊ້ວັດສະດຸທີ່ບໍ່ມື່ນ (ຫຍາບ) ແລະ ກັນນ້ຳ (ບໍ່ແຕກແຫງ).

8. ປະຕູວິດຖ່າຍ

- ປະຕູວິດຖ່າຍຕ້ອງເປີດ, ປິດ ແລະ ລ້ອກໄດ້ງ່າຍ ແລະ ບໍ່ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃຊ້ລ້ຽຍ ຫຼື ຄົນພິການ.

9. ຕູ້ ຫຼື ກ່ອງໃສ່ເຄື່ອງ ແລະ ຖັງຂີ້ເຫຍື້ອ

- ອຸປະກອນນີ້ແມ່ນຈຳເປັນເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງແມ່ຍິງ/ເດັກຍິງ ໂດຍສະເພາະໃນເວລາເປັນປະຈຳເດືອນ ແລະ ຄວນຈັດວາງໄວ້ໃຫ້ເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ.

10. ແສງສະຫວ່າງ ແລະ ການຖ່າຍເທຂອງອາກາດ

- ແສງສະຫວ່າງພາຍໃນຫ້ອງ ແລະ ການຖ່າຍເທຂອງອາກາດ ມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມສະດວກສະບາຍຂອງຜູ້ໃຊ້ວິດຖ່າຍ.

11. ຄວາມປອດໄພ

- ຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ໃຊ້ວິດຖ່າຍຖື ເປັນສິ່ງໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເດັກນ້ອຍ, ເດັກຍິງ, ແມ່ຍິງ ແລະ ຄົນພິການ. ດັ່ງນັ້ນ, ປັດໄຈທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມປອດໄພຕ້ອງພິຈາລະນາໃນການປຸກສ້າງວິດຖ່າຍ ລວມໄປເຖິງສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງວິດຖ່າຍ ບໍ່ຄວນໃຫ້ໄກຈາກສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງເຮືອນ, ເສັ້ນທາງໄປຫາວິດຖ່າຍແມ່ນເຂົ້າໄດ້ສະດວກ ຜູ້ໃດກໍສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍໂດຍບໍ່ມີອັນຕະລາຍ, ປະຕູປິດລ້ອກສະນິດ ແລະ ງ່າຍດາຍ ຈາກພາຍໃນວິດຖ່າຍ.

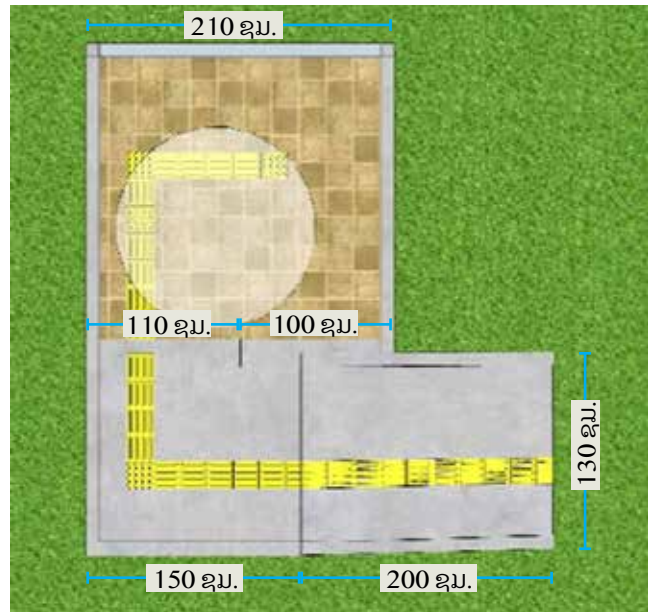

10.2. ການອອກແບບວິດຖ່າຍສໍາລັບຄົນພິການ

10.2.1. ພາກສ່ວນດ້ານລຸ່ມ

ກ. ພື້ນວິດຖ່າຍ

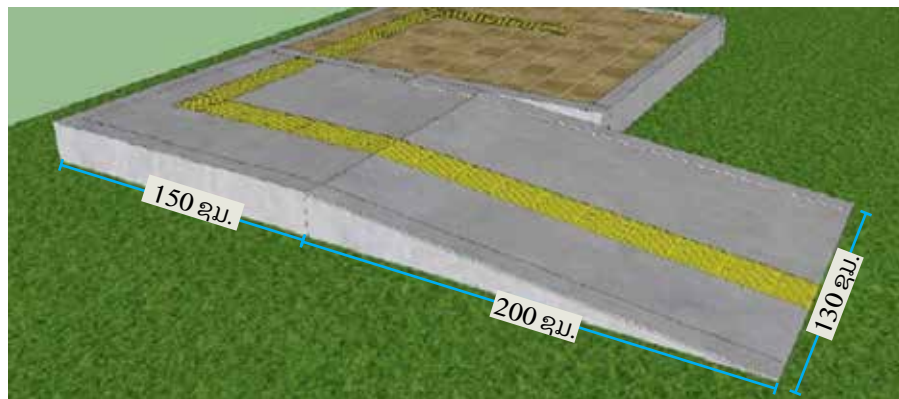
- ລະດັບຄວາມສູງຈາກພື້ນດິນ: 20 ຊມ.
- ຂະໜາດພື້ນ: 210 ຊມ x 210 ຊມ
- ພື້ນທີ່ທາງລ້ຽຍ: ເສັ້ນຜ່າສູນກາງວົງມົນ 150 ຊມ. (ສູງສຸດບໍ່ໃຫ້ເກີນ 160 ຊມ.)
- ເພີ່ມເຄື່ອງໝາຍບອກທາງໄປວິດຖ່າຍຢູ່ພື້ນ.

ຂ. ທາງລາດຊັ້ນ (Ramp):

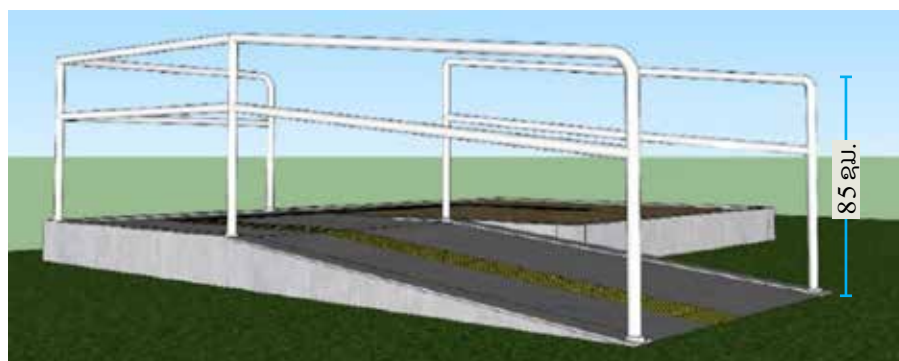
ຖ້າຫາກວ່າວິດຖ່າຍກັບພື້ນໜ້າດິນ ມີຄວາມສູງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເຮົາຈະເຮັດທາງລາດຊັ້ນສໍາລັບຄົນພິການ.

- ເສັ້ນທາງສະຫຼຽງ (Oblique Path): ມີຄວາມສູງ 20 ຊມ. ຄວາມຍາວ 185-200 ຊມ. ຄວາມກວ້າງ 120-130 ຊມ. ຄວາມຄ້ອຍຊັ້ນສູງສຸດ 6 ອິງສາ.
- ທາງລາດຊັ້ນ (Ramps): ມີຄວາມຍາວ 120-150 ຊມ. ກວ້າງ 120-130 ຊມ. ຂອບກັນຕົກ (ຂອບຕໍ່າ): 10 ຊມ.

ຄ. ຮາວຈັບເທິງທາງລາດຊັ້ນ

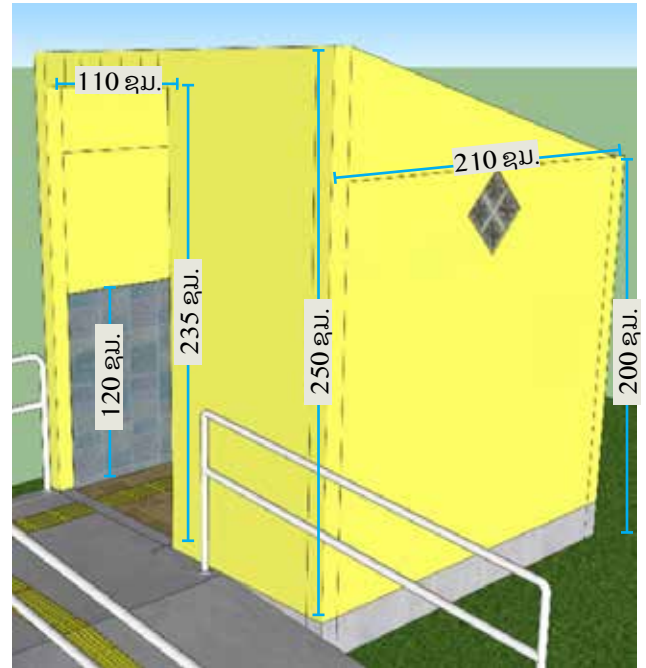
- ຮາວຈັບສໍາລັບເດັກນ້ອຍມີຄວາມສູງ 65 ຊມ. ສໍາລັບຜູ້ໃຫຍ່ແມ່ນ 80-85 ຊມ. ຮາວຈັບສາມາດຮັບນ້ຳໜັກໄດ້ 75 ກກ. ຄວາມຍາວຂອງຮາວຈັບຈະຖືກປັບຕາມຄວາມຍາວຂອງທາງລາດຊັ້ນ.

10.2.2. ຝາວິດຖ່າຍ

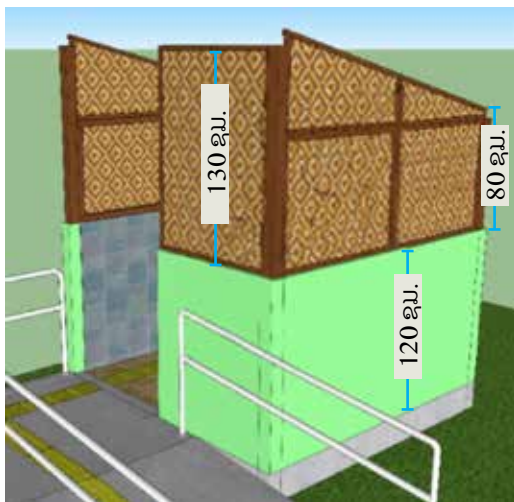
ກ. ຝາວິດຖ່າຍທີ່ກໍ່ດ້ວຍຊີມັງ

- ຝາດ້ານໜ້າວິດຖ່າຍ
 - ລວງສູງ: 250 ຊມ. ແລະ ລວງຍາວ: 210 ຊມ.
 - ມີຊ່ອງລະບາຍອາກາດ.
 - ປະຕູ: 110 ຊມ x 235 ຊມ.
- ຝາດ້ານຂ້າງ
 - ຂະໜາດປັບຕາມຄວາມສູງຂອງ ດ້ານໜ້າ ແລະ ດ້ານຫຼັງ.
- ຝາດ້ານຫຼັງ
 - ຄວາມສູງ: 200 ຊມ. ແລະ ລວງຍາວ: 210 ຊມ.
- ບ້ອກແກ້ວ
 - ຢູ່ຝາດ້ານຫຼັງ ແລະ ຝາດ້ານຂ້າງໃສ່ ບ້ອກແກ້ວສໍາລັບໃຫ້ແສງສະຫວ່າງ ໃນວິດຖ່າຍ.

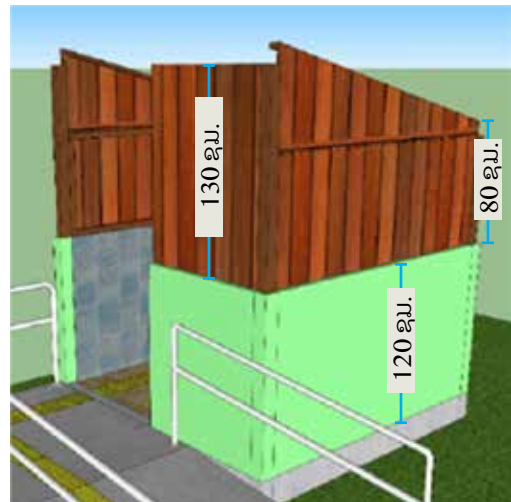

ຝາວິດຖ່າຍທີ່ກໍ່ດ້ວຍຊີມັງ

ຂ. ຝາວິດຖ່າຍທີ່ເຮັດດ້ວຍແຜ່ນແຕະໄມ້ໄຜ່ ແລະ ໄມ້ແປ້ນ

ຝາວິດຖ່າຍທີ່ເຮັດດ້ວຍແຜ່ນແຕະໄມ້ໄຜ່

ຝາວິດຖ່າຍທີ່ເຮັດດ້ວຍໄມ້ໄຜ່ ແລະ ໄມ້ແປ້ນ

- ຕີນຝາແຕ່ລະດ້ານກໍ່ດ້ວຍຊີມັງ: ຄວາມສູງ 120 ຊມ.
- ທາງເທິງຂອງຝາທີ່ກໍ່ ແມ່ນເຮັດດ້ວຍແຕະໄມ້ໄຜ່ ຫຼື ໄມ້ແປ້ນ
 - ຄວາມສູງດ້ານໜ້າ: 130 ຊມ.
 - ຄວາມສູງດ້ານຫຼັງ: 80 ຊມ.

10.2.3. ປະຕູ ແລະ ການລະບາຍອາກາດ

ກ. ປະຕູເດືອຍ (Pivot doors)

ປະຕູເດືອຍສາມາດເປີດເຂົ້າດ້ານໃນ ຫຼື ອອກໄປດ້ານນອກໄດ້. ຂະໜາດຂອບບານປະຕູຕ້ອງມີຄວາມໜ້າ ເພື່ອໄວ້ ເຮັດບ່ອນຮາວມືຈັບດ້ານໃນປະຕູ.

- ຄວາມສູງຂອງບານປະຕູ = 180-200 ຊມ.
- ຄວາມກວ້າງຂອງບານປະຕູ = 85-90 ຊມ.
- ຄວາມສູງຂອງມື້ຈັບປະຕູ = 85-110 ຊມ.
- ຂະໜາດຊ່ອງລະບາຍອາກາດສູງ = 30 ຊມ.

ປະຕູເດືອຍ

ປະຕູເດືອຍໄຂເຂົ້າໃນ

ປະຕູເດືອຍໄຂອອກນອກ

ຂ. ປະຕູເລື່ອນ

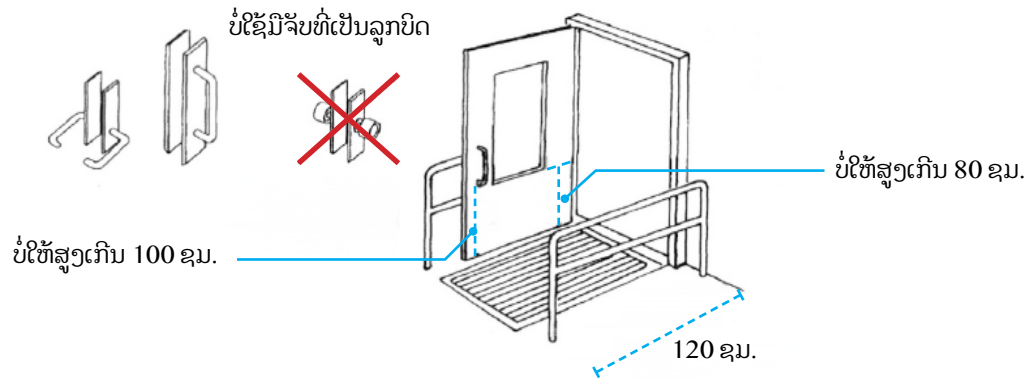
- ຄວາມສູງຂອງບານປະຕູ = 180-200 ຊມ.
- ຄວາມກວ້າງຂອງບານປະຕູ = 90 ຊມ.
- ຄວາມສູງຂອງມື້ຈັບປະຕູ = 85 ຊມ.
- ຊ່ອງລະບາຍອາກາດສູງ = 30 ຊມ.

ປະຕູບານເລື່ອນ

ຄ. ມີຈັບເປີດປະຕູ ແລະ ລືອກ

ໃຊ້ມີຈັບເປີດປະຕູແບບເຂົາຄວາຍທີ່ສາມາດເປີດ - ປິດ ແລະ ດັນໄດ້ດ້ວຍມື/ຂໍ້ມື/ສອກ. ຕ້ອງໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າສາມາດເປີດປະຕູຈາກດ້ານນອກໄດ້ໃນກໍລະນີສຸກເສີນ ແລະ ມີຈັບເປີດປະຕູບໍ່ແມ່ນແບບລູກບິດໝູເອົາ.

10.2.4. ຫຼັງຄາວິດຖ່າຍ

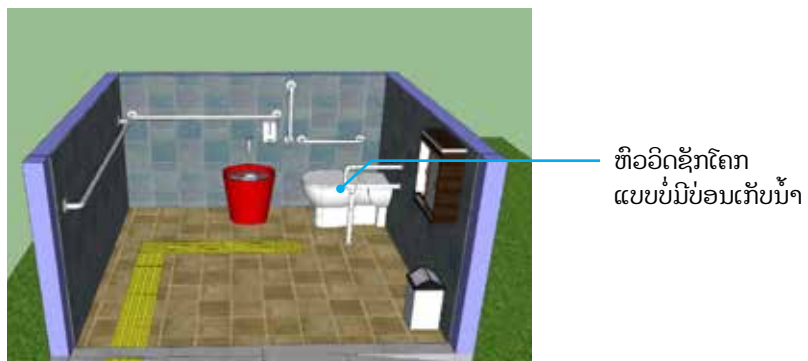
ຫຼັງຄາວິດຖ່າຍປະກອບດ້ວຍ ຫຼັງຄາຂອງອາຄານ ຂະໜາດ 300 x 300 ຊມ. ແລະ ຫຼັງຄາດ້ານໜ້າ (ກັນສາດ) ຂະໜາດ 300 x 80 ຊມ. ໃນແຕ່ລະດ້ານແມ່ນຈະມີປ້ານລົມ ເພື່ອໃຫ້ເບິ່ງຮຽບຮ້ອຍ ແລະ ງາມຕາ.

10.2.5. ດ້ານໃນອິດຖ່າຍ

ກ. ຫົວວິດແບບຊັກໂຄກ (ໃຊ້ຖອກນ້ຳລ້າງ)

ຫົວວິດຊັກໂຄກແບບບໍ່ມີບ່ອນເກັບນ້ຳເພື່ອກົດລ້າງ (ຫຼືແບບຖອກນ້ຳລ້າງເອົາ) ແລະ ບໍ່ມີຫົວສີດລ້າງກັນ. ການເລືອກຫົວວິດແບບນີ້ຂຶ້ນຢູ່ກັບຜູ້ທີ່ເຄີຍໃຊ້ແບບຖັງນ້ຳ ແລະ ບວຍຕັກນ້ຳໃນການຊຳລະລ້າງ. ຄວາມສູງຂອງຫົວວິດຢູ່ລະຫວ່າງ 40-50 ຊມ.

ຂ. ຫົວວິດແບບນັ່ງຢ່ອງຢັ້ ຍົກສູງກວ່າພື້ນວິດຖ່າຍ

ຕິດຕັ້ງຫົວວິດຢູ່ສູງກວ່າພື້ນ 20 ຊມ. ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງສະດວກ ແລະ ງ່າຍຂຶ້ນ.

ຫົວວິດແບບນັ່ງຢ່ອງຢັ້

ຄ. ຫົວວິດແບບນັ່ງຢ່ອງຢັ້ ແຕ່ໃຊ້ຕັ້ງນັ່ງເຈາະຮູກາງ (ສຳລັບຜູ້ມີບັນຫາເລື່ອງການນັ່ງຢ່ອງຢັ້)

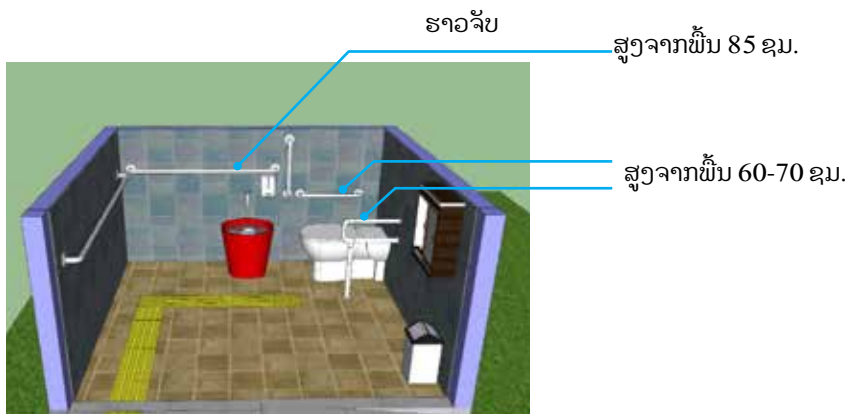
ຕິດຕັ້ງຫົວວິດຢູ່ລະດັບດຽວກັບພື້ນວິດຖ່າຍ ແລະ ເອົາຕັ້ງນັ່ງມາເຈາະເປັນຮູຢູ່ທາງກາງ ສູງລະຫວ່າງ 40-50 ຊມ. ໃຊ້ແທນບ່ອນນັ່ງຊັກໂຄກ ແລະ ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍ/ເລື່ອນໄດ້.

ຫົວວິດແບບນັ່ງຢ່ອງຢັ້ ແຕ່ໃຊ້
ຕັ້ງນັ່ງເຈາະຮູກາງ

ງ. ຮາວຈັບ

ຮາວຈັບຈະຖືກຍຶດຕິດໄວ້ຢູ່ດ້ານຂ້າງຂອງຝາດ້ານໃນວິດຖ່າຍໃກ້ກັບປະຕູ ແລະ ຢູ່ດ້ານຫຼັງຂອງຝາດ້ານໃນ. ເຊິ່ງຢູ່ອ້ອມຮອບວິດຖ່າຍດ້ານໃນມີຮາວຈັບ ຫຼື ບ່ອນຈັບທີ່ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ນັ່ງ ແລະ ຍືນໄດ້ສະດວກ. ຄວາມສູງຂອງຮາວຈັບສູງສຸດ 85 ຊມ. ຮາວຈັບຂ້າງຫົວວິດແມ່ນສູງ 60-70 ຊມ.

ຮາວຈັບ

ສູງຈາກພື້ນ 85 ຊມ.

ສູງຈາກພື້ນ 60-70 ຊມ.

ຈ. ກ້ອກນ້ຳ, ບ່ອນໃສ່ສະບູ, ບ່ອນຕັກນ້ຳ, ຖັງນ້ຳ, ແລະ ອ່າງລ້າງມື (ອຸປະກອນເສີມ)

ການເລືອກກ້ອກນ້ຳຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຄວາມສະດວກຂອງຄົນພິການ ໃນການເປີດ-ປິດກ້ອກນ້ຳ. ຂໍແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ຫົວກ້ອກແບບມີກ້ານໂຍກ-ເປັນເດືອນ (ເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນແບບກ້ອກປິດໝູນເອົາ). ບ່ອນໃສ່ສະບູວາງໄວ້ໃກ້ກັບຖັງນ້ຳ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ສາມາດລ້າງມືຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຢ່າງສະດວກ ແລະ ງ່າຍດາຍ.

ຖ້າຫາກໃຊ້ອ່າງລ້າງມື ຄວາມສູງແມ່ນ 75-85 ຊມ. ອ່າງລ້າງມື ແລະ ບ່ອນໄວ້ສະບູ ວາງຢູ່ທາງດ້ານຊ້າຍຂອງຫົວວິດ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ. ຄວາມສູງຂອງກ້ອກນ້ຳສູງສຸດ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ 120 ຊມ. ຄວາມສູງຂອງບ່ອນວາງສະບູ, ກ່ອງທິຊຊຸ (ເຈ້ຍເຊັດກັນ) ຢູ່ລະຫວ່າງ 45-50 ຊມ.

10.2.6. ອຸປະກອນອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການອະນາໄມເວລາເປັນປະຈຳເດືອນ

ໃນຫ້ອງນ້ຳ (ວິດຖ່າຍ) ຄວນສະໜອງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການອະນາໄມປະຈຳເດືອນດັ່ງນີ້:

- ແວ່ນແຍງ.
- ກ່ອງໃສ່ຜ້າອະນາໄມສຳຮອງ.
- ຜ້າອະນາໄມສຳຮອງ.
- ຖັງຂີ້ເຫຍື້ອມີຝາປິດ.

ກ່ອງ ຫຼື ກັບໃສ່ຜ້າອະນາໄມ ແລະ ເຈ້ຍທິຊຊຸ ຫຼື ເຄື່ອງນຸ່ງ (ຖ້າຈຳເປັນ) ຕິດຕັ້ງໃສ່ຝາທີ່ມີຄວາມສູງບໍ່ເກີນ 85 ຊມ. ຢູ່ທາງລຸ່ມຂອງກ່ອງມີຖັງຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ມີຝາປິດ ສຳລັບຖິ້ມຜ້າອະນາໄມ ແລະ ເຈ້ຍທິຊຊຸທີ່ໃຊ້ແລ້ວ. ນອກຈາກນີ້, ໃຫ້ມີແວ່ນແຍງໃນວິດຖ່າຍຕື່ມອີກ.

10.2.7. ອຸປະກອນສະໜັບສະໜູນອື່ນໆ

ກ. ວິດຖ່າຍສຳລັບເດັກ

ຖ້າຫາກວິດຖ່າຍທີ່ໃຊ້ຫົວວິດທີ່ມາຈາກໂຮງງານ ແລະ ເປັນວິດຖ່າຍສຳລັບຜູ້ໃຫຍ່, ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ລະບົບຝາປິກຊັກໂຄກ ແບບທີ່ມີຝາຮອງສອງຂະໜາດ ຫຼື ແບບ 2 ໃນ 1 ເພື່ອໃຫ້ເດັກໄດ້ນຳໃຊ້ຢ່າງສະດວກສະບາຍ ໂດຍການເຮັດໃຫ້ບ່ອນນັ່ງຊັກໂຄກແຄບເຂົ້າ ພ້ອມໃຫ້ມີບ່ອນຢອງຕີນເດັກ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຕີນເດັກຫ້ອຍຢ່ອນຢູ່.

ບ່ອນຮອງນັ່ງຊັກໂຄກສຳລັບເດັກນ້ອຍແບບມີຝາຮອງສອງຂະໜາດ ຫຼື ແບບ 2 ໃນ 1

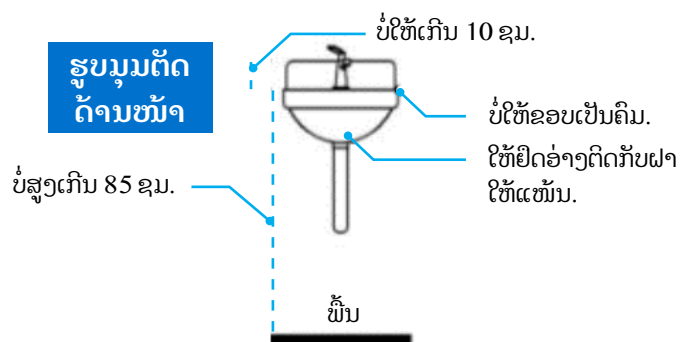
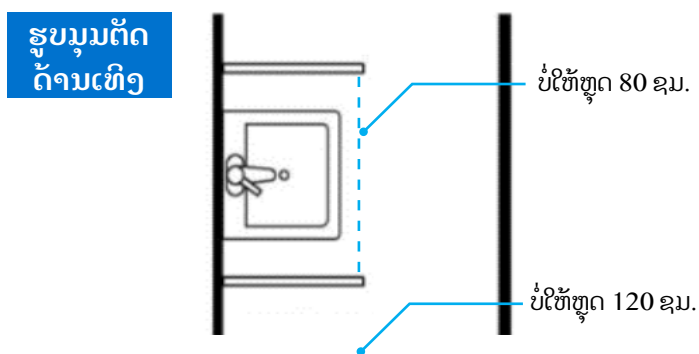
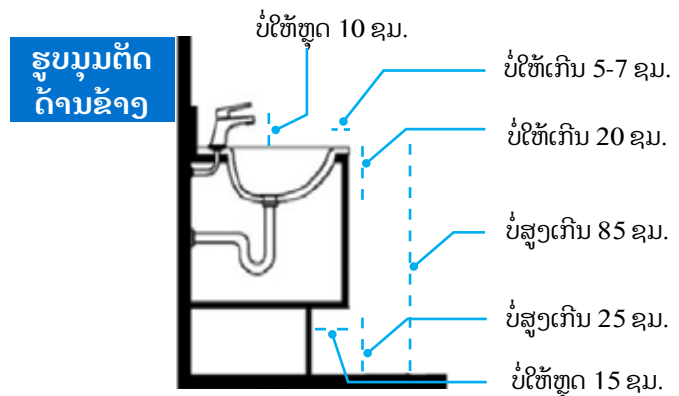
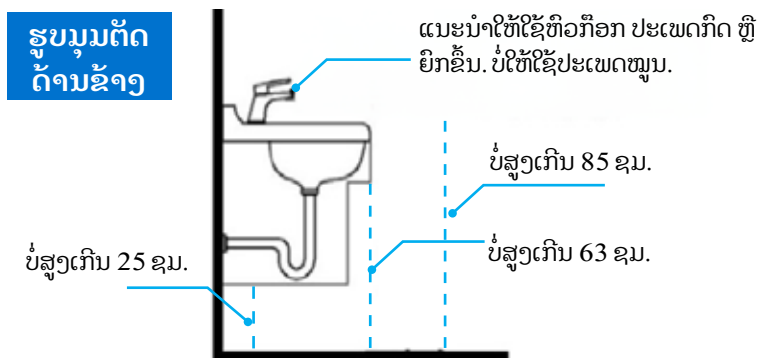
ບ່ອນຮອງຕີນສຳລັບເດັກນ້ອຍ

ຂ. ສະວິດເປີດ-ປິດໄຟຟ້າ

ສໍາລັບສະວິດໄຟແນະນຳໃຫ້ຕິດຕັ້ງໄວ້ຂ້າງນອກວິດຖ່າຍ ເພື່ອສະດວກກ່ອນຈະເຂົ້າວິດຖ່າຍ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງກັງວົນ ເລື່ອງຄວາມມົດຢູ່ໃນວິດຖ່າຍ. ເພື່ອການເຂົ້າເຖິງທີ່ງ່າຍດາຍຂອງເດັກນ້ອຍ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ລູ້ຍ໌ ແມ່ນໃຫ້ຕິດຕັ້ງສະວິດໄຟຢູ່ ລະຫວ່າງຄວາມສູງ 70-90 ຊມ. ຈາກລະດັບຝື້ນ ຫາ ສະວິດໄຟ.

ຄ. ອ່າງລ້າງມື ຫຼື ລ້າງໜ້າ

ອ່າງລ້າງມືທີ່ຢຶດຕິດກັບຝາວິດຖ່າຍດ້ານໃນ ເຊິ່ງມີຄວາມສູງສູງສຸດ 85 ຊມ. ຝື້ນທີ່ບໍລິເວນບ່ອນຍື່ນລ້າງມື ລະຫວ່າງອ່າງລ້າງມື ແລະ ຝາຫ້ອງ ໃຫ້ຫ່າງກັນຢ່າງໜ້ອຍ 120 ຊມ. ປະເພດກ້ອນນ້ຳທີ່ແນະນຳແມ່ນໃຫ້ໃຊ້ແບບກົດລົງ ຫຼື ແບບມີກ້ານໝຸນ (ບໍ່ໃຫ້ໃຊ້ແບບມີປິດໝຸນ).

10.2.8. ດ້ານນອກຂອງເຮືອນວິດ

ຝາວິດຖ່າຍທີ່ກໍ່ດ້ວຍຊີນິງ

ຝາວິດຖ່າຍທີ່ກໍ່ດ້ວຍຊີນິງ ແລະ ແອ້ມດ້ວຍກະແຕະໄມ້ຜູ້ຢູ່ດ້ານເທິງ

ຝາວິດຖ່າຍທີ່ກໍ່ດ້ວຍຊີນິງ ແລະ ແອ້ມດ້ວຍໄມ້ແປ້ນຢູ່ດ້ານເທິງ

10.2.9. ການດັດປັບວິດຖ່າຍສໍາລັບຄົວເຮືອນ

ສໍາລັບການນໍາເອົາວິທີການໄປໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນທີ່ມີວິດຖ່າຍຢູ່ແລ້ວ ແຕ່ຄົນພິການຍັງບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້. ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເຮັດກໍ່ຄືການປັບປ່ຽນ ຫຼື ດັດແກ້. ຂະບວນການປັບປ່ຽນ ຫຼື ດັດແກ້ ຈະຖືກປັບຕາມປະເພດຂອງຄວາມພິການ ຂອງສະມາຊິກໃນຄົວເຮືອນ. ການປະເມີນສະມາຊິກໃນຄົວເຮືອນທີ່ມີຄວາມພິການ ແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນວ່າຈະເຮັດແນວໃດ ເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າສາມາດເຂົ້າເຖິງວິດຖ່າຍໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ. ພຽງແຕ່ເພີ່ມຮາວຈັບ ຫຼື ຕ້ອງໃຊ້ທາງລາດຊັ້ນ ເພື່ອເປັນທາງລ້ຽຍ, ມີບ່ອນຈັບ ຫຼື ຮາວຈັບ ຢູ່ໃນວິດຖ່າຍ ແລະ ວາງອຸປະກອນໃນວິດຖ່າຍໃຫ້ເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ. ການປັບປ່ຽນ ຫຼື ດັດແກ້ນີ້ຍັງລວມເຖິງການໃຊ້ວັດສະດຸໃນທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍຄໍານຶງເຖິງຄວາມປອດໄພ ແລະ ຄວາມແຂງແຮງຂອງວັດສະດຸນໍາເຕີມອີກ.

ບາງຕົວຢ່າງວິດຖ່າຍສໍາລັບຄົນພິການຢູ່ປະເທດອິນໂດເນເຊຍ

ເອກະສານອ້າງອີງ

1. ສູນນໍ້າສະອາດ ແລະ ອະນາໄມສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ: ໂປດສະເຕີທາງເລືອກວິດາຍ (ປີ 2019).
2. <https://wedc-knowledge.lboro.ac.uk/resources/booklets/G029-Latrines-for-special-circumstances-booklet.pdf>.
3. <https://cefirodiy4u.wordpress.com/diy-ນໍ້າທ່ວມ/ນໍ້າທ່ວມ/ນໍ້າທ່ວມ-ໄວ້ໃຫ້ຕອນ/>
4. <http://halfbarthroom.blogspot.com/2014/01/blog-post.html>
5. ອົງການແຜ່ລາມອິນໂດເນເຊຍ

ທິນງານພັດທະນາປຶ້ນຄູ່ມື

ລ/ດ	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ	ໜ້າທີ່ຕໍາແໜ່ງ	ນາຈາກພາກສ່ວນ
ຂັ້ນສູນກາງ			
1	ທ່ານ ສີສະຫວາດ ພິມມະຈິດ	ຮອງຫົວໜ້າຂະແໜງສິ່ງເສີມສຸຂະພາບ	ສູນນໍ້າສະອາດ ແລະ ອະນາໄມສິ່ງແວດລ້ອມ
ຂັ້ນແຂວງ			
2	ທ່ານ ຈິນແພງ ອິນຖາເລົາ	ວິຊາການຂະແໜງອະນາໄມ ແລະ ສິ່ງເສີມສຸຂະພາບ	ພະແນກສາທາລະນະສຸກແຂວງອຸດົມໄຊ
3	ທ່ານ ວິໄຊ ດາລາສະຫວັນ	ວິຊາການຂະແໜງອະນາໄມ ແລະ ສິ່ງເສີມສຸຂະພາບ	ພະແນກສາທາລະນະສຸກແຂວງອຸດົມໄຊ
ຂັ້ນເມືອງ			
4	ທ່ານ ສຸພິດ ຈັນທະວີ	ວິຊາການໜ່ວຍງານສິ່ງເສີມສຸຂະພາບ	ຫ້ອງການສາທາລະນະສຸກເມືອງປາກແບງ
ອົງການແຜ່ລາມສາກົນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ			
5	ດຣ. ເກດສະດາສັກ ກຽດຕິສັກ	ຫົວໜ້າແຜນງານສິ່ງເສີມສຸຂະພາບ ແລະ ໄພຊະນາການ	ອົງການແຜ່ລາມສາກົນປະຈຳ ສປປ ລາວ
6	ດຣ. ໄຊຍະສິນ ຄົງສະຫວັດ	ຊ່ຽວຊານສິ່ງເສີມສຸຂະພາບ	ອົງການແຜ່ລາມສາກົນປະຈຳ ສປປ ລາວ
7	ທ່ານ ເລົາລີ ໄຟດ່າງເຊຍຈິງ	ວິສະວະກອນ	ຫ້ອງການອົງການແຜ່ລາມສາກົນປະຈຳ ແຂວງອຸດົມໄຊ
8	ດຣ. ເພັງພະຈັນ ພິນອາສາ	ຜູ້ບໍລິຫານໂຄງການເຊື່ອມສານວຽກງານ ຮັກສາສຸຂະພາບ, ໄພຊະນາການ, ນໍ້າສະອາດ ແລະ ສຸຂະພາບ ແຂວງສາລະວັນ	ຫ້ອງການອົງການແຜ່ລາມສາກົນປະຈຳ ແຂວງສາລະວັນ
9	ທ່ານ ນາງ ນາລີ ມະນີແສງ	ຜູ້ຊ່ວຍແຜນງານສິ່ງເສີມສຸຂະພາບ ແລະ ໄພຊະນາການ	ອົງການແຜ່ລາມສາກົນປະຈຳ ສປປ ລາວ
10	ທ່ານ ນ້ອຍ ພຣິນສຸວັນ	ຜູ້ບໍລິຫານໜ່ວຍງານສື່ສານ	ອົງການແຜ່ລາມສາກົນປະຈຳ ສປປ ລາວ

